

Straffelovrådets betænkning

om

**det strafferetlige værn mod
terrorisme**

Betænkning nr. 1474

København 2006

Kronologisk fortegnelse over betænkninger

2005

1457	Markedsføring og prisoplysning	1463	Betænkning om retssikkerhed i anbringelsessager
1458	Betænkning om forbedring af voldtægtsfres retsstilling	1464	Betænkning om Lovtidende i elektronisk form
1459	Betænkning om virksomhedspant	1465	Betænkning fra udvalget om dommeres bibeskæftigelse
1460	Betænkning om revision af forældelseslovgivningen	1466	Ægtefællers pensionsrettigheder
1461	Betænkning om varetagelse af tinglysningsopgaven	1467	Haagerbørnebeskyttelseskonventionen
1462	Straffelovrådets betænkning om kriminalisering af generelle opfordringer til selvmord m.v.	1468	Reform af den civile retspleje IV

2006

1469	Betænkning om varetægtsfængsling i isolation efter 2000-loven
1470	Dansk straffemyndighed i forhold til seksuel udnyttelse af børn i udlandet

**Straffelovrådets betænkning
om**

**det strafferetlige værn mod
terrorisme**

Betænkning nr. 1474

København 2006

Betænkning nr. 1474/2006

Publikationen kan bestilles
via Justitsministeriets hjemmeside (www.jm.dk)
eller hos
Schultz Distribution
Herstedvang 12
2620 Albertslund
Telefon: 43 22 73 00
Fax: 43 62 19 69
schultz@schultz.dk

ISBN: 87-91851-11-4
ISBN: 87-91851-12-2 (internet)
Tryk: Schultz Grafisk
Pris: Kr. 100 pr. bog incl. moms

Straffelovrådets betænkning om det strafferetlige værn mod terrorisme

Kapitel 1 Indledning	4
1.1. Straffelovrådets kommissorium.....	4
1.2. Resumé af Straffelovrådets betænkning	5
1.3. Straffelovrådets sammensætning	7
 Kapitel 2 Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme	 9
2.1. Indledning	9
2.2. Konventionen om forebyggelse af terrorisme	9
2.3. Overvejelser om lovgivningsmæssige konsekvenser	17
 Kapitel 3 FN's konvention om nuklear terrorisme	 35
3.1. Indledning	35
3.2. Konventionen om nuklear terrorisme	35
3.3. Overvejelser om lovgivningsmæssige konsekvenser	43
 Kapitel 4 Straffelovrådets overvejelser om det øvrige strafferetlige værn mod terrorisme..	 50
4.1. Indledning	50
4.2. Straffelovrådets overvejelser	50
 Kapitel 5 Straffelovrådets udkast til lovforslag om ændring af straffeloven	 52

Bilag:

1. Oversigt
2. Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme
3. FN's konvention om nuklear terrorisme

Kapitel 1

Indledning

1.1. Straffelovrådets kommissorium

1.1.1. Straffelovrådet blev nedsat ved Justitsministeriets skrivelse af 3. oktober 1960. I denne skrivelse udtales, at det påhviler rådet

1) efter Justitsministeriets anmodning at afgive indstilling om strafferetlige lovgivningsspørgsmål og principielle spørgsmål vedrørende fastsættelsen af administrative bestemmelser af strafferetlig karakter og den praktiske gennemførelse af kriminalpolitiske foranstaltninger og

2) efter Justitsministeriets nærmere bestemmelse at medvirke i det internationale strafferetlige samarbejde, herunder navnlig det nordiske strafferetlige samarbejde.

1.1.2. Ved skrivelse af 19. august 2005 har Justitsministeriet anmodet Straffelovrådet om at afgive indstilling om det strafferetlige værn mod terrorisme. Kommissoriet har følgende ordlyd:

"Regeringen lægger afgørende vægt på at sikre en effektiv bekæmpelse af terrorhandlinger og i den forbindelse, at straffelovens regler giver et tilstrækkeligt strafferetligt værn mod terrorisme.

I 2002 vedtog Folketinget den såkaldte anti-terrorpakke, som indeholdt en række nye tiltag mod terrorisme, herunder en særlig terrorismeparagraf i straffeloven (§ 114). Det blev samtidig i videre omfang end hidtil gjort strafbart at yde eller formidle økonomisk støtte til en terrororganisation eller på anden måde medvirke til at fremme dens kriminelle virksomhed (§§ 114 a og 114 b). Herudover blev der indsat en særlig bestemmelse om ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben (§ 114 e). Straffelovens særlige anti-terrorbestemmelser findes i §§ 114-114 e.

Anti-terrorpakkens styrkelse af det strafferetlige værn mod terrorisme blev bl.a. gennemført i lyset af terrorangrebene mod USA den 11. september 2001 og en række internationale konventioner på området. Flere alvorlige terrorhandlinger, senest i bl.a. London og Sharm El Sheik i Ægypten, har imidlertid bekræftet, at terror og terrornetværkene fortsat er en betydelig trussel, som i alle lande må tages særdeles alvorligt.

Siden gennemførelsen af anti-terrorpakken er der vedtaget to nye internationale konventioner på terrorbekæmpelsesområdet. Det drejer sig om dels Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme, som blev vedtaget af Europarådets Ministerkomité den 3. maj 2005, dels FN's konvention om nuklear terrorisme, der blev vedtaget af FN's Generalforsamling den 13. april 2005. Danmark har i maj 2005 undertegnet Europarådskonventionen, og regeringen forventer at undertegne FN-konventionen på Danmarks vegne i forbindelse med FN-topmødet i New York i september 2005.

Europarådskonventionen om forebyggelse af terrorisme indebærer en forpligtelse for de kontraherende stater til at kriminalisere visse forberedende handlinger til terrorhandlinger. Det drejer sig om offentlig opfordring til terrorhandlinger, rekruttering til terrorhandlinger og oplæring i at begå terrorhandlinger.

FN-konventionen om nuklear terrorisme indeholder en forpligtelse for de kontraherende stater til at kriminalisere en række handlinger vedrørende ulovlig besiddelse og brug m.v. af radioaktivt materiale med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade eller til at forårsage betydelig tings- eller miljøskade.

Justitsministeriet skal på den anførte baggrund anmode Straffelovrådet om nærmere at overveje, hvilke lovgivningsmæssige ændringer en dansk ratifikation og gennemførelse af de nævnte konventioner vil nødvendiggøre på det strafferetlige område. I lyset af den senere tids udvikling og erfaringer på terrorområdet anmodes Straffelovrådet samtidig om mere generelt at overveje, om straffelovens særlige anti-terrorbestemmelser (§§ 114-114 e) i sammenhæng med den øvrige strafferetlige lovgivning fortsat giver et tilstrækkeligt strafferetligt værn mod terrorisme.

Man skal anmode om, at Straffelovrådets udtalelse indeholder lovudkast til de lovændringer, som rådet foreslår.

Justitsministeriet ønsker at fremsætte lovforslag for Folketinget i den kommende folketingssamling om de lovændringer, som de ovennævnte konventioner vil nødvendiggøre. Man skal derfor anmode om, at Straffelovrådets udtalelse foreligger så vidt muligt inden den 1. marts 2006, eventuelt således, at der inden denne frist afgives en delbetænkning vedrørende de pågældende konventioner."

1.2. Resumé af Straffelovrådets betænkning

1.2.1. Straffelovrådet har i kapitlerne 2 og 3 i denne betænkning overvejet, hvilke lovgivningsmæssige ændringer en dansk ratifikation og gennemførelse af Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme og FN's konvention om nuklear terrorisme vil nødvendiggøre på det strafferetlige område, sml. for så vidt angår Europarådets konvention artiklerne 5-12 og 14 og FN's konvention artiklerne 2, 5 og 9. Overvejelserne er sket med udgangspunkt i 2 notater, som Justitsministeriet henholdsvis den 10. maj og den 18. juli 2005 har sendt til Folketingets Retsudvalg.

Rådet har i kapitel 4 generelt overvejet, om straffelovens særlige antiterrorbestemmelser i sammenhæng med den øvrige strafferetlige lovgivning giver et tilstrækkeligt værn mod terrorisme.

Kapitel 5 indeholder rådets lovudkast. Rådet har ikke i denne betænkning taget stilling til behovet for at foretage ændringer i andre love, f.eks. retsplejeloven og udleveringsloven.

Betænkningen indeholder som bilag 1 en oversigt over de relevante bestemmelser i de konventioner, der er nævnt i bilaget til Europarådskonventionen. De to konventioner er gengivet i bilag 2 og 3 sammen med en uofficiel oversættelse heraf.

1.2.2. Straffelovrådet kan tiltræde Justitsministeriets opfattelse, hvorefter der for så vidt angår Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme alene kan antages at være behov for lovændringer som følge af gennemførelsen af artiklerne 6-7 sammenholdt med artikel 9 om rekruttering og oplæring til terrorhandlinger.

Rådet foreslår, at der i straffeloven som §§ 114 a-e indsættes bestemmelser med henblik på at opfylde kriminaliseringspligten i artiklerne 6 og 7 sammenholdt med artikel 9. I forlængelse heraf foreslås den, der lader sig hverve eller oplære til at begå terrorhandlinger, omfattet af det strafbare område.

Den gældende § 114 a om finansiering af terrorisme foreslås i § 114 b i rådets lovudkast videreført således, at bestemmelsen omfatter finansiering af terrorhandlinger og terrorlignende handlinger efter såvel den gældende § 114 som lovudkastets § 114 a. Med tilføjelsen af handlinger omfattet af § 114 a skabes tillige sikkerhed for, at Danmark fuldt ud opfylder pligten i artikel 2, stk. 1, litra a, i FN's terrorfinansieringskonvention til at kunne straffe finansiering af terrorhandlinger.

Der foreslås en tilpasning af den gældende § 114 b, således at bestemmelsen kommer til at omfatte fremme af enkeltpersoners virksomhed og derved bringes på linje med den gældende § 114 a, og således at bestemmelsen udvides med fremme af handlinger af den beskaffenhed, der omhandles i den gældende § 114 a, nr. 3 (lovudkastets § 114 b, nr. 3), og i lovudkastets §§ 114 a, 114 c og 114 d.

Et mindretal blandt Straffelovrådets medlemmer (Vagn Greve) udtaler, at det ville være naturligt, om dansk ret krævede kvalificeret forsæt (hensigt) ved de forskellige bestemmelser om terror og terrorlignende handlinger, særligt når kriminaliseringen vedrører handlinger, som er meget fjerne fra selve terrorhandlingen.

Straffelovrådet har ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at udskille bestemmelserne om terrorhandlinger m.v. til en særlig lov eller et særskilt kapitel i straffeloven. I stedet foreslås en tilpasning af overskriften til straffelovens 13. kapitel.

Der er under Straffelovrådets drøftelser stillet forslag om at ændre den gældende § 183 a, så kaping af offshoreanlæg sidestilles med kaping af bl.a. skibe. Forslaget er affattet efter drøftelse med Energistyrelsen.

Der er endvidere rejst spørgsmål om at medtage grundvandsforurening i § 186, stk. 1, om sundhedsfarlig forurening af vandforsyningen. Det er Straffelovrådets opfattelse, at der kan være anledning til eventuelt at lade spørgsmålet indgå i Justitsministeriets overvejelser i forbindelse med de forslag til lovændringer, der nu foreslås af Straffelovrådet, med hvilke § 186, stk. 1, må siges at have en naturlig forbindelse.

1.2.3. Straffelovrådet kan tiltræde Justitsministeriets opfattelse, hvorefter der for så vidt angår FN's konvention om nuklear terrorisme alene kan antages at være behov for lovændringer som følge af gennemførelsen af artiklerne 2 og 5 om besiddelse og anvendelse af radioaktive stoffer m.v. med forsæt bl.a. til at forårsage død eller alvorlig personskade eller betydelig tings- eller miljøskade.

Straffelovrådet foreslår, at der som § 192 b indsættes en ny bestemmelse i straffeloven, der retter sig mod besiddelse og anvendelse af radioaktive stoffer m.v. med forsæt til skade på andres person eller til betydelig skade på andres ting eller på miljøet. Bestemmelsen er udfærdiget efter drøftelse med Statens Institut for Strålehygiejne.

1.2.4. Der er efter Straffelovrådets opfattelse ikke behov for at foreslå nye bestemmelser om kriminalisering af modtagelse af midler fra en terrororganisation, således f.eks. ikke i tilfælde, hvor en gruppe eller sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå terrorhandlinger, anvender lovligt tilvejebragte midler, f.eks. lønindkomst eller indkomst hidrørende fra lovlig erhvervsvirksomhed, til at støtte lovlige aktiviteter, f.eks. i form af humanitært arbejde forestået af Røde Kors. Det er i øvrigt rådets opfattelse, at de gældende bestemmelser sammen med bestemmelserne i rådets lovudkast rummer mulighed for at straffe i de tilfælde, hvor der har vist sig behov herfor.

1.3. Straffelovrådets sammensætning

Rådet har ved afgivelsen af denne betænkning haft følgende sammensætning:

Fhv. højesteretspræsident Jacques Hermann (formand),
landsretspræsident Bent Carlsen,
rigsadvokat Henning Fode,
dekan, professor, lic. jur. Vagn Greve,
afdelingschef Lars Hjortnæs,
højesteretsdommer Poul Dahl Jensen,
politimester Torben Jessen,
advokat Jakob Lund Poulsen og
direktør for kriminalforsorgen William Rentzmann.

Hvervet som sekretær for rådet er ved udarbejdelsen af denne betænkning varetaget af byretsdommer Ida-Louise Apostoli bistået af fuldmægtig i Justitsministeriet Mette Undall-Behrend.

Februar 2006

Bent Carlsen

Henning Fode

Vagn Greve

Jacques Hermann
(formand)

Lars Hjortnæs

Poul Dahl Jensen

Torben Jessen

Jakob Lund Poulsen

William Rentzmann

Kapitel 2

Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme

2.1. Indledning

2.1.1. Europarådets Ministerkomité besluttede i maj 2004 at give ekspertgruppen vedrørende terrorisme (CODEXTER) mandat til at udarbejde et eller flere instrumenter (juridisk bindende eller ikke-bindende) med henblik på at lukke huller i den internationale terrorismebekæmpelse. Konventionen om forebyggelse af terrorisme udspringer af dette mandat.

CODEXTER har i perioden oktober 2004 til marts 2005 afholdt 5 møder med henblik på forhandling af konventionsteksten. Konventionsteksten blev vedtaget af Ministerkomitéen den 3. maj 2005 og åbnedes for undertegnelse på Europarådets 3. topmøde, der afholdtes i Warszawa den 16.-17. maj 2005. Regeringen undertegnede konventionen på Danmarks vegne på topmødet.

2.1.2. Under pkt. 2.2 gennemgås Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme (European Convention on the Prevention of Terrorism). Pkt. 2.3 indeholder en redegørelse for Straffelovrådets overvejelser om de lovgivningsmæssige konsekvenser på det strafferetlige område ved Danmarks ratifikation af konventionen. Overvejelserne sker med udgangspunkt i et notat, som Justitsministeriet den 10. maj 2005 har sendt til Folketingets Retsudvalg. Det anførte under pkt. 2.2 og 2.3 skal sammenholdes med bilag 1 til betænkningen, der til belysning af konventionens definition af en terrorhandling ("terrorist offence") indeholder en oversigt over de handlinger omfattet af de 10 konventioner, som er opregnet i bilaget til konventionen. Endvidere henvises til kapitel 5 og bilag 2, der indeholder Straffelovrådets lovudkast og gengivelse af konventionen.

2.2. Konventionen om forebyggelse af terrorisme

2.2.1. Artikel 1

2.2.1.1. Konventionen vedrører ikke egentlige terrorhandlinger, men indebærer en forpligtelse til at kriminalisere visse forberedende handlinger til terrorhandlinger: offentlig opfordring til terrorhandlinger, rekruttering til terrorhandlinger og oplæring i at begå terrorhandlinger.

Konventionen definerer i artikel 1 terrorhandlinger som de handlinger, der er omfattet af 10 konventioner og protokoller opregnet i bilaget til konventionen. Det drejer sig, sml. herved betænkningens bilag 1, om:

(1) ICAO's konvention til bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer fra 1970

- (2) ICAO's konvention til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed fra 1971
- (3) FN's konvention om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter, fra 1973
- (4) FN's konvention imod gidselstagning fra 1979
- (5) IAEA's (Det Internationale Atomenergiagenturs) konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer fra 1980
- (6) ICAO's protokol til bekæmpelse af ulovlige voldshandlinger i lufthavne, der betjener den internationale civile luftfart fra 1988 (tillægsprotokol til 1971-konventionen)
- (7) IMO's konvention til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartens sikkerhed fra 1988
- (8) IMO's protokol til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod fastgjorte platforme, der befinder sig på kontinentalsoklen, fra 1988
- (9) FN's konvention om bekæmpelse af terrorbombninger fra 1997
- (10) FN's konvention til bekæmpelse af finansieringen af terrorisme fra 1999

I præamblen er det anført, at terrorhandlinger efter deres beskaffenhed eller den sammenhæng, hvori de begås, har til formål at skræmme en befolkning i alvorlig grad eller uretmæssigt tvinge en regering eller en international organisation til at foretage eller undlade at foretage en handling eller alvorligt at destabilisere eller ødelægge et lands eller en international organisations grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller samfundsmæssige strukturer.

2.2.2. Artikel 2

2.2.2.1. Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme har ifølge artikel 2 til formål at forstærke staternes bestræbelser med hensyn til at forebygge terrorisme og terrorismens negative indvirkning på den fulde nydelse af menneskerettighederne, særligt retten til liv, både nationalt og gennem internationalt samarbejde under behørig hensyntagen til eksisterende konventioner og aftaler mellem staterne.

2.2.2.2. Det fremgår af præamblen, at konventionen ikke har til hensigt at berøre etablerede principper med hensyn til ytrings- og forsamlingsfrihed, jf. også artikel 12.

2.2.3. Artiklerne 3 og 4

2.2.3.1. Artikel 3 omhandler national forebyggelsespolitik. Efter stk. 1 forpligtes de kontraherende parter til at træffe passende foranstaltninger – særligt inden for uddannelse af politi og andre myndigheder samt inden for uddannelse, kultur, information, medier og med henblik på at øge bevidstheden i offentligheden – med det formål at forebygge terrorhandlinger og de negative konsekvenser heraf, samtidig med at menneskerettighederne, som de fremgår af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder og andre instrumenter, respekteres.

Forpligtelsen uddybes nærmere i stk. 2-4. Således forpligtes staterne efter stk. 2 til at træffe sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at forbedre og udvikle samarbejdet mellem nationale myndigheder med henblik på at forebygge terrorhandlinger og deres negative konsekvenser, bl.a. ved at udveksle information, forbedre den fysiske beskyttelse af personer og faciliteter samt styrke uddannelse og koordinerede planer i tilfælde af civile katastrofesituationer.

Efter stk. 3 forpligtes staterne endvidere til at fremme tolerance ved at opfordre til interreligiøs og tværkulturel dialog, der evt. skal involvere NGO'er m.v. med henblik på at forebygge spændinger, som måtte bidrage til, at terrorhandlinger begås.

Endelig skal staterne efter stk. 4 bestræbe sig på at fremme borgernes bevidsthed om eksistensen af, grundene til, alvorligheden af og truslen fra terrorhandlinger og de handlinger, der er omhandlet i denne konvention, og skal overveje at opfordre borgerne til at give faktisk og specifik hjælp til myndighederne med henblik på forebyggelse af sådanne handlinger.

2.2.3.2. Konventionens artikel 4 omhandler internationalt samarbejde om forebyggelse af terrorisme og forpligter staterne til, som det findes passende samt inden for deres muligheder, at hjælpe og støtte hinanden med henblik på at styrke deres kapacitet til at forebygge terrorisme, herunder gennem udveksling af information og "best practices", uddannelse og andre fælles bestræbelser af forebyggende karakter.

2.2.4. Artiklerne 5-7 sammenholdt med artiklerne 8-11

2.2.4.1. Konventionens artikler 5-7 indeholder de centrale kriminaliseringsbestemmelser og suppleres af artikel 9 om medvirken og forsøg. Det er en generel forudsætning for kriminaliseringspligten, at handlingerne begås uberettiget og forsætligt. Det følger endvidere af artikel 8, at de handlinger, der skal kriminaliseres efter artikel 5-7, fuldbyrdes, uanset om en eller flere terrorhandlinger faktisk begås.

2.2.4.2. Konventionens artikel 5 forpligter staterne til at kriminalisere uberettigede og forsætlige offentlige opfordringer til at begå terrorhandlinger. Ved offentlig opfordring til at begå en terrorhandling forstås at udbrede eller på anden måde gøre en meddelelse til offentligheden tilgængelig med forsæt til at tilskynde nogen til at begå en terrorhandling, hvor denne adfærd, uanset om der derved direkte plæderes for terrorhandlinger eller ej, indebærer en fare for, at en eller flere terrorhandlinger begås.

2.2.4.3. De kontraherende parter forpligtes endvidere efter artikel 6 til at gøre det strafbart uberettiget og forsætligt at rekruttere personer til at begå terrorhandlinger. Ved rekruttering til at begå terrorhandlinger forstås hvervning af en anden person til at begå eller deltage i en terror-

handling eller til at tilslutte sig en sammenslutning eller gruppe med henblik på at medvirke til, at en eller flere terrorhandlinger begås af sammenslutningen eller gruppen.

2.2.4.4. Endelig forpligtes staterne efter artikel 7 til at gøre det strafbart uberettiget og forsætlig at oplære personer til at begå terrorhandlinger. Ved oplæring til at begå terrorhandlinger forstås instruktion af andre i at fremstille eller bruge sprængstoffer, skydevåben eller andre våben eller skadelige eller farlige stoffer eller i andre konkrete metoder eller teknikker med henblik på at udføre eller bidrage til, at en terrorhandling begås, med viden om, at det er hensigten, at de givne færdigheder skal bruges til dette formål.

2.2.5. Artikel 9

2.2.5.1. Artikel 9 vedrører forsøg og medvirken. Efter artikel 9, stk. 1, har parterne en forpligtelse til at kriminalisere handlinger, hvorved den pågældende medvirker til en forbrydelse som anført i artiklerne 5-7 eller organiserer eller pålægger andre at begå en sådan forbrydelse. Det samme gælder, når den pågældende på anden måde medvirker til, at en gruppe personer, der handler med et fælles formål, begår en eller flere forbrydelser som anført i artiklerne 5-7. Denne medvirken skal være forsætlig og skal enten foretages i den hensigt at fremme gruppens generelle kriminelle virksomhed eller formål, når virksomheden eller formålet indebærer, at en i artiklerne 5-7 anført forbrydelse begås, eller foretages med viden om, at gruppen har til hensigt at begå en sådan forbrydelse.

2.2.5.2. Endvidere skal parterne kunne straffe forsøg på overtrædelse af de handlinger, der skal kriminaliseres i medfør af artikel 6 og 7 (rekruttering og oplæring til at begå terrorhandlinger), jf. artikel 9, stk. 2.

2.2.6. Artikel 10

2.2.6.1. Artikel 10 regulerer juridiske personers strafansvar. Efter artikel 10, stk. 1, forpligtes de kontraherende parter til i overensstemmelse med deres juridiske principper at sikre, at juridiske personer kan gøres ansvarlige for deltagelse i de handlinger, der er omfattet af konventionens artikler 5-7 og 9. I overensstemmelse med parternes juridiske principper kan sådant ansvar være strafferetligt, civilretligt eller administrativt, jf. stk. 2. Sådant ansvar har ikke betydning for det strafferetlige ansvar for de enkeltpersoner, som har begået forbrydelserne, jf. stk. 3.

2.2.7. Artikel 11

2.2.7.1. Artikel 11 vedrører sanktioner og foranstaltninger. Efter artikel 11, stk. 1, skal staterne sikre, at forbrydelser omfattet af konventionens artikler 5-7 og 9 bliver mødt med sanktioner, der er effektive, forholdsmæssige og afskrækkende. Dette gælder også i forhold til juridiske personers ansvar, jf. stk. 3, hvor der skal være mulighed for en økonomisk sanktion.

2.2.7.2. Det følger af artikel 11, stk. 2, at staterne, i det omfang det er tilladt efter national lovgivning, kan tage forudgående udenlandske endelige domfældelser for forbrydelser omhandlet i konventionen i betragtning, når straffen udmåles.

2.2.8. Artikel 12

2.2.8.1. Artikel 12 omhandler betingelserne for implementeringen og anvendelsen af kriminaliseringsforpligtelserne samt beskyttelse af menneskerettighederne. Det følger af artikel 12, stk. 1, at staterne skal sikre, at etableringen, implementeringen og anvendelsen af kriminaliseringsforpligtelsen efter artiklerne 5-7 og 9 skal udføres på en måde, der respekterer menneskerettighederne som fastlagt i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder og andre instrumenter. Endvidere skal etableringen, implementeringen og anvendelsen af kriminaliseringsforpligtelsen efter artiklerne 5-7 og 9 være proportional – etableringen, implementeringen og anvendelsen skal således forfølge legitime formål samt være nødvendig i et demokratisk samfund, og etableringen, implementeringen og anvendelsen skal udelukke enhver form for vilkårlighed eller diskriminerende eller racistisk behandling, jf. stk. 2.

2.2.9. Artikel 13

2.9.1.1. Artikel 13 omhandler ofre for terrorisme. Efter artikel 13 forpligtes staterne til at træffe sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at beskytte og støtte ofre for terrorisme, der er begået på statens territorium. Sådanne foranstaltninger kan bl.a. omfatte – som fastlagt nationalt – økonomisk hjælp og erstatning til ofre og deres nære familiemedlemmer.

2.2.10. Artikel 14

2.2.10.1. Artikel 14 indeholder bestemmelser om jurisdiktion (straffemyndighed). Efter artikel 14, stk. 1, er de kontraherende parter forpligtede til at have jurisdiktion, når en strafbar handling som anført i artiklerne 5-7 og 9 er begået på statens område (litra a), eller ombord på et fartøj, der sejler under statens flag eller ombord i et fly, der er registreret efter statens lovgivning (litra b), eller af en statsborger fra den pågældende stat (litra c).

2.2.10.2. Efter stk. 2 er det overladt til den enkelte stat at beslutte, om der skal være jurisdiktion, når forbrydelsen sigtede på eller medførte, at en i artikel 1 opregnet forbrydelse blev begået på den pågældende stats område eller mod en statsborger fra den pågældende stat (litra a), at en sådan forbrydelse blev begået mod en af den pågældende stats stats- eller regeringsfaciliteter i udlandet, herunder en af den pågældende stats ambassader eller andre diplomatiske eller konsulære lokaler (litra b), eller at en sådan forbrydelse blev begået i et forsøg på at tvinge staten til at foretage eller undlade at foretage en bestemt handling (litra c). Det samme gælder, hvis forbrydelsen begås af en statsløs person, som har fast bopæl på den pågældende stats område (litra d), eller hvor forbrydelsen begås ombord på et fly, der drives af den pågældende stats offentlige myndigheder (litra e).

2.2.10.3. Stk. 1 og 2 suppleres i stk. 3 af en bestemmelse, der medfører pligt til at have jurisdiktion med hensyn til de i artiklerne 5-7 og 9 nævnte forbrydelser i tilfælde, hvor den formodede gerningsmand befinder sig på statens område, og staten ikke udleverer den pågældende til nogen anden deltagende stat, som har jurisdiktion på grundlag af en jurisdiktionsregel, der eksisterer tilsvarende i den anmodede stat.

Når mere end én kontraherende stat påberåber sig jurisdiktion med hensyn til de i artiklerne 5-7 og 9 anførte forbrydelser, skal de involverede stater efter *stk. 5*, som det findes passende, konsultere med henblik på at beslutte, hvor retsforfølgning mest hensigtsmæssigt kan finde sted. Det præciseres i *stk. 4*, at konventionen ikke afskærer en stat fra at udøve jurisdiktion i overensstemmelse med sin nationale lovgivning.

Når en stat modtager meddelelse om, at en person, som har eller formodes at have begået en af de forbrydelser, der er omfattet af konventionen, måske befinder sig på statens territorium, er staten i medfør af artikel 15 forpligtet til at efterforske oplysningerne i meddelelsen. Når betingelserne herfor er til stede, skal staten tage passende forholdsregler i medfør af national lovgivning for at sikre den pågældendes tilstedeværelse med henblik på retsforfølgning eller udlevering.

Det følger af stk. 3, at den pågældende person i sådanne tilfælde har ret til uden ophold at komme i forbindelse med og til at modtage besøg af en repræsentant fra den stat, hvori den pågældende er statsborger, som af andre grunde er beføjet til at beskytte den pågældendes rettigheder, eller – hvis den pågældende er statsløs – bopælsstaten, samt til at blive orienteret om disse rettigheder.

2.2.11. Artikel 16

2.2.11.1. Efter artikel 16 finder bl.a. konventionens bestemmelser om udlevering som udgangspunkt ikke anvendelse, når forbrydelsen er begået inden for en enkelt stat, hvori den formodede gerningsmand er statsborger, og på hvis område den formodede gerningsmand befinder sig.

2.2.12. Artikel 17

2.2.12.1. Artikel 17 indeholder generelle principper for gensidig retshjælp i straffesager. Efter artikel 17, stk. 1, er de kontraherende parter forpligtet til at yde hinanden størst mulig bistand i forbindelse med strafferetlig efterforskning, retsforfølgning eller udlevering i anledning af handlinger omfattet af denne konvention, herunder bistand til at fremskaffe bevismateriale, som staten har i sin besiddelse, og som er nødvendigt for straffesagen. I stk. 3 specificeres endvidere, at staterne skal samarbejde i videst muligt omfang i overensstemmelse med relevante gældende traktater m.v. med hensyn til efterforskning og retsforfølgning af juridiske personer.

2.2.12.2. Det følger af stk. 2, at staterne skal opfylde deres forpligtelser efter stk. 1 i overensstemmelse med gældende traktater om gensidig retshjælp mellem staterne. Hvis der ikke findes sådanne traktater mellem de pågældende stater, ydes retshjælp i overensstemmelse med national lovgivning.

2.2.12.3. Endelig følger det af stk. 4, at staterne kan overveje at etablere yderligere mekanismer med henblik på at dele information og bevismateriale, som er nødvendigt for at etablere ansvar for juridiske personer.

2.2.13. Artikel 18

2.2.13.1. Artikel 18 fastslår princippet "aut dedere aut judicare". Princippet indebærer, at den stat, på hvis område den formodede gerningsmand befinder sig, er forpligtet til – hvis staten har jurisdiktion, og hvis den ikke udleverer den pågældende person – uden ugrundet ophold at overgive sagen til sine kompetente myndigheder med henblik på retsforfølgning i overensstemmelse med national lovgivning.

2.2.14. Artikel 19

2.2.14.1. Artikel 19 indeholder regler om udlevering af lovovertrædere. Artikel 19, stk. 1, fastslår, at forbrydelserne omhandlet i artiklerne 5-7 og 9 skal anses som forbrydelser, for hvilke der kan ske udlevering i medfør af enhver udleveringstraktat indgået mellem staterne, ligesom disse forbrydelser skal omfattes af senere udleveringstraktater. Eksisterende udleveringstraktater modificeres i det omfang, de er uforenelige med denne konvention, jf. stk. 5.

2.2.14.2. Udlevering er underlagt de betingelser, der er fastsat i gældende udleveringstraktater samt i den anmodede stats lovgivning, jf. stk. 2 og 3.

2.2.14.3. Af stk. 4 følger, at de i konventionen nævnte forbrydelser for så vidt angår udlevering mellem de kontraherende stater om nødvendigt skal anses for begået ikke blot dér, hvor de fandt sted, men også i de stater, der har jurisdiktion efter artikel 14.

2.2.15. Artikel 20

2.2.15.1. Artikel 20 fastslår, at ingen af forbrydelserne i artiklerne 5-7 og 9 i forbindelse med udlevering eller gensidig retshjælp kan anses for en politisk forbrydelse. En begæring om udlevering eller retshjælp kan således ikke afslås udelukkende med den begrundelse, at den anmodede stat anser forbrydelsen for politisk.

2.2.15.2. Artikel 20 indeholder dog eksplicit mulighed for, at staterne kan tage forbehold for denne bestemmelse med hensyn til udlevering. Sådanne forbehold er underlagt et særligt kontrolsystem. Afslag på udlevering i en konkret sag under henvisning til et forbehold skal således være

konkret begrundet, og den stat, der har afslået udlevering, skal uden undtagelse overdrage sagen til sine retsforfølgende myndigheder. Hvis der ikke foreligger en retslig afgørelse i sagen inden rimelig tid, kan den stat, der anmodede om og blev nægtet udlevering, forelægge sagen for et samråd af kontraherende stater, der er nævnt i artikel 30, jf. nedenfor. Dette samråd kan videre-sende sagen til Ministerkomitéen med henblik på vedtagelse af en erklæring.

2.2.16. Artikel 21

2.2.16.1. Artikel 21 indeholder bestemmelser om beskyttelse af menneskerettighederne i forbindelse med udlevering og retshjælp. Efter stk. 1 kan intet i konventionen således fortolkes som en forpligtelse til udlevering eller til at yde retshjælp, hvis der er vægtige grunde til at antage, at anmodningen er fremsat med det formål at tiltale eller straffe en person på grund af dennes race, religion, nationalitet, etniske oprindelse eller politiske overbevisning, eller at imødekommelse af anmodningen kunne skade den pågældendes stilling af nogen af disse grunde.

2.2.16.2. Stk. 2 fastslår, at intet i konventionen kan fortolkes som en forpligtelse til udlevering, hvis den person, begæringen omhandler, risikerer at blive udsat for tortur eller for umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. På samme måde fastslår stk. 3, at intet i konventionen kan fortolkes som en forpligtelse til udlevering, hvis den person, som begæringen omhandler, risikerer at blive udsat for dødsstraf, eller – i tilfælde, hvor den anmodede stats lovgivning ikke giver mulighed for livstidsstraf – for livstidsstraf uden mulighed for prøveløsladelse, medmindre den anmodede stat efter gældende udleveringstraktater er forpligtet til udlevering, hvis den anmodende stat garanterer, at dødsstraf ikke vil blive pålagt, eller, hvor den vil blive pålagt, ikke vil blive ført ud i livet, eller at personer ikke vil blive udsat for livstidsstraf uden mulighed for prøveløsladelse.

2.2.17. Artikel 22

2.2.17.1. Artikel 22 vedrører uanmodet videregivelse af oplysninger. Efter bestemmelsen kan en kontraherende part uden forudgående anmodning og inden for rammerne af national lovgivning videregive oplysninger fra efterforskningen af en straffesag til en anden part. Ved videregivelsen kan der stilles betingelser for brugen af oplysningerne.

2.2.18. Artiklerne 23-32

2.2.18.1. Konventionens artikler 23-32 indeholder afsluttende bestemmelser.

2.2.18.2. Artikel 28 indeholder en særlig let adgang til at opdatere bilaget med eventuelle andre FN-konventioner om terrorisme. Opdateringer af bilaget kan vedtages af Europarådets Ministerkomité med kvalificeret flertal. I givet fald træder opdateringen i kraft for staterne, medmindre der inden for ét år protesteres herimod.

2.2.18.3. I artikel 30 er det fastlagt, at de kontraherende parter regelmæssigt skal holde samråd med henblik på at komme med forslag til at lette anvendelsen og implementeringen af konventionen, udtrykke deres mening med hensyn til afslag på udlevering, komme med forslag til ændringer af konventionen og udtrykke deres mening om ændringsforslag fra enkeltstater eller fra Ministerkomitéen samt udtrykke deres mening om ethvert spørgsmål vedrørende anvendelsen af konventionen og lette udveksling af information om betydelige juridiske, politiske eller teknologiske udviklinger.

2.2.18.4. Eventuelle tvister mellem parterne om fortolkningen og anvendelsen skal søges afgjort ved forhandling mellem parterne eller andre fredelige midler, herunder ved voldgift eller ved indbringelse for Den Internationale Domstol, jf. artikel 29.

2.2.18.5. Det fastlægges endelig, at konventionen træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter den dato, hvor 6 stater, herunder mindst 4 af Europarådets medlemsstater, har deponeret deres ratifikationsinstrumenter. Konventionen er endnu ikke trådt i kraft.

2.3. Overvejelser om lovgivningsmæssige konsekvenser

2.3.1. I det følgende redegøres for Straffelovrådets overvejelser om de lovgivningsmæssige ændringer, en dansk ratifikation og gennemførelse af konventionen om forebyggelse af terrorisme vil nødvendiggøre på det strafferetlige område, sml. artiklerne 5-12 og 14. Som anført i pkt. 2.1.2 tager overvejelserne udgangspunkt i et notat, som Justitsministeriet den 10. maj 2005 har sendt til Folketingets Retsudvalg. Overvejelserne er struktureret således, at de artikler, hvis gennemførelse efter Justitsministeriets opfattelse kræver lovændring, behandles under pkt. 2.3.1.1 nedenfor, og de artikler, der efter Justitsministeriets opfattelse ikke nødvendiggør lovændringer, gennemgås under pkt. 2.3.1.2.

2.3.1.1. Artiklerne 6-7 sammenholdt med artiklerne 8-9

2.3.1.1.1. Justitsministeriets overvejelser

2.3.1.1.1.1. Om behovet for lovændringer anføres i Justitsministeriets notat til Retsudvalget følgende:

"Efter *artikel 6* har de kontraherende parter pligt til at kriminalisere rekruttering til terrorisme.

Pligten til at kriminalisere rekruttering til terrorisme må i et vist omfang anses for opfyldt ved straffelovens § 114 b.

Efter § 114 b straffes med fængsel indtil 6 år den, som i øvrigt ved tilskyndelse, råd eller dåd medvirker til at fremme den kriminelle virksomhed eller det fælles formål for en gruppe eller sammenslutning, som foretager en eller flere handlinger som nævnt i straffelovens §§ 114 eller 114 a, nr. 1 eller 2, når virksomheden eller formålet indebærer, at en eller flere handlinger af denne karakter begås. Rekruttering til terrorisme vil således kunne straffes efter § 114 b, når der er tale om at hverve en person til en handling, der er omfattet af § 114 eller § 114 a, nr. 1 og 2, og der samtidig er tale om en situation, hvor der rekrutteres til en organisation eller gruppe med henblik på at medvirke til, at en eller flere terrorhandlinger begås af organisationen eller gruppen.

Straffelovens § 114 b omfatter imidlertid ikke tilfælde, hvor en person hverves til at begå terrorhandlinger, uden at den pågældende derved samtidig medvirker til at fremme den kriminelle virksomhed eller det fælles formål for en terrorgruppe. En dansk ratifikation af konventionen vil således nødvendiggøre en ændring af straffeloven på dette punkt.

Endvidere er definitionen af terrorhandling i straffelovens § 114 ikke umiddelbart sammenfaldende med konventionens definition. Således er der bl.a. ikke i konventionens definition noget krav om, at der i alle tilfælde skal foreligge et "terrorforsæt". Det betyder, at der ikke i alle tilfælde som efter straffelovens § 114 skal foreligge forsæt til at "skræmme en befolkning i alvorlig grad eller uretmæssigt at tvinge danske eller udenlandske offentlige myndigheder eller en international organisation til at foretage eller undlade at foretage en handling eller at destabilisere eller ødelægge et lands eller en international organisations grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller samfundsmæssige strukturer". Det må derfor i forbindelse med ratifikationen overvejes nærmere, om straffelovens § 114 b omfatter rekruttering til alle de handlinger, der i konventionens artikel 1 defineres som terrorhandlinger.

En dansk ratifikation af konventionen vil således kunne nødvendiggøre en ændring af straffeloven på dette punkt. En sådan ændring vil f.eks. kunne gennemføres ved at indsatte en selvstændig bestemmelse om rekruttering til terrorisme i straffeloven.

Efter *artikel 7* har de kontraherende parter pligt til at kriminalisere oplæring til terrorisme.

Pligten til at kriminalisere oplæring til terrorisme må i et vist omfang anses for opfyldt ved straffelovens § 114 b, der er gengivet ovenfor. Pligten til at kriminalisere oplæring til terrorisme aktualiserer imidlertid tilsvarende problemstillinger som pligten til at kriminalisere rekruttering til terrorisme, jf. ovenfor. § 114 b omfatter således ikke situationer, hvor en person oplæres til at begå terrorhandlinger, uden at den pågældende derved samtidig medvirker til at fremme den kriminelle virksomhed eller det fælles formål for en terrorgruppe. En dansk ratifikation af konventionen vil således på dette punkt nødvendiggøre en ændring af straffeloven.

Endvidere må det overvejes nærmere, om konventionen indebærer en kriminaliseringsforpligtelse for situationer, hvor der oplæres til en handling, som falder uden for straffelovens definition af terrorhandling. En dansk ratifikation af konventionen vil således på dette punkt kunne nødvendiggøre en ændring af straffeloven. En sådan ændring vil f.eks. kunne gennemføres ved at indsætte en selvstændig bestemmelse om oplæring til terrorisme i straffeloven.

Artikel 9 vedrører parternes forpligtelse til at kunne straffe medvirken til forbrydelserne i artikel 5-7 samt forsøg på forbrydelserne i artikel 6 og 7.

For så vidt angår medvirken må kriminaliseringsforpligtelsen efter Justitsministeriets opfattelse anses for opfyldt ved bestemmelserne i straffelovens §§ 23 og 114 b, men i det omfang artikel 6 og 7 vurderes at kræve lovændringer, vil en udvidelse af § 114 b også kunne blive aktuel, f.eks. i form af en henvisning til eventuelle nye bestemmelser.

For så vidt angår forsøg vil kriminaliseringsforpligtelsen være opfyldt ved forsøgsbestemmelsen i straffelovens § 21."

2.3.1.1.2. Straffelovrådets overvejelser

2.3.1.1.2.1. Som det fremgår af pkt. 2.3.1.1.1 ovenfor, er definitionen af terrorhandlinger i straffelovens § 114 og artikel 1 i Europarådskonventionen om forebyggelse af terrorisme ikke sammenfaldende. Konventionen definerer i artikel 1 terrorhandlinger som de handlinger, der er omfattet af de 10 konventioner og protokoller, som er opregnet i bilaget til konventionen. Ingen af disse handlinger fordrer et terrorforsæt i den betydning, hvori dette udtryk anvendes i straffelovens § 114, stk. 1, jf. bilag 1 til betænkningen. Der er under Straffelovrådets drøftelser rejst spørgsmål om, hvorvidt kriminaliseringspligten bl.a. med hensyn til hvervning og oplæring til at begå terrorhandlinger, sml. artiklerne 6 og 7 i Europarådskonventionen, kan opfyldes ved, at der i de terrorhandlinger, som kriminaliseringspligten knytter sig til, indgår krav om terrorforsæt svarende til straffelovens § 114.

Til støtte herfor kan det bl.a. anføres, at konventionen i præamblen henviser til, at terrorhandlinger efter deres beskaffenhed eller den sammenhæng, hvori de begås, har til formål at skræmme en befolkning i alvorlig grad eller uretmæssigt tvinge en offentlig myndighed eller en international organisation til at foretage eller undlade at foretage en handling eller alvorligt at destabilisere eller ødelægge et lands eller en international organisations grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller samfundsmæssige strukturer.

Det kan endvidere anføres, at det ved gennemførelsen af FN's terrorfinansieringskonvention og FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001) er lagt til grund, at kriminaliseringspligten ifølge disse instrumenter kan udmøntes i overensstemmelse med EU-rammeafgårelsen om bekæmpelse

af terrorisme, der i artikel 1 rummer krav om terrorforsæt svarende til straffelovens § 114, uanset at FN's terrorfinansieringskonvention i artikel 2, stk. 1, litra a, ikke kræver terrorforsæt, men henviser til handlinger, der er forbrydelser "inden for rammerne af og som defineret i en af de i bilaget angivne traktater", sml. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), Tillæg A, s. 837:

"... Efter *artikel 1, litra b*, [i FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001)] skal staterne kriminalisere terrorfinansiering. Bestemmelsen er i al væsentlighed identisk med artikel 2, stk. 1, i FN's terrorfinansieringskonvention. Resolutionen definerer imidlertid ikke, hvad der skal forstås ved terrorhandling.

Terrorhandling er i FN's terrorfinansieringskonvention defineret som handlinger omfattet af ni opregnede terrorkonventioner samt handlinger, der er begået med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade på en civilperson eller en anden person, der ikke aktivt deltager i fjendtlighederne i en væbnet konfliktsituation, når formålet med en sådan handling, henset til handlingens karakter eller sammenhæng, er at skræmme en befolkning eller tvinge en regering eller en international organisation til at foretage eller at undlade at foretage en given handling.

Endvidere indeholder EU's rammeafgørelse om bekæmpelse af terrorisme en definition af terrorisme som visse handlinger, der begås med det formål at skræmme en befolkning eller uretmæssigt at tvinge offentlige myndigheder eller en international organisation til at foretage en handling, eller at destabilisere eller ødelægge et lands eller en international organisations grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller samfundsmæssige strukturer i alvorlig grad ...

Efter Justitsministeriets opfattelse må den definition af terrorhandling, der fremgår af FN's terrorfinansieringskonvention og EU-rammeafgørelsen om bekæmpelse af terrorisme, kunne lægges til grund ved gennemførelsen af resolutionen. Resolutionens artikel 1, litra b, kræver derfor ikke lovændringer ud over, hvad der følger af FN's terrorfinansieringskonvention og af EU-rammeafgørelsen."

Heroverfor kan det bl.a. anføres, at det i den forklarende rapport til Europarådskonventionen i tråd med ordlyden af artikel 1 udtrykkeligt er nævnt, at terrorforsæt ("terrorist motivation") ikke indgår i gerningsindholdet i de forbrydelser, som konventionen vedrører, sml. den forklarende rapport ("Explanatory Report") pkt. 46.

Det kan endvidere anføres, at man i Finland og Sverige i modsætning til Danmark, sml. ovenfor, og Norge, sml. norsk straffelovs §§ 147 a og b, har udmøntet kriminaliseringspligten i FN's terrorfinansieringskonvention således, at de terrorhandling, hvis finansiering er gjort strafbar, ikke udelukkende omfatter handlinger begået med terrorforsæt, sml. Lag (2002: 444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, m.m. og finsk straffelovs kapitel 34 a 5 § om finansiering av terrorism.

Det er Straffelovrådets konklusion, at det vil være rigtigst, at kriminaliseringspligten vedrørende hvervning og oplæring efter Europarådskonventionen opfyldes således, at de terrorhandlinger, som det skal være strafbart at hverve og oplære til, ikke er begrænset til handlinger begået med terrorforsæt.

Danmark har ratificeret og gennemført samtlige konventioner og protokoller omfattet af bilaget til Europarådskonventionen med udgangspunkt i bestemmelserne om manddrab, grov vold, frihedsberøvelse m.v. i straffelovens specielle del, sml. eksempelvis Folketingstidende 1972-73, Tillæg A, sp. 337 ff., med forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Sabotage mod luftfartøjer m.v.) og Folketingstidende 1974-75, Tillæg A, sp. 1613 ff., med forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov, af lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m.m. og af retsplejeloven. (Psykisk abnormitet, narkotikakriminalitet, beskyttelse af diplomater m.v.). At en eller flere af disse bestemmelser er overtrådt som led i en terrorhandling, er forudsat at skulle indgå som et moment ved straffastsættelsen, jf. straffelovens § 80. Europarådskonventionen indebærer pligt til at kriminalisere hvervning og oplæring m.v. til handlinger, der ikke i straffeloven er defineret som terrorhandlinger, og som ikke i alle tilfælde giver mulighed for at idømme straf af fængsel på livstid svarende til den nye bestemmelse om terrorisme i straffelovens § 114.

Der er i Straffelovrådet enighed om, at strafmaksimum for at begå handlinger, der efter Europarådskonventionen skal anses for terrorhandlinger, som udgangspunkt bør svare til strafmaksimum for terrorisme i straffelovens § 114. Der er også enighed om, at en række af disse handlinger ikke bør kunne straffes med fængsel indtil på livstid, når de ikke er begået med terrorforsæt, og at der omvendt kan forekomme tilfælde, hvor hvervning og oplæring til at begå sådanne handlinger bør kunne straffes strengere end udførelsen af selve handlingen.

Straffelovrådet har efter en samlet vurdering fundet det rigtigst som et supplement til den gældende bestemmelse i straffelovens § 114 at stille forslag om en ny bestemmelse i § 114 a, der omfatter de handlinger, der efter Europarådskonventionen skal anses som terrorhandlinger, og som ikke allerede er omfattet af § 114. Herved afgrænses de handlinger, som det – ud over § 114 – skal være strafbart at finansiere og at hverve og oplære til. Rådet finder, at den ny bestemmelse bør give mulighed for, at straffen for sådanne handlinger kan overstige den højeste for lovovertrædelsen foreskrevne straf med indtil det halve. Er den højeste straf, der er foreskrevet for den pågældende handling, mindre end 4 års fængsel, kan straffen stige til fængsel indtil 6 år. Forslaget indebærer ikke en nykriminalisering, men er udtryk for en opkriminalisering af handlinger, der allerede er strafbare. De foreslåede strafskærpelser har sammenhæng med de internationale tiltag på terrorområdet, som er udtryk for, at der nu ses med større alvor på sådanne forbrydelser. Skærpelserne bygger endvidere på de principper for fastsættelse af strafferammer, som Straffelovrådet har opstillet i betænkning nr. 1424 om straffastsættelse og strafferammer. Med de foreslåede forhøjelser af strafferammerne vil der også kunne skabes en bedre harmoni mellem strafferam-

merne for selve terrorhandlingerne og de strafferammer, der bør gælde for bistandsforbrydelserne i form af finansiering af, herved og oplæring m.v. til terrorhandlingerne. Bestemmelsen foreslås affattet på følgende måde:

§ 114 a. Begås en af de i nr. 1-6 nævnte handlinger, uden at forholdet omfattes af § 114, kan straffen overstige den højeste for lovovertrædelsen foreskrevne straf med indtil det halve; hvis den højeste straf, der er foreskrevet for den pågældende handling, er mindre end 4 års fængsel, kan straffen dog stige til fængsel indtil 6 år.

1) Overtrædelse af §§ 180, 181, stk. 1, 183, stk. 1 eller 2, 183 a, 184, stk. 1, 192 a, 193, stk. 1, 237, 244, 245, 246, 250, 252, stk. 1, 266, 288 eller 291, stk. 1 eller 2, når handlingen er omfattet af artikel 1 i konventionen af 16. december 1970 om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer, artikel 1 i konventionen af 23. september 1971 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed eller artikel II i protokollen af 24. februar 1988 til bekæmpelse af ulovlige voldshandlinger i lufthavne, der betjener den internationale civile luftfart.

2) Overtrædelse af §§ 180, 181, stk. 1, 183, stk. 1 eller 2, 184, stk. 1, 237, 244, 245, 246, 250, 252, stk. 1, 260, 261, stk. 1 eller 2, 266 eller 291, stk. 1 eller 2, når handlingen er omfattet af artikel 2 i konventionen af 14. december 1973 om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter.

3) Overtrædelse af § 261, stk. 1 eller 2, når handlingen er omfattet af artikel 1 i den internationale konvention imod gidseltagning af 17. december 1979.

4) Overtrædelse af §§ 180, 181, stk. 1, 183, stk. 1 eller 2, 186, stk. 1, 192 a, 192 b, 237, 244, 245, 246, 260, 266, 276, 278, 279, 279 a, 281, 288 eller 291, stk. 2, når handlingen er omfattet af artikel 7 i IAEA-konventionen (Det Internationale Atomenergiagenturs konvention) af 26. oktober 1979 om fysisk beskyttelse af nukleare materialer.

5) Overtrædelse af §§ 180, 181, stk. 1, 183, stk. 1 eller 2, 183 a, 184, stk. 1, 192 a, 193, stk. 1, 237, 244, 245, 246, 252, stk. 1, 260, 266, 288 eller 291, stk. 1 eller 2, når handlingen er omfattet af artikel 3 i konventionen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartssikkerheden eller artikel 2 i protokollen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod sikkerheden for fastgjorte platforme, der befinder sig på kontinentalsokkelen.

6) Overtrædelse af §§ 180, 181, stk. 1, 183, stk. 1 eller 2, 183 a, 184, stk. 1, 186, stk. 1, 192 a, 193, stk. 1, 237, 244, 245, 246, 250, 252, stk. 1, 266 eller 291, stk. 2, når handlingen er omfattet af artikel 2 i den internationale konvention af 15. december 1997 til bekæmpelse af terrorbombninger.

Som det fremgår, er § 114 a affattet således, at der i lovteksten henvises til bestemte artikler i de berørte konventioner og protokoller. Straffelovrådet har fundet denne fremgangsmåde lovteknisk

mest hensigtsmæssig bl.a. under hensyn til, at der med den foreslåede bestemmelse ikke sker en udvidelse af det straffbare område, men alene indføres sidestrafferammer med angivelse af kriterier for forhøjede strafmaksima i allerede gældende straffebestemmelser.

Det tilføjes, at der under Straffelovrådets drøftelser er rejst spørgsmål om at medtage grundvandsforurening i § 186, stk. 1, om sundhedsfarlig forurening af vandforsyningen, sml. Vagn Greve m.fl.: Den kommenterede straffelov, Speciel del, 8. udg., s. 211 f. Det er Straffelovrådets opfattelse, at der kan være anledning til eventuelt at lade spørgsmålet indgå i Justitsministeriets overvejelser i forbindelse med de forslag til lovændringer, der nu foreslås af Straffelovrådet, med hvilke § 186, stk. 1, må siges at have en naturlig forbindelse.

2.3.1.1.2.2. Straffelovrådet er enig med Justitsministeriet i, at pligten til at kriminalisere hvervning og oplæring til terrorhandlinger i et vist omfang må anses for opfyldt ved straffelovens § 114 b. I det omfang, der er tale om hvervning eller oplæring til konkretiserede terrorhandlinger, opfyldes kriminaliseringsforpligtelsen ved den almindelige medvirkensbestemmelse i straffelovens § 23 sammenholdt med § 21. Som det fremgår af pkt. 2.3.1.1.1.1 ovenfor, omfatter § 114 b ikke tilfælde, hvor en person hverves eller oplæres til at begå terrorhandlinger, uden at den pågældende derved samtidig medvirker til at fremme den kriminelle virksomhed eller det fælles formål for en terrorgruppe. Endvidere er definitionen af terrorhandlinger i straffelovens § 114, som § 114 b henviser til, ikke sammenfaldende med Europarådskonventionens definition af terrorhandlinger, sml. pkt. 2.3.1.1.2.1 ovenfor. En dansk ratifikation af Europarådskonventionen vil derfor nødvendiggøre ændringer af straffeloven på disse punkter.

Straffelovrådet foreslår på denne baggrund i §§ 114 c og 114 d som stk. 1 og 2 nedennævnte nye bestemmelser om hvervning og oplæring til at begå terrorhandlinger. Et mindretal af rådets medlemmer (Vagn Greve) udtaler, at de omhandlede bestemmelser bør forbeholdes tilfælde, hvor der foreligger kvalificeret forsæt (hensigt), sml. pkt. 2.3.1.1.2.3.

§ 114 c. Med fængsel indtil 10 år straffes den, som hverver en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a eller til at slutte sig til en gruppe eller sammenslutning for at fremme, at gruppen eller sammenslutningen begår handlinger af denne karakter. Under særligt skærpende omstændigheder kan straffen stige til fængsel indtil 16 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor der er tale om overtrædelser af systematisk eller organiseret karakter.

Stk. 2. Med fængsel indtil 6 år straffes den, som hverver en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 b eller til at slutte sig til en gruppe eller sammenslutning for at fremme, at gruppen eller sammenslutningen begår handlinger af denne karakter.

Stk. 3. Med fængsel indtil 6 år straffes den, som lader sig hverve til at begå handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a.

§ 114 d. Med fængsel indtil 10 år straffes den, som træner, instruerer eller på anden måde oplærer en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a med viden om, at personen har til hensigt at anvende de tillærte færdigheder til dette formål. Under særligt skærpende omstændigheder kan straffen stige til fængsel indtil 16 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor der er tale om overtrædelser af systematisk eller organiseret karakter.

Stk. 2. Med fængsel indtil 6 år straffes den, som træner, instruerer eller på anden måde oplærer en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 b med viden om, at personen har til hensigt at anvende de tillærte færdigheder til dette formål.

Stk. 3. Med fængsel indtil 6 år straffes den, som lader sig træne, instruere eller på anden måde oplære til at begå handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a.

Som det fremgår, foreslås hvervning og oplæring til handlinger omfattet af straffelovens § 114 og lovudkastets § 114 a omfattet af et strafmaksimum på 10 års fængsel svarende til strafmaksimum i den gældende § 114 a om finansiering af terrorisme. Hertil foreslås knyttet en sidestrafferamme med et strafmaksimum på fængsel indtil 16 år. Formålet med denne bestemmelse er at åbne mulighed for skærpelse af straffen i de tilfælde, hvor der foreligger særligt skærpende omstændigheder, herunder navnlig overtrædelser af systematisk eller organiseret karakter.

Der er under Straffelovrådets drøftelser af rækkevidden af kriminaliseringspligten i Europarådskonventionens artikler 6 og 7 rejst spørgsmål om, hvorvidt hvervning og oplæring til finansiering af terrorhandlinger bør have et lavere strafmaksimum end hvervning og oplæring til udførelse af terrorhandlinger. Det er i den forbindelse bl.a. anført, at hvervning og oplæring til finansiering af terrorhandlinger kan være fjernere fra den konkrete terrorhandling end hvervning og oplæring til udførelsen af terrorhandlinger, og at hvervning og oplæring til finansiering af terrorhandlinger efter omstændighederne kan have ringere strafværdighed end hvervning og oplæring til udførelsen af terrorhandlinger. Rådet har efter en samlet vurdering fundet det rigtigst at foreslå et strafmaksimum på fængsel indtil 6 år for hvervning og oplæring til finansiering af terrorhandlinger, sml. lovudkastets § 114 c, stk. 2, og § 114 d, stk. 2.

Som det fremgår, foreslås i lovudkastets § 114 c, stk. 3, og § 114 d, stk. 3, bestemmelser, der kriminaliserer den, der lader sig hverve eller oplære til terrorhandlinger. Disse forhold er ikke omfattet af kriminaliseringspligten i Europarådskonventionen. Det er efter Straffelovrådets opfattelse naturligt som modstykke til kriminaliseringen af hvervning og oplæring til at begå terrorhandlinger at gøre det strafbart at lade sig hverve eller oplære til at begå terrorhandlinger. Det er endvidere i overensstemmelse med den generelle tendens til at fremrykke det strafferetlige værn mod terrorhandlinger. Rådet bemærker i den forbindelse, at den, der lader sig hverve eller oplære til at begå terrorhandlinger, ikke kan straffes efter reglerne om forsøg på at begå en terrorhandling, hvis der ikke er tale om en tilstrækkeligt konkretiseret handling. Rådet foreslår, at den, der

lader sig hverve eller oplære til at begå en handling omfattet af straffelovens § 114 eller lovudkastets § 114 a, skal kunne straffes med fængsel indtil 6 år.

2.3.1.1.2.3. Som det fremgår af pkt. 2.3.1.1.1.1 ovenfor, er det Justitsministeriets opfattelse, at pligten ifølge Europarådskonventionens artikel 9 til at kunne straffe medvirken til bl.a. forbrydelserne i artiklerne 6 og 7 må anses for opfyldt ved bestemmelserne i straffelovens § 23 og § 114 b. I det omfang artiklerne 6 og 7 vurderes at kræve lovændringer, vil en udvidelse af § 114 b også kunne blive aktuel f.eks. i form af henvisning til eventuelle nye bestemmelser. Pligten til at kunne straffe forsøg på forbrydelserne i artiklerne 6 og 7 må efter Justitsministeriets opfattelse anses for opfyldt ved forsøgsbestemmelsen i straffelovens § 21.

Straffelovrådet kan tiltræde Justitsministeriets opfattelser.

I bemærkningerne til straffelovens § 114 b er bl.a. anført følgende, sml. Folketingstidende, "2001-02 (2. samling), Tillæg A, s. 833:

"Der kan efter Justitsministeriets opfattelse rejses spørgsmål om, hvorvidt den kriminaliseringspligt, der følger af artikel 2, stk. 5, litra c, 1. led, ("medvirken ... i den hensigt at fremme gruppens generelle kriminelle virksomhed eller formål ...") [i FN's terrorfinansieringskonvention] rækker videre end de danske medvirkensregler. Efter dansk ret skal medvirkensforholdet således være rettet mod en konkretiseret forbrydelse, for at gerningsmanden kan siges at have det fornødne forsæt.

I andre lignende konventioner omfatter kriminaliseringspligten adfærd i form af "medvirken" til de forbrydelser, som opregnes i den pågældende konvention. Der kan i den forbindelse henvises til artikel 1, litra b, i konventionen til bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer, artikel 1, litra f, i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme samt artikel 1, stk. 2, litra b, i konventionen imod gidseltagning.

I FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger indgår imidlertid i artikel 2, stk. 3, litra c, en bestemmelse, der er identisk med FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme artikel 2, stk. 5, litra c. I forbindelse med de ændringer, der var nødvendige for, at Danmark kunne ratificere FN's terrorbombbekonvention (lov nr. 280 af 25. april 2001) blev det overvejet, om straffelovens § 23 omfatter tilfælde efter artikel 2, stk. 3, litra c, 1. led, hvor den pågældende person medvirker til, at en gruppe personer, der handler med et fælles formål, begår en eller flere forbrydelser som anført i artikel 2, stk. 1 og 2. I bemærkningerne til lovforslaget, jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, s. 2905, blev det anført:

"Der må efter Justitsministeriets opfattelse ... lægges vægt på, at FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger tager sigte på en forholdsvis afgrænset gruppe af lovovertrædelser af yderst alvorlig og almenfarlig karakter. En person, som forsætlig fremmer den kriminelle virksomhed eller formål hos en gruppe med kendskab til gruppens generelle formål, og som dermed bidrager til en af de lovovertrædelser, der

er omfattet af konventionen, må på den baggrund anses for at have forsæt til en lov-overtrædelse, som er tilstrækkelig konkretiseret til at kunne medføre medvirkens-ansvar."

Med terrorfinansieringskonventionen er hensigten imidlertid at ramme en personkreds, hvis medvirkenshandlinger er endnu fjernere fra den konkrete terrorhandling sammenlignet med terrorbombekonventionen. Hvor terrorbombekonventionens medvirkensbestemmelse omfatter personer, der medvirker til, at en gruppe personer, der handler med fælles formål, f.eks. sprænger en bombe og derved overtræder straffelovens § 183, trods viden om gruppens hensigt, omfatter terrorfinansieringskonventionens artikel 2, stk. 5, litra c, den person, der medvirker til, at en gruppe personer, der handler med fælles formål, indsamler midler til brug for terrorhandlinger. Der kan således blive tale om at straffe en person, der i relation til den konkrete terrorhandling kan være medvirkende i tredje eller fjerde led.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil denne form for medvirken ikke altid være omfattet af straffelovens § 23 eller den nye foreslåede bestemmelse i § 114 a. En gennemførelse af FN's terrorfinansieringskonvention vil derfor på dette punkt kræve en ændring af straffeloven. ...

En udvidelse af det strafferetlige medvirkensbegreb til bredt at omfatte enhver form for støtte til organisationer, uden at støtten kan henføres til konkrete terrorhandlinger, kan rejse principielle betænkeligheder. Det er imidlertid vigtigt at fastholde, at der er tale om yderst alvorlige forbrydelser af almenfarlig karakter. For at opnå det stærkest mulige strafferetlige værn mod terrorisme er det nødvendigt at kriminalisere i et videre omfang, end hvad der i øvrigt gælder for andre forbrydelser. Det foreslås derfor, at der i straffeloven indsættes en særlig bestemmelse, der omfatter netop denne form for udvidet medvirken til terrorfinansiering, jf. ... § 114 b ...

Bestemmelsen foreslås udformet således, at medvirken til terrorhandlinger, således som disse er defineret i lovforslaget, i alle tilfælde er strafbar efter det udvidede medvirkensbegreb. En person, som forsætligt fremmer den kriminelle virksomhed eller formål hos en gruppe personer med kendskab til gruppens generelle terrorformål, og som dermed bidrager til foretagelsen af en terrorhandling som defineret i lovforslaget, vil kunne straffes efter den særlige medvirkensregel. Herved skabes der i øvrigt også yderligere sikkerhed for, at Danmark også opfylder terrorbombekonventionens krav om et udvidet medvirkensbegreb.

Et eksempel på bestemmelsens anvendelsesområde kunne f.eks. være professionel generel rådgivning, der ikke direkte angår en konkret terrorhandling, til en organisation, der har til hensigt at begå terrorhandlinger, hvilket er den pågældende rådgiver bekendt.

Strafferammen for denne mindre konkretiserede medvirken foreslås fastsat til fængsel indtil 6 år."

Som det fremgår, indebærer straffelovens § 114 b en udvidelse af det strafferetlige medvirkensbegreb. Som anført ovenfor må opfyldelsen af artikel 9 sammenholdt med artiklerne 6 og 7 i Eu-

roparådskonventionen om forebyggelse af terrorisme antages at indebære, at § 114 b skal udvides.

Der er under Straffelovrådets gennemgang rejst spørgsmål om kravene til tilregnelser. Det er bl.a. nævnt, at de folkeretlige pligter, som bestemmelserne tilsigter at opfylde, kan fortolkes således, at de ikke indebærer krav om forsæt omfattende alle forsætsgrader. Det er endvidere anført, at det eksempelvis kan være foreneligt med bl.a. FN's terrorfinansieringskonvention og Europarådskonventionen om forebyggelse af terrorisme at indskrænke disse bestemmelser til tilfælde, hvor gerningsmanden handler med kvalificeret forsæt (hensigt) til at fremme virksomheden for en sammenslutning m.fl., som begår eller har til hensigt at begå terrorhandlinger m.v.

Straffelovrådet finder det efter en samlet vurdering rigtigst at opretholde de gældende bestemmelser om terror og terrorlignende handlinger uændret for så vidt angår kravet om tilregnelser.

Et flertal af rådets medlemmer (Carlsen, Fode, Hermann, Hjortnæs, Dahl Jensen, Jessen, Lund Poulsen og Rentzmann) finder endvidere, at det samme bør gælde for så vidt angår lovudkastets §§ 114 b, 114 c, 114 d og 114 e.

Flertallet bemærker i den forbindelse, at der er tale om bistand til alvorlige forbrydelser af alment farlig karakter, og at der ikke er grundlag for at anvende et mere snævert forsætsbegreb end dansk rets almindelige forsætsbegreb. En sådan begrænsning ville også indebære en fravigelse af den måde, hvorpå man normalt har implementeret tilsvarende bestemmelser om tilregnelser i internationale konventioner.

Flertallet er opmærksomt på, at strafansvar efter § 114 d er betinget af, at oplæringen sker *med viden om*, at den, der oplæres, har til hensigt at anvende færdighederne til at begå eller fremme handlinger af den i bestemmelsen omhandlede beskaffenhed. Flertallet bemærker i den forbindelse, at formålet med det kvalificerede forsætskrav i denne henseende er at udelukke personer, der f.eks. underviser i våbenbrug på politiskoler eller i skytteforeninger, og som ikke har viden om, at eleverne påtænker at anvende færdighederne i det pågældende øjemed, fra det strafbare område, sml. bemærkningerne til § 114 d i lovudkastet.

Dette flertal foreslår på den anførte baggrund kun ændringer i den gældende § 114 b, svarende til nedennævnte § 114 e, der indebærer, at bestemmelsen kommer til at omfatte fremme af enkeltpersoners virksomhed og derved bringes på linje med den gældende § 114 a, og at bestemmelsen udvides med handlinger af den beskaffenhed, der omhandles i den gældende § 114 a, nr. 3 (lovudkastets § 114 b, nr. 3), og i lovudkastets §§ 114 a, 114 c og 114 d. Herom henvises til bemærkningerne til lovudkastets § 114 e.

§ 114 e. Med fængsel indtil 6 år straffes den, som i øvrigt fremmer virksomheden for en person, en gruppe eller en sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå en eller flere handlinger omfattet af §§ 114, 114 a, 114 b, 114 c eller 114 d.

Et mindretal af rådets medlemmer (Vagn Greve) udtaler følgende: Dansk ret har verdens mest omfattende forsøgsstrafområde; endvidere er det efter dansk ret muligt, i modsætning til en del andre landes, at anvende den fulde strafferamme for fuldbyrdet forbrydelse på lovovertrædelser, der kun er forsøg. Dansk ret har et særdeles omfattende medvirkensbegreb; det er endvidere, også i modsætning til en del andre landes, muligt at anvende den fulde strafferamme på alle medvirkende. Disse regler betyder, at dansk ret vil få et væsentligt større kriminaliseret område end andre landes, selv om landene tilsyneladende kriminaliserer præcis den samme handling med de samme ord, f.eks. i henhold til en traktat eller en rammeafgørelse. I dansk ret er de subjektive krav endvidere blevet slækket i løbet af straffelovens gyldighedstid. Da straffeloven blev indført, antog man, at der i en række sammenhænge skulle kræves kvalificeret forsæt (hensigt). I dag antages det i så godt som alle tilfælde, at også de lavere grader af forsæt er tilstrækkelige; ydermere har den allerlaveste form for forsæt (eventualitetsforsæt) fået en meget bredere anvendelse, end man antog for blot ganske få år siden. Sådanne meget betydelige udvidelser af det kriminaliserede område i forhold til det, som direkte fremgår af ordlyden, er særligt problematiske, når man skubber det strafferetlige værn langt ud fra den egentlige skadetilføjelse og kriminaliserer ganske dagligdags handlinger. Der er ikke mindst ved kriminaliseringen af upåfaldende handlinger et åbenbart behov for til gengæld at sikre sig, at den subjektive dækning (graden af forsæt) viser, at den pågældende persons adfærd er strafværdig.

De i denne betænkning diskutererede kriminaliseringer stammer fra internationale og fremmede fora. Det er derfor naturligt og væsentligt at se på, hvordan man dér forholder sig til løsningen af disse problemer. Det er i disse sammenhænge velkendt at kræve hensigt eller hvad dertil svarer, d.v.s. at udelukke strafansvar ved de lavere grader af forsæt. I folkeretlig teori synes der således generelt at blive anvendt et snævrere forsætsbegreb end det almindelige danske. Se f.eks. Antonio Cassese: *International Criminal Law*, Oxford 2003, s. 129 f.: "As for mens rea, State practice, national legislation, as well as the Conventions ... , all point in the same direction. In addition to the subjective element required for the underlying offence (... murder ... etc.), there must be a special intent, that is, to spread terror among the population." Kai Ambos skriver i McDonald & Swaak-Goldman (eds): *Substantive and Procedural Aspects of International Criminal Law* s. 28 i sin konklusion om "individual criminal responsibility in international criminal law": "The war crimes jurisprudence ... offers fundamental and important elements of individual responsibility ... on the subjective level the requirements of knowledge ... and intent". Det er almindeligt antaget, at der til folkedrab kræves kvalificeret forsæt i form af hensigt. Romstatuttens art. 30 giver en ikke ganske klar definition af forsæt, men der er nok grund til at antage, at dens forsætsbegreb er snævrere end det sædvanlige danske forsætsbegreb.

Det gøres også i praksis ved tribunalerne; ICTY udtalte i Galic-sagen, der vedrørte en person, som var tiltalt for terrorisme, at eventualitetsforsæt ikke var tilstrækkeligt, men at der skulle kræves *dolus specialis*. Det bør herved erindres, at *dolus eventualis* i de fleste lande anvendes på et "højere" område end i Danmark. I Danmark dækker sandsynlighedsforsættet som bekendt et stort område mellem hensigt og eventualitetsforsæt; i andre lande er det sædvanligt, at eventualitetsforsæt grænser op til det direkte forsæt (hensigt). Gennem afvisningen af eventualitetsforsæt som strafbegrundende har tribunalerne m.m. således ikke blot afvist at straffe i situationer, der efter dansk ret ville blive betragtet som eventualitetsforsætlige, men også i en række situationer, der i Danmark ville blive anset for sandsynlighedsforsætstilfælde.

Som et andet eksempel kan nævnes de tidligere gennemførte kriminaliseringer af terrorhandlinger i dansk ret. I forbindelse med kriminaliseringen antoges det, at det sædvanlige danske eventualitetsforsæt ville være tilstrækkeligt. Denne bredde har ingen støtte i EU-reglerne. Se således EU-rammeafgørelsen af 13. juni 2002 om bekæmpelse af terrorisme (2002/475/RIA) art. 1, stk. 1. Det lyder i den danske version: "... de ... nævnte forsætlige handlinger ... når de begås med det formål ...". Den svenske lyder: "... de uppsåtliga handlingar ... när de begås i syfte att ...". Den tyske lyder: "... vorsätzlichen Handlungen ... wenn sie mit dem Ziel begangen werden ...". Den engelske lyder: "... intentional acts ... committed with the aim of ...". Den franske lyder: "... les actes intentionnels ... comet dans le but de ...". Det er meget vanskeligt at forene disse formuleringer med det danske eventualitetsforsæt.

Den i nærværende betænkning foreslåede straffelovsændring, der reelt er en kraftig udvidelse af det sædvanlige medvirksområde, er begrundet i Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme. I dennes art. 9 står, at de derved kriminaliserede adfærdsformer ikke blot skal være begået forsætligt, men at de også "skal ... foretages i den hensigt ... eller ... foretages med viden om ...", d.v.s. at konventionen klart kun kræver kriminalisering i form af hensigt.

På denne baggrund er det efter min opfattelse naturligt, om dansk ret også krævede kvalificeret forsæt (hensigt) ved de forskellige bestemmelser om terror og terrorlignende handlinger, og det gælder ganske særligt, når kriminaliseringen vedrører handlinger, som er meget fjerne fra selve terrorhandlingen, f.eks. §§ 114 c-114 f.

Flertallet anfører ovenfor, at der ikke er grundlag for at anvende et mere snævert forsætsbegreb end dansk rets almindelige forsætsbegreb. Pointen er her en ganske anden. Der er ikke fremført noget argument for, at Danmark gennem de foreslåede regler såvel med hensyn til forbrydelsernes objektive afgrænsning som med hensyn til de subjektive krav skal kriminalisere et langt videre område, end formentlig alle andre lande gør det. På grund af forbrydelsens karakter er det særde-

les alvorligt at blive straffet for den. Det må derfor sikres, at såvel handlingen som den subjektive dækning af handlingen er strafværdig.

Det er ganske vist ikke EU-retsstridigt og/eller folkeretsstridigt, at Danmark i disse tilfælde kriminaliserer videre end EU-retten og/eller folkeretten kræver. Men man skal dog være opmærksom på, at sådanne udvidelser kan give problemer i forbindelse med fastlæggelsen af en folkeretsmæssig jurisdiktion for danske domstole. Det gælder såvel ved spørgsmål om dobbelt strafbarhed som ved antagelsen af universaljurisdiktion.

2.3.1.1.2.4. Straffelovens § 88 indeholder regler om straffastsættelse i tilfælde af sammenstød. Kommer flere strafferammer i betragtning, fastsættes en fælles straf inden for den strengeste af disse. Under særdeles skærpende omstændigheder kan straffen udmåles inden for en strafferamme forhøjet med det halve, jf. § 88, stk. 1, 2. pkt.

Der er under Straffelovrådets drøftelser rejst spørgsmål om anvendelse af straffelovens § 88, stk. 1, 2. pkt., på forhold omfattet af lovudkastets §§ 114 a-e. Til fordel herfor kan bl.a. anføres, at § 88, stk. 1, 2. pkt., efter sin ordlyd og placering i straffelovens almindelige del som udgangspunkt finder anvendelse på alle strafbare forhold, jf. straffelovens § 2. Det kan endvidere anføres, at strafforhøjelsesreglen i retspraksis har fundet anvendelse ved pådømmelsen af sammenstødstilfælde omfattet af strafforhøjelsesbestemmelser i speciel del, sml. straffelovens § 191 om grove narkotikaforbrydelser og § 288, stk. 2, om røveri af særlig grov beskaffenhed samt betænkning nr. 1424/2002 om straffastsættelse og strafferammer, s. 443 ff. Herudover kan det nævnes, at hverken ordlyden af eller forarbejderne til de gældende bestemmelser i §§ 114 a og b, der har strafmaksima på henholdsvis 10 og 6 år, kan antages at udelukke, at strafudmåling efter omstændighederne sker inden for en strafferamme forhøjet med det halve. Endelig kan det påpeges, at hvervning og oplæring til at begå terrorhandlinger omfattet af lovudkastets § 114 a undertiden bør kunne straffes strengere end medvirken, jf. straffelovens § 23, til den konkrete handling omfattet af § 114 a.

Heroverfor kan det anføres, at de skærpede strafmaksima, der foreslås med den nye bestemmelse i lovudkastets § 114 a, i sammenstødstilfælde kan være tilstrækkelige til at ramme tilfælde, hvor der bl.a. under hensyn til forbrydelsens karakter og grovhed opstår behov for at udmåle straffe, der rækker videre end de gældende tidsbestemte maksima f.eks. i straffelovens § 266 om trusler. Det kan endvidere nævnes, at mange af de bestemmelser, der indgår i lovudkastets § 114 a, allerede rummer mulighed for at idømme fængsel indtil på livstid, og at der, såfremt betingelserne for at kunne straffe efter straffelovens § 114 er opfyldt, efter omstændighederne kan idømmes fængsel indtil på livstid, f.eks. i tilfælde af trusler om terrorisme, jf. § 114, stk. 2.

Det er Straffelovrådets konklusion, at straffelovens § 88, stk. 1, 2. pkt., i almindelighed bør kunne finde anvendelse. I tilfælde, hvor der er spørgsmål om at pådømme forhold efter § 114 a, bør det dog ikke også kunne komme på tale at strafskærpe efter § 88, stk. 1, 2. pkt. I de tilfælde, hvor der opstår spørgsmål om at fastsætte sammenstødsstraf for forhold omfattet af både lovudkastets § 114 a og andre bestemmelser i straffeloven, hvor § 114 a ikke indgår, bør straffastsættelsen fortsat kunne ske under anvendelse af § 88, stk. 1, 2. pkt., bortset fra tilfælde omfattet af straffelovens § 110 d, sml. bemærkningerne til lovudkastets §§ 110 d og 114 a i betænkningens kapitel 5.

2.3.1.1.2.5. Sammenfattende kan Straffelovrådet tiltræde Justitsministeriets opfattelse med hensyn til behovet for lovændringer som følge af gennemførelsen af artiklerne 6-7 sammenholdt med artikel 9 i Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme. Rådet foreslår, at der i straffeloven som §§ 114 a-e indsættes bestemmelser med henblik på at opfylde kriminaliseringspligten i artiklerne 6 og 7 sammenholdt med artikel 9. I forlængelse heraf foreslås den, der lader sig hverve eller oplære til at begå terrorhandlinger, omfattet af det strafbare område.

Den hidtil gældende § 114 a om finansiering af terrorisme foreslås i lovudkastets § 114 b videreført således, at bestemmelsen omfatter handlinger efter såvel § 114 som lovudkastets § 114 a. Med tilføjelsen af handlinger omfattet af § 114 a skabes tillige sikkerhed for, at Danmark fuldt ud opfylder pligten i artikel 2, stk. 1, litra a, i FN's terrorfinansieringskonvention til at kunne straffe finansiering af terrorhandlinger.

Der foreslås en tilpasning af den gældende § 114 b, således at bestemmelsen kommer til at omfatte fremme af enkeltpersoners virksomhed og derved bringes på linie med den gældende § 114 a, og således at bestemmelsen udvides med handlinger af den beskaffenhed, der omhandles i den gældende § 114 a, nr. 3 (lovudkastets § 114 b, nr. 3), og af lovudkastets §§ 114 a, 114 c og 114 d.

Et mindretal af rådets medlemmer (Vagn Greve) udtaler, at det ville være naturligt, om dansk ret krævede kvalificeret forsæt (hensigt) ved de forskellige bestemmelser om terror og terrorlignende handlinger, særligt når kriminaliseringen vedrører handlinger, som er meget fjerne fra selve terrorhandlingen, sml. lovudkastets §§ 114 c, 114 d og 114 e.

Straffelovrådet har ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at udskille bestemmelserne om terrorhandlinger til en særlig lov eller et særskilt kapitel i straffeloven. I stedet foreslås en tilpasning af overskriften til straffelovens 13. kapitel.

Om enkelthederne i Straffelovrådets forslag henvises til rådets lovudkast med bemærkninger i betænkningens kapitel 5.

2.3.1.2. Artiklerne 5, 10-11 og 14

2.3.1.2.1. Justitsministeriets overvejelser

2.3.1.2.1.1. Om baggrunden for, at dansk ratifikation af konventionen ikke kræver lovændringer for så vidt angår opfyldelse af artiklerne 5, 10-11 og 14, anføres i Justitsministeriets notat til Retsudvalget følgende:

"Artikel 5 vedrører parternes forpligtelse til at kriminalisere offentlige opfordringer til terrorisme.

Pligten til at kriminalisere ytringer omfattet af artikel 5 må efter Justitsministeriets opfattelse anses for opfyldt ved bestemmelsen i straffelovens § 136, stk. 1, om offentlig tilskyndelse til forbrydelse.

Efter denne bestemmelse straffes den, som uden derved at have forskyldt højere straf offentlig tilskynder til forbrydelse, med bøde eller fængsel indtil 4 år.

...

Artikel 10 vedrører staternes forpligtelse til at gøre juridiske personer ansvarlige for de handlinger, der er nævnt i konventionens artikel 5-7 og 9.

Denne forpligtelse vil være opfyldt med straffelovens § 306, hvorefter der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i 5. kapitel for overtrædelse af straffeloven.

Artikel 11 indebærer en forpligtelse for parterne til at sikre, at handlinger omfattet af konventionens artikel 5-7 og 9 bliver mødt med sanktioner, der er effektive, som står i rimeligt forhold til overtrædelsen, og som har en afskrækkende virkning.

Denne forpligtelse må anses for opfyldt ved de bestemmelser i straffeloven, der er nævnt ovenfor i forbindelse med overvejelserne om de lovgivningsmæssige konsekvenser af konventionens artikel 5-7. Forpligtelsen skal naturligvis ligeledes overholdes ved udformningen af de ændringer, der måtte kræves i forhold til artikel 6 og 7.

Artikel 11, stk. 2, om muligheden for at tage forudgående, udenlandske, endelige domme i betragtning, er ikke bindende for staterne.

Bestemmelsen må imidlertid allerede anses for opfyldt med straffelovens § 84, stk. 2, hvorefter retten kan tillægge straffedomme afsagt uden for den danske stat samme gentagelsesvirkning som de her i landet afsagte.

...

Artikel 14 vedrører parternes forpligtelse til at have jurisdiktion (straffemyndighed) med hensyn til handlinger omfattet af konventionens artikel 5-7 og 9.

Forpligtelsen efter artikel 14, stk. 1, må efter Justitsministeriets opfattelse anses for opfyldt ved bestemmelserne om dansk jurisdiktion i straffelovens §§ 6, 7, stk. 1, og 8, nr. 5.

Efter straffelovens § 6 hører under dansk straffemyndighed handlinger, som foretages i den danske stat (nr. 1), på dansk fartøj, som befinder sig uden for nogen stats folkeretligt anerkendte område (nr. 2), eller på dansk fartøj, som befinder sig på fremmed folkeretligt anerkendt område, af personer, der hører til fartøjet eller som rejsende følger med dette (nr. 3).

Under dansk straffemyndighed hører efter straffelovens § 7, stk. 1, handlinger, som en person, der har dansk indfødsret eller er bosat i den danske stat, har foretaget uden for denne for så vidt handlingen er foretaget uden for folkeretligt anerkendt statsområde, hvis handlinger af den pågældende art kan medføre højere straf end fængsel i 4 måneder (nr. 1), eller for så vidt handlingen er foretaget inden for sådant område, hvis den er strafbar også efter den dér gældende lovgivning (nr. 2).

Endelig hører efter straffelovens § 8, nr. 5, under dansk straffemyndighed handlinger, uden hensyn til, hvor gerningsmanden hører hjemme, når handlingen er omfattet af mellemfolkelig overenskomst, ifølge hvilken Danmark er forpligtet til at foretage retsforfølgning. I det omfang, der er sager omfattet af artikel 14, stk. 1, som falder uden for straffelovens § 6 og § 7, stk. 1, vil disse således være omfattet af § 8, nr. 5.

Artikel 14, stk. 2, opregner en række muligheder for at etablere jurisdiktion for handlinger omfattet af konventionens artikel 1, som ikke er bindende for staterne.

Artikel 14, stk. 3, medfører en pligt til at have jurisdiktion med hensyn til de i artikel 5-7 og 9 nævnte forbrydelser i tilfælde, hvor den formodede gerningsmand befinder sig på statens område, og staten ikke udleverer den pågældende til nogen anden delta-gende stat, som har jurisdiktion på grundlag af en jurisdiktionsregel, der eksisterer tilsvarende i den anmodede stat.

Denne forpligtelse må anses for opfyldt ved straffelovens § 8, nr. 5 og 6.

Efter straffelovens § 8, nr. 6, hører under dansk straffemyndighed handlinger uden hensyn til hvor gerningsmanden hører hjemme, når udlevering af sigtede til retsforfølgning i et andet land afslås, og handlingen, for så vidt den er foretaget inden for folkeretligt anerkendt statsområde, er strafbar efter den dér gældende lovgivning, og den efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 1 år. I det omfang, der er sager omfattet af artikel 14, stk. 3, som falder uden for straffelovens § 8, nr. 6, vil disse være omfattet af § 8, nr. 5, jf. ovenfor.

Forpligtelsen til i medfør af stk. 5 at konferere, når mere end én kontraherende stat påberåber sig jurisdiktion med hensyn til de i artikel 5-7 og 9 anførte forbrydelser, vedrører den konkrete sagsbehandling og nødvendiggør ikke lovændringer."

2.3.1.2.2. Straffelovrådets overvejelser

2.3.1.2.2.1. Straffelovrådet kan tiltræde Justitsministeriets opfattelse, hvorved for så vidt angår artikel 14 om jurisdiktion bemærkes, at en tilsvarende opfattelse senest er lagt til grund ved gennemførelsen af lignende bestemmelser i FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme (artikel 7), sml. Folketingstidende 2001-2002, 2. samling, Tillæg A, side 819-820, 829 og 832 ff. Om forståelsen af udtrykket terrorhandling ("terrorist offence") i artikel 5 sammenholdt med artikel 1 henvises endvidere til Straffelovrådets overvejelser gengivet under pkt. 2.3.1.1.2 ovenfor.

Kapitel 3

FN's konvention om nuklear terrorisme

3.1. Indledning

3.1.1. Ved FN's Generalforsamlings resolution 51/210 af 17. december 1996 blev der nedsat en ad hoc-komité med mandat til bl.a. at udarbejde en konvention om nuklear terrorisme som supplement til eksisterende internationale antiterrorinstrumenter.

Den 1. april 2005 under ad hoc-komitéens 9. mødesamling i New York opnåedes enighed om en FN-konvention om nuklear terrorisme. Konventionsteksten blev vedtaget af Generalforsamlingen den 13. april 2005 og åbnedes for undertegnelse den 14. september 2005 i forbindelse med FN-topmødet i New York. Regeringen har undertegnet konventionen med sædvanligt ratifikationsforbehold på Danmarks vegne i forbindelse med FN-topmødet i New York.

3.1.2. Under pkt. 3.2 gennemgås FN-konventionen om nuklear terrorisme (International Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism). Pkt. 3.3 indeholder en redegørelse for Straffelovrådets overvejelser om de lovgivningsmæssige konsekvenser på det strafferetlige område ved Danmarks ratifikation af konventionen. Overvejelserne sker med udgangspunkt i et notat, som Justitsministeriet den 18. juli 2005 har sendt til Folketingets Retsudvalg. Det anførte under pkt. 3.2 og 3.3 skal sammenholdes med kapitel 5 og bilag 3, der indeholder Straffelovrådets lovudkast og konventionen.

3.2. Konventionen om nuklear terrorisme

3.2.1. Artikel 1

3.2.1.1. Konventionen om nuklear terrorisme har til formål at styrke forebyggelsen af og retsforfølgning i forbindelse med nuklear terrorisme. Det fremgår af præamblen, at eksisterende multilaterale juridiske bestemmelser ikke i tilstrækkelig grad er rettet mod nuklear terrorisme, ligesom behovet for at styrke det internationale samarbejde med hensyn til udvikling og vedtagelse af effektive og praktiske foranstaltninger vedrørende forebyggelse af nuklear terrorisme samt retsforfølgning af og straf til gerningsmændene understreges.

Konventionen indeholder en række forpligtelser for de kontraherende stater, særligt med hensyn til kriminalisering af ulovlig besiddelse og brug m.v. af radioaktivt materiale med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade eller betydelig tings- eller miljøskade og med hensyn til internationalt samarbejde på området.

3.2.1.2. Artikel 1 indeholder en række definitioner af begreber, som anvendes i konventionen.

Ved "radioaktivt materiale" forstås i konventionen: nukleart materiale og andet radioaktivt materiale, som indeholder nuklider, der kan undergå en spontan omdannelse (en proces, der efterfølges af udsendelse af en eller flere typer ioniserende stråling, som alfa-, beta-, neutron- eller gammastråling), og som på grund af deres radiologiske eller spaltelige egenskaber kan forårsage død, alvorlig personskade eller betydelig tings- eller miljøskade.

Ved "nukleart materiale" forstås: plutonium, bortset fra plutonium med en isotopkoncentration på mere end 80% i plutonium-238; uran-233; uran, der er beriget i isotop 235 eller 233; uran, der indeholder en blanding af isotoper i naturligt forekommende form bortset fra i form af malm eller residualmalm; ethvert materiale, der indeholder et eller flere af ovennævnte materialer.¹

"Uran, der er beriget i uranisotoperne 235 eller 233" skal forstås som: uran, der indeholder uran-isotoperne 235 og/eller 233 i en sådan mængde, at isotopforholdet mellem summen af disse isotoper og uranisotop 238 er større end det naturlige forhold mellem isotop 235 og isotop 238.²

Ved "nukleart anlæg" forstås: a) enhver atomreaktor, inkl. reaktorer installeret på skibe, køretøjer, fly eller rumfartøjer, der bruges som energikilde for at drive sådanne skibe, køretøjer, fly eller rumfartøjer eller til ethvert andet formål; (b) ethvert anlæg eller transportsystem, der bruges ved produktion, opbevaring, forarbejdning eller transport af radioaktivt materiale.

Ved "anordning" forstås: (a) enhver eksplosiv nuklear anordning; eller (b) enhver anordning der kan sprede radioaktivt materiale eller udsende ioniserende stråling og som følge af de radiologiske egenskaber kan forårsage død, alvorlig personskade eller betydelig tings- eller miljøskade.

Begrebet "stats- eller regeringsfacilitet" omfatter ethvert permanent eller midlertidigt anlæg eller transportmiddel, der anvendes eller er optaget af statsrepræsentanter, medlemmer af regering, lovgivningsmagt eller retsvæsen eller af embedsmænd eller medarbejdere ansat af en stat eller en anden offentlig myndighed eller enhed eller af medarbejdere eller embedsmænd ansat ved en mellemstatslig organisation i forbindelse med deres tjenstlige hverv.

Endelig forstås ved "en stats militærstyrker" en stats væbnede styrker, der er organiseret, uddannet og udstyret i henhold til den egen lovgivning med nationalt forsvar eller sikkerhed som det

¹ Svarer til IAEA-konvention (Det Internationale Atomenergiagenturs konvention) af 26. oktober 1979 om fysisk beskyttelse af nukleare materialer.

² Svarer til IAEA-konvention (Det Internationale Atomenergiagenturs konvention) af 26. oktober 1979 om fysisk beskyttelse af nukleare materialer.

primære formål, samt personer, der fungerer som støtte for disse væbnede styrker, og som er under deres formelle kommando, styring og ansvar.

3.2.2. Artikel 2 sammenholdt med artiklerne 5 og 6

3.2.2.1. Artikel 2 indeholder, sammenholdt med artikel 5, stk. 1, de centrale kriminaliseringsbestemmelser. Det er en generel forudsætning for kriminaliseringsforpligtelsen, at handlingerne begås uberettiget og forsætligt.

3.2.2.2. Artikel 2, stk. 1, litra a, forpligter staterne til at kriminalisere uberettiget og forsætlig besiddelse af radioaktivt materiale samt fremstilling eller besiddelse af en anordning med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade eller betydelig tings- eller miljøskade.

De kontraherende parter forpligtes endvidere efter artikel 2, stk. 1, litra b, til at gøre det strafbart uberettiget og forsætligt på enhver måde at bruge radioaktivt materiale eller en anordning eller at bruge eller beskadige et nukleart anlæg på en måde, som medfører udslip, eller som risikerer at medføre udslip af radioaktivt materiale, med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade, til at forårsage betydelig tings- eller miljøskade eller til at tvinge en fysisk eller juridisk person, en international organisation eller en stat til at foretage eller undlade at foretage nogen handling.

3.2.2.3. I artikel 2, stk. 2, litra a, forpligtes staterne til at gøre det strafbart uberettiget og forsætligt at true – under omstændigheder, som indikerer truslens troværdighed – med at begå en handling som beskrevet i artikel 2, stk. 1, litra b.

Endelig er staterne i medfør af artikel 2, stk. 2, litra b, forpligtede til at gøre det strafbart uberettiget og forsætligt ved trussel – under omstændigheder, som indikerer truslens troværdighed – eller ved brug af magt at kræve radioaktivt materiale, en anordning eller et nukleart anlæg.

3.2.2.4. Artikel 2, stk. 3 og 4, vedrører forsøg og medvirken. Efter stk. 3 skal parterne kunne straffe forsøg på de handlinger, der er nævnt i stk. 1, litra a og b.

Efter stk. 4 har parterne en forpligtelse til at kriminalisere handlinger, hvorved den pågældende medvirker til en forbrydelse som nævnt i stk. 1, 2 eller 3 eller organiserer eller pålægger andre at begå en sådan forbrydelse. Det samme gælder, når den pågældende på anden måde medvirker til, at en gruppe personer, der handler med et fælles formål, begår en eller flere forbrydelser som anført i stk. 1 eller 2. Denne medvirken skal være forsætlig og skal enten foretages i den hensigt at fremme gruppens generelle kriminelle virksomhed eller formål eller foretages med viden om, at gruppen har til hensigt at begå den eller de pågældende forbrydelser.

3.2.2.5. Artikel 2 skal sammenholdes med artikel 5, stk. 2, der medfører pligt til at kunne straffe de i artikel 2 nævnte handlinger med passende straffe under hensyn til handlingernes alvorlige karakter. Artikel 2 skal endvidere ses i sammenhæng med artikel 6, hvorefter sådanne handlinger, navnlig når de er beregnet eller egnet til at fremkalde en terrortilstand blandt den brede befolkning eller hos en gruppe personer eller bestemte personer, ikke skal kunne anses for berettigede af politiske, filosofiske, ideologiske, racemæssige, etniske, religiøse eller andre lignende grunde.

3.2.3. Artikel 3

3.2.3.1. Efter artikel 3 finder konventionen som udgangspunkt ikke anvendelse, når forbrydelsen er begået inden for en enkelt stat, hvori den formodede gerningsmand og ofre er statsborgere, og på hvis område den formodede gerningsmand befinder sig.

3.2.4. Artikel 4

3.2.4.1. Artikel 4 omhandler forholdet til folkeretten, herunder den humanitære folkeret, bl.a. i tilfælde af væbnede styrkers aktiviteter under væbnet konflikt m.v. Endvidere slås det fast, at konventionen ikke behandler spørgsmålet om lovligheden af staters brug eller trussel om brug af atomvåben.

3.2.5. Artikel 7

3.2.5.1. Artikel 7 omhandler samarbejdet mellem de kontraherende stater. Efter stk. 1 skal staterne samarbejde ved at træffe alle praktisk gennemførlige foranstaltninger, om nødvendigt lovændringer, for at forebygge og imødegå forberedelser på deres respektive territorier til sådanne forbrydelser som nævnt i artikel 2, herunder foranstaltninger for på deres territorier at forbyde ulovlige aktiviteter, der udføres af personer, grupper og organisationer, som opmuntrer, anstifter, organiserer, bevidst finansierer eller yder teknisk bistand eller information eller som deltager i forøvelsen af sådanne forbrydelser, jf. litra a.

Endvidere skal staterne samarbejde ved at udveksle nøjagtige og efterprøvede oplysninger i overensstemmelse med national lovgivning og ved at koordinere administrative og andre foranstaltninger med henblik på at opdage, forebygge, bekæmpe og efterforske forbrydelser som nævnt i artikel 2 og med henblik på at indlede retsforfølgning af personer, der formodes at have begået disse forbrydelser. Særligt skal staterne træffe passende foranstaltninger med henblik på uden ophold at informere de øvrige stater nævnt i artikel 9 om forøvelse af forbrydelser som nævnt i artikel 2 såvel som forberedelser til sådanne forbrydelser, som staterne har kendskab til, samt med henblik på, hvor det findes passende, også at informere internationale organisationer, jf. litra b.

3.2.5.2. Efter stk. 2 skal staterne træffe passende foranstaltninger i overensstemmelse med national lovgivning for at beskytte fortroligheden af alle oplysninger, de måtte modtage i fortrolighed i kraft af bestemmelserne i denne konvention fra en anden kontraherende stat eller gennem delta-

gelse i en aktivitet, der udføres med henblik på gennemførelsen af denne konvention. Hvis parterne leverer oplysninger i fortrolighed til internationale organisationer, skal der tages skridt til at sikre, at disse oplysningers fortrolighed beskyttes.

3.2.5.3. Det følger af stk. 3, at konventionen ikke medfører en pligt for en stat til at levere oplysninger, som staten i henhold til national lovgivning ikke har tilladelse til at afgive, eller som ville bringe statens sikkerhed eller den fysiske beskyttelse af nukleare materialer i fare.

3.2.5.4. Endelig skal staterne efter stk. 4 meddele FN's Generalsekretær, hvilke myndigheder der er ansvarlige for at sende og modtage den omhandlede information. Forbindelsespunkterne skal være tilgængelige på kontinuerlig basis.

3.2.6. Artikel 8

3.2.6.1. Artikel 8 fastslår, at staterne – med henblik på at forebygge forbrydelser som omhandlet i konventionen – skal gøre, hvad de kan, for at vedtage passende foranstaltninger med henblik på at sikre beskyttelsen af radioaktivt materiale under hensyntagen til Det Internationale Atomenergi-agenturs relevante anbefalinger og funktioner.

3.2.7. Artikel 9

3.2.7.1. Artikel 9 indeholder bestemmelser om jurisdiktion (straffemyndighed). Efter stk. 1 er der pligt til at sikre jurisdiktion i tilfælde, hvor forbrydelsen begås på den pågældende stats område (litra a), ombord på et fartøj, der sejler under den pågældende stats flag, eller i et fly, der er registreret efter den pågældende stats lovgivning på det tidspunkt, hvor forbrydelsen blev begået (litra b), samt i tilfælde, hvor forbrydelsen begås af en statsborger fra den pågældende stat (litra c).

3.2.7.2. Efter stk. 2 er det overladt til den enkelte stat at beslutte, om der skal være jurisdiktion, når forbrydelsen begås mod en statsborger fra den pågældende stat (litra a) eller mod en af den pågældende stats stats- eller regeringsfaciliteter i udlandet, herunder en af den pågældende stats ambassader eller andre diplomatiske eller konsulære lokaler (litra b). Det samme gælder, når forbrydelsen begås af en statsløs person, som har fast bopæl på den pågældende stats område (litra c), eller i et forsøg på at tvinge den pågældende stat til at foretage eller undlade at foretage en bestemt handling (litra d), samt i tilfælde, hvor forbrydelsen begås ombord på et fly, der drives af den pågældende stats offentlige myndigheder (litra e).

3.2.7.3. Stk. 1 og 2 suppleres i stk. 4 af en bestemmelse, der medfører pligt til at have jurisdiktion i tilfælde, hvor den formodede gerningsmand befinder sig på en stats område, og staten ikke udleverer den pågældende til nogen anden deltagende stat, der har jurisdiktion i overensstemmelse med stk. 1 eller 2. Endvidere præciseres det i stk. 5, at konventionen ikke afskærer en stat fra at udøve jurisdiktion i overensstemmelse med sin nationale lovgivning.

3.2.8. Artikel 10

3.2.8.1. Når en stat modtager meddelelse om, at en forbrydelse som nævnt i artikel 2 er begået eller er ved at blive begået på statens territorium, eller at en person, som har eller formodes at have begået en sådan forbrydelse, måske befinder sig på statens territorium, er staten i medfør af artikel 10 forpligtet til at efterforske oplysningerne i meddelelsen. Når betingelserne herfor er til stede, skal staten tage passende forholdsregler i medfør af national ret for at sikre den pågældendes tilstedeværelse med henblik på retsforfølgning eller udlevering.

Det følger af stk. 3, at den pågældende person i sådanne tilfælde har ret til uden ophold at komme i forbindelse med og til at modtage besøg af en repræsentant fra den stat, hvori den pågældende er statsborger, som af andre grunde er beføjet til at beskytte den pågældendes rettigheder, eller – hvis den pågældende er statsløs – bopælsstaten, samt til at blive orienteret om disse rettigheder.

3.2.8.2. Efter stk. 6 skal en stat, hvis den har taget en person i forvaring i medfør af denne artikel, øjeblikkeligt underrette de stater, som har jurisdiktion i sagen og, hvis staten anser det for tilrådeligt, andre interesserede stater om fængslingen og grundene hertil. Den stat, der iværksætter efterforskning efter stk. 1, skal endvidere omgående give meddelelse om udfaldet deraf til de pågældende stater samt tilkendegive, om den agter at udøve jurisdiktion.

3.2.9. Artikel 11

3.2.9.1. Artikel 11 fastslår princippet ”aut dedere aut judicare”. Princippet indebærer, at den stat, på hvis område den formodede gerningsmand befinder sig, er forpligtet til – hvis staten har jurisdiktion, og hvis den ikke udleverer den pågældende person – uden ugrundet ophold at overgive sagen til sine kompetente myndigheder med henblik på retsforfølgning i overensstemmelse med national lovgivning.

3.2.10. Artikel 12

3.2.10.1. I artikel 12 er det fastsat, at enhver person, der tages i forvaring, eller over for hvem der træffes andre foranstaltninger, eller som retsfølges i henhold til denne konvention, skal sikres en retfærdig behandling, herunder nydelsen af alle de rettigheder og garantier, som er fastsat i lovgivningen i den stat, hvor den pågældende befinder sig, og i gældende bestemmelser i folkeretten, herunder dennes bestemmelser om menneskerettigheder.

3.2.11. Artikel 13

3.2.11.1. Artikel 13 indeholder regler om udlevering af lovovertrædere. Artikel 13, stk. 1, fastslår, at forbrydelserne omhandlet i artikel 2 skal anses som forbrydelser, for hvilke der kan ske udlevering i medfør af enhver udleveringstraktat indgået mellem staterne, ligesom disse forbry-

delser skal omfattes af senere udleveringstraktater. Eksisterende udleveringstraktater modificeres i det omfang, de er uforenelige med denne konvention, jf. stk. 5.

3.2.11.2. Udlevering er underlagt de betingelser, som er fastsat i gældende udleveringstraktater samt i den anmodede stats lovgivning, jf. stk. 2 og 3.

3.2.11.3. Af stk. 4 følger, at de i konventionen nævnte forbrydelser for så vidt angår udlevering mellem de kontraherende stater om nødvendigt skal anses for begået ikke blot dér, hvor de fandt sted, men også i de stater, der har jurisdiktion efter artikel 9.

3.2.12. Artikel 14

3.2.12.1. Artikel 14 indeholder generelle principper for gensidig retshjælp i straffesager. Efter stk. 1 er de kontraherende parter forpligtet til at yde hinanden størst mulig bistand i forbindelse med strafferetlig efterforskning, retsforfølgning eller udlevering i anledning af handlinger omfattet af konventionen, herunder bistand til at fremskaffe bevismateriale, som staten har i sin besiddelse, og som er nødvendigt for straffesagen. Det følger af stk. 2, at staterne skal opfylde deres forpligtelser efter stk. 1 i overensstemmelse med gældende traktater om gensidig retshjælp mellem staterne. Hvis der ikke findes sådanne traktater mellem de pågældende stater, ydes retshjælp i overensstemmelse med national lovgivning.

3.2.13. Artiklerne 15 og 16

3.2.13.1. Artikel 15 fastslår, at ingen af forbrydelserne nævnt i artikel 2 i forbindelse med udlevering eller gensidig retshjælp kan anses for en politisk forbrydelse. En begæring om udlevering eller retshjælp kan således ikke afslås udelukkende med den begrundelse, at den anmodede stat anser forbrydelsen for politisk.

3.2.13.2. Samtidig fastslår artikel 16, at intet i konventionen kan fortolkes som en forpligtelse til udlevering eller til at yde retshjælp, hvis der er vægtige grunde til at antage, at anmodningen er fremsat med det formål at tiltale eller straffe en person på grund af dennes race, religion, nationalitet, etniske oprindelse eller politiske overbevisning, eller at imødekommelse af anmodningen kunne skade den pågældendes stilling af nogen af disse grunde.

3.2.14. Artikel 17

3.2.14.1. I artikel 17 åbnes mulighed for under visse nærmere betingelser midlertidigt at overføre en person, der tilbageholdes eller afsoner straf på en stats område, til en anden stat, når staten anmoder herom med henblik på vidneforklaring, identifikation eller anden bistand i forbindelse med fremskaffelse af bevismateriale til efterforskning eller retsforfølgning af forbrydelser, som er omfattet af konventionen.

3.2.15. Artikel 18

3.2.15.1. Artikel 18 omhandler statens håndtering af radioaktivt materiale, anordninger og nukleare anlæg, der er beslaglagt eller på anden måde under statens kontrol, efter at der er begået en forbrydelse som nævnt i artikel 2. I så fald skal staten efter stk. 1 tage skridt til at uskadeliggøre det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg, sikre at alle nukleare materialer opbevares i overensstemmelse med relevante anbefalinger vedrørende Safeguards fra Det Internationale Atomenergiagentur samt være opmærksom på anbefalinger vedrørende fysisk beskyttelse og stråleskytelsesstandarder publiceret af Det Internationale Atomenergiagentur.

3.2.15.2. Efter stk. 2 skal radioaktivt materiale, anordninger og nukleare anlæg ved afslutningen af retsforfølgning i forbindelse med forbrydelser som nævnt i artikel 2, eller tidligere, hvis dette kræves efter international ret, efter konsultationer returneres til ejerstaten, til den stat, hvor indehaveren er statsborger eller har bopæl, eller til den stat, hvor det blev stjålet eller på anden måde anskaffet ulovligt.

3.2.15.3. Hvor en stat i medfør af national eller international ret ikke har mulighed for at returnere eller modtage radioaktivt materiale, anordninger eller nukleare anlæg, eller hvor de berørte stater bliver enige herom, skal den stat, der besidder materialet, anordningen eller det nukleare anlæg i medfør af stk. 3(1) opretholde de skridt, der er taget i medfør af stk. 1. Er det heller ikke lovligt for besidderstaten at være i besiddelse af materialet, anordningen eller det nukleare anlæg, skal staten sikre, at det snarest muligt anbringes hos en stat, der lovligt kan besidde det, og som, hvor det findes passende, har givet tilsagn i overensstemmelse med stk. 1, med henblik på dets uskadeliggørelse, jf. stk. 3(2). Sådanne materialer m.v. må i begge tilfælde alene anvendes til fredelige formål.

3.2.15.4. Hvis det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg ikke tilhører nogen af de kontraherende stater eller en person, der er statsborger eller har bopæl i en kontraherende stat, hvis det ikke var stjålet fra eller på anden måde ulovligt anskaffet i en kontraherende stat eller hvis ingen stat er villig til at modtage det, skal der i medfør af stk. 4 træffes beslutning om dets anbringelse efter konsultationer mellem de berørte stater og relevante internationale organisationer.

3.2.15.5. Stk. 5 indebærer, at den stat, der besidder det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg kan anmode om assistance og samarbejde fra andre stater og relevante internationale organisationer, særligt Det Internationale Atomenergiagentur. Staterne og de internationale organisationer opfordres til at yde assistance i videst muligt omfang.

3.2.15.6. De involverede stater skal give meddelelse til Det Internationale Atomenergiagentur om anbringelsen eller den fortsatte besiddelse af det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg, jf. stk. 6.

3.2.15.7. Endelig følger det af stk. 7, at konventionen i tilfælde af spredning i forbindelse med en forbrydelse som nævnt i artikel 2 ikke berører internationale regler om ansvar for atomskader eller andre internationale regler.

3.2.16. Artiklerne 19-22

3.2.16.1. I artiklerne 19-22 er fastsat en række bestemmelser om de deltagende staters indbyrdes forhold, bl.a. med hensyn til underretning, konsultationer og ikke-indblanding i indre anliggender, ved efterlevelse af konventionen.

3.2.17. Artiklerne 23-28

3.2.17.1. Konventionen indeholder i artiklerne 23-28 undertegnelses- og ikrafttrædelsesbestemmelser m.v. Konventionen træder i kraft den 30. dag efter den dag, hvor 22 stater har deponeret deres ratifikationsinstrumenter. Konventionen er endnu ikke trådt i kraft.

3.3. Overvejelser om lovgivningsmæssige konsekvenser

3.3.1. I det følgende redegøres for Straffelovrådets overvejelser om de lovgivningsmæssige ændringer, en dansk ratifikation og gennemførelse af konventionen om nuklear terrorisme vil nødvendiggøre på det strafferetlige område, sml. artiklerne 2, 5 og 9. Som anført i pkt. 3.1.2 tager overvejelserne udgangspunkt i et notat, som Justitsministeriet den 18. juli 2005 har sendt til Folketingets Retsudvalg. Overvejelserne er struktureret således, at de artikler, hvis gennemførelse efter Justitsministeriets opfattelse kræver lovændring, behandles under pkt. 3.3.1.1 nedenfor, og de artikler, der efter Justitsministeriets opfattelse ikke nødvendiggør lovændringer, gennemgås under pkt. 3.3.1.2.

3.3.1.1. Artiklerne 2 og 5

3.3.1.1.1. Justitsministeriets overvejelser

3.3.1.1.1.1. Om behovet for lovændringer anføres i Justitsministeriets notat til Retsudvalget følgende:

"Konventionens *artikel 2* indeholder ... sammenholdt med *artikel 5, stk. 1*, de centrale kriminaliseringsbestemmelser.

Artikel 2, *stk. 1, litra a*, forpligter staterne til at kriminalisere uberettiget og forsætlig besiddelse af radioaktivt materiale samt fremstilling eller besiddelse af en anordning med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade eller til at forårsage betydelig tings- eller miljøskade.

Forpligtelsen til at kriminalisere de handlinger, der begås med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade eller til at forårsage betydelig tingsskade, må efter Justitsministeriets opfattelse anses for opfyldt ved straffelovens § 183 sammenholdt med § 21 om forsøg.

Efter straffelovens § 183, stk. 1, straffes den, der med forsæt til skade på andres person eller formue forvolder sprængning, spredning af skadevoldende luftarter, oversvømmelse, skibbrud, jernbane- eller anden transportulykke, med fængsel indtil 12 år.

Af straffelovens § 21 følger, at handlinger, som sigter til at fremme eller bevirke udførelsen af en forbrydelse, straffes, når denne ikke fuldbyrdes, som forsøg. § 21 omfatter i vidt omfang forberedende handlinger til forbrydelser. Anskaffelse og efterfølgende besiddelse af radioaktivt materiale i den hensigt at bruge materialet til et angreb, der medfører tab af menneskeliv, vil således kunne straffes som forsøg.

Forpligtelsen til at kriminalisere de handlinger, der begås med forsæt alene til at forårsage betydelig miljøskade, er derimod ikke omfattet af straffelovens § 183, jf. § 21, og er heller ikke omfattet af miljølovgivningen og dermed straffelovens § 196. Ratifikation af konventionen vil derfor nødvendiggøre en lovændring på dette punkt, f.eks. i form af en ændring af straffelovens § 183.

Besiddelse af radioaktivt materiale uden tilladelse fra Sundhedsstyrelsen er endvidere strafbart efter lov om brug m.v. af radioaktive stoffer, uanset om der foreligger et videregående forsæt.

De kontraherende parter forpligtes endvidere efter artikel 2, stk. 1, *litra b*, til at gøre det strafbart uberettiget og forsætligt på enhver måde at bruge radioaktivt materiale eller en anordning vedrørende sådant materiale eller at bruge eller skade et nukleart anlæg på en måde, som medfører udslip, eller som risikerer at medføre udslip af radioaktivt materiale, med forsæt til (i) at forårsage død eller alvorlig personskade, (ii) til at forårsage betydelig tings- eller miljøskade eller (iii) til at tvinge en fysisk eller juridisk person, en international organisation eller en stat til at foretage eller undlade at foretage en given handling.

Forpligtelsen til at kriminalisere de af de nævnte handlinger, der foretages med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade eller til at forårsage betydelig tingsskade, må her ligeledes efter Justitsministeriets opfattelse anses for opfyldt ved straffelovens § 183 sammenholdt med § 21 om forsøg.

Med hensyn til forpligtelsen til at kriminalisere de af de nævnte handlinger, der foretages med forsæt til at forårsage betydelig miljøskade, må der efter Justitsministeriets opfattelse gælde det samme som nævnt i relation til *litra a*. Ratifikation af konventio-

nen vil derfor nødvendiggøre en lovændring på dette punkt, f.eks. i form af en ændring af straffelovens § 183.

For så vidt angår handlinger, der foretages med forsæt til at tvinge en fysisk eller juridisk person, en international organisation eller en stat til at foretage eller undlade at foretage en handling (iii), kan man efter Justitsministeriets opfattelse ikke forestille sig en sådan handling i praksis, uden at den samtidig vil falde ind under enten pkt. (i) eller (ii). Det skyldes, at bestemmelsen omfatter tilfælde, hvor der forårsages et radioaktivt udslip eller skabes konkret risiko herfor. Handlingen vil i så fald være strafbar i dansk ret i medfør af de ovennævnte bestemmelser (§ 183 sammenholdt med § 21), forudsat at der foretages den ovennævnte ændring af § 183.

Foretages de i § 183 nævnte handlinger med forsæt til at tvinge en international organisation eller en stat til at foretage eller undlade at foretage en handling, vil forholdet være omfattet af straffelovens § 114 om terrorhandlinger (igen forudsat at der foretages den ovennævnte ændring af § 183).

Efter straffelovens § 114 straffes for terrorisme med fængsel indtil på livstid den, som med forsæt til at skræmme en befolkning i alvorlig grad eller uretmæssigt at tvinge danske eller udenlandske offentlige myndigheder eller en international organisation til at foretage eller undlade at foretage en handling eller at destabilisere eller ødelægge et lands eller en international organisations grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller samfundsmæssige strukturer begår en eller flere af følgende handlinger, når handlingen i kraft af sin karakter eller den sammenhæng, hvori den begås, kan tilføje et land eller en international organisation alvorlig skade:

- 1) Manddrab efter § 237.
- 2) Grov vold efter § 245 eller § 246.
- 3) Frihedsberøvelse efter § 261.
- 4) Forstyrrelse af trafikssikkerheden efter § 184, stk. 1, retsstridige forstyrrelser i driften af almindelige samfærdselsmidler m.v. efter § 193, stk. 1, eller groft hærværk efter § 291, stk. 2, hvis disse overtrædelser begås på en måde, der kan bringe menneskeliv i fare eller forårsage betydelige økonomiske tab.
- 5) Kapring af transportmidler efter § 183 a.
- 6) Grove våbenlovsovertrædelser efter § 192 a eller lov om våben og eksplosivstoffer § 10, stk. 2.
- 7) Brandstiftelse efter § 180, sprængning, spredning af skadevoldende luftarter, oversvømmelse, skibbrud, jernbane- eller anden transportulykke efter § 183, stk. 1 og 2, sundhedsfarlig forurening af vandforsyningen efter § 186, stk. 1, sundhedsfarlig forurening af ting bestemt til almindelig udbredelse m.v. efter § 187, stk. 1.

Endelig forpligtes staterne efter artikel 2, *stk. 2*, til (litra a) at gøre det strafbart uberettiget og forsætligt at true – under omstændigheder, som indikerer truslens troværdighed – med at begå en handling som beskrevet i artikel 2, stk. 1, litra b, samt (litra b) at gøre det strafbart uberettiget og forsætligt ved trussel – under omstændigheder, som indikerer truslens troværdighed – eller ved brug af magt at kræve radioaktivt materiale, en anordning eller et nukleart anlæg.

Forpligtelsen i litra a må efter Justitsministeriets opfattelse anses for opfyldt med straffelovens § 266 og § 114, stk. 3.

Efter straffelovens § 266 straffes den, som på en måde, der er egnet til hos nogen at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd, truer med at foretage en strafbar handling, med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Efter straffelovens § 114, stk. 3, straffes på samme måde som efter § 114, stk. 1, den, som med det i stk. 1 nævnte forsæt truer med at begå en af de i stk. 1 og 2 nævnte handlinger.

Forpligtelsen i litra b må anses for opfyldt med bestemmelsen i straffelovens § 260, som bl.a. kriminaliserer den, som tvinger nogen til at gøre, tåle eller undlade noget ved vold eller ved trussel om vold, om betydelig skade på gods, om frihedsberøvelse eller om at fremsætte usand sigtelse for strafbart eller ærerørigt forhold eller at åbenbare privatlivet tilhørende forhold.

Artikel 2, *stk. 3 og 4*, vedrører forsøg og medvirken.

Efter *stk. 3* skal parterne kunne straffe forsøg på de handlinger, der er nævnt i stk. 1, litra a og b. Denne forpligtelse vil være opfyldt ved bestemmelsen om forsøg i straffelovens § 21.

Artikel 2, *stk. 4*, vedrører staternes forpligtelse til at kunne straffe medvirken til forbrydelserne i artikel 2, stk. 1-3. En tilsvarende bestemmelse om medvirken findes i artikel 2, stk. 3, i FN's terrorbombekonvention.

Stk. 4, litra a og b, medfører en forpligtelse til at kriminalisere handlinger, hvorved den pågældende medvirker til en forbrydelse som nævnt i stk. 1, 2 eller 3, samt hvor den pågældende organiserer eller pålægger andre at begå en sådan forbrydelse.

Denne forpligtelse må anses for opfyldt med straffelovens § 23 om medvirken.

Efter *litra c* skal staterne endvidere kunne straffe handlinger, hvor den pågældende på anden måde medvirker til, at en gruppe personer, der handler med et fælles formål, begår en eller flere forbrydelser som anført i stk. 1 eller 2. Denne medvirken skal være forsætlig og skal enten foretages i den hensigt at fremme gruppens generelle kriminelle virksomhed eller formål eller foretages med viden om, at gruppen har til hensigt at begå den eller de pågældende forbrydelser.

I forbindelse med Danmarks ratifikation af FN's Terrorbombekonvention vurderede Justitsministeriet, at kriminaliseringsforpligtelsen i Terrorbombekonventionens artikel 2, stk. 3, litra c, 1. led, var dækket af straffelovens § 23 om medvirken. Det er fortsat Justitsministeriets opfattelse, og artikel 2, stk. 4, litra c, kræver på den baggrund ikke lovændringer.

I de tilfælde, hvor en handling omfattet af konvention er omfattet af straffelovens § 114 eller § 114, jf. § 21, vil det udvidede medvirkensansvar efter § 114 b i øvrigt finde anvendelse ud over det almindelige medvirkensansvar.

Artikel 5, stk. 2, indebærer en forpligtelse for parterne til at sikre, at de i artikel 2 nævnte handlinger kan straffes med passende straffe under hensyn til handlingernes alvorlige karakter.

Denne forpligtelse må anses for opfyldt ved de bestemmelser i straffeloven, der er nævnt ovenfor i forbindelse med overvejelserne om de lovgivningsmæssige konsekvenser af konventionens artikel 2, stk. 1 og 2."

3.3.1.1.2. Straffelovrådets overvejelser

3.3.1.1.2.1. Straffelovrådet kan tiltræde Justitsministeriets opfattelse. Dog er der under Straffelovrådets drøftelser rejst spørgsmål om, hvorvidt straffelovens § 183 sammenholdt med § 21 kan antages at dække i alle tilfælde, hvor der efter artikel 2, stk. 1, litra a og b, er pligt til at kriminalisere handlinger, der foretages med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade eller betydelig tingsskade. Det er i den forbindelse bl.a. nævnt, at der alene kan straffes for forsøg i tilfælde, hvor der er forsæt til en konkret handling omfattet af § 183. Det er endvidere anført, at § 183 angår tilfælde, hvor der forvoldes sprængning eller spredning af skadevoldende luftarter. Det er tillige påpeget, at pligten i artikel 2, stk. 1, litra b, til at kriminalisere brug af radioaktive stoffer m.v. i tvangsojemed rækker videre end straffelovens § 114, idet brug af radioaktive stoffer m.v. til f.eks. at tvinge en fysisk eller juridisk person til at foretage eller undlade at foretage en handling skal kunne straffes i tilfælde, hvor der er handlet uden terrorforsæt.

3.3.1.1.2.2. Det er Straffelovrådets konklusion, at det vil være rigtigst at indsætte en ny bestemmelse i straffeloven, der retter sig mod besiddelse og anvendelse af radioaktive stoffer m.v. med forsæt til skade på andres person eller til betydelig skade på andres ting eller på miljøet. Rådet har i den forbindelse fundet det rigtigst også at medtage en bestemmelse om uagtsomhed, smh. herved straffelovens § 183, stk. 3. Straffelovrådet foreslår derfor efter drøftelse med Statens Institut for Strålehygiejne nedennævnte nye bestemmelse:

§ 192 b. Den, der med forsæt til skade på andres person eller til betydelig skade på andres ting eller på miljøet modtager, besidder, overdrager eller ændrer radioaktive stoffer eller fremstiller eller besidder en eksplosiv nuklear anordning eller en anordning, der er beregnet til at sprede radioaktive stoffer eller kan udsende ioniserende stråling, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Med fængsel indtil 12 år straffes den, der med forsæt til skade på andres person eller til betydelig skade på andres ting eller på miljøet eller til at tvinge nogen til at foretage eller undlade at foretage en handling

- 1) anvender radioaktive stoffer eller anordninger, der udsender ioniserende stråling,
- 2) fjerner, ændrer eller beskadiger en nødvendig beskyttelse mod spredning af radioaktive stoffer eller mod ioniserende stråling eller
- 3) anvender eller beskadiger et nukleart anlæg med den følge, at der sker udslip af radioaktive stoffer eller fremkaldes fare derfor.

Stk. 3. Foretages en af de i stk. 2 nævnte handlinger under de i § 180 angivne omstændigheder eller med den følge, at der sker omfattende skade på miljøet eller fremkaldes nærliggende fare derfor, er straffen fængsel indtil på livstid.

Stk. 4. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 2 år.”

Rådet foreslår endvidere, at den nye § 192 b indføres i den gældende § 114 og i rådets forslag til den nye § 114 a. Om enkelthederne i Straffelovrådets forslag henvises til rådets lovudkast med bemærkninger i betænkningens kapitel 5.

3.3.1.2. Artikel 9

3.3.1.2.1. Justitsministeriets overvejelser

3.3.1.2.1.1. Om baggrunden for, at dansk ratifikation af konventionen ikke kræver lovændringer for så vidt angår opfyldelse af artikel 9, anføres i Justitsministeriets notat til Retsudvalget følgende:

"Artikel 9 vedrører parternes forpligtelse til at have jurisdiktion (straffemyndighed) med hensyn til handlinger omfattet af konventionens artikel 2.

Forpligtelsen efter artikel 9, stk. 1, må efter Justitsministeriets opfattelse anses for opfyldt ved bestemmelserne om dansk jurisdiktion i straffelovens §§ 6, 7, stk. 1, og 8, nr. 5.

Efter straffelovens § 6 hører under dansk straffemyndighed handlinger, som foretages i den danske stat (nr. 1), på dansk fartøj, som befinder sig uden for nogen stats folkeretligt anerkendte område (nr. 2), eller på dansk fartøj, som befinder sig på fremmed folkeretligt anerkendt område, af personer, der hører til fartøjet eller som rejsende følger med dette (nr. 3).

Under dansk straffemyndighed hører efter straffelovens § 7, stk. 1, handlinger, som en person, der har dansk indfødsret eller er bosat i den danske stat, har foretaget uden for denne for så vidt handlingen er foretaget uden for folkeretligt anerkendt statsområde, hvis handlinger af den pågældende art kan medføre højere straf end fængsel i 4 måneder (nr. 1), eller for så vidt handlingen er foretaget inden for sådant område, hvis den er strafbar også efter den dér gældende lovgivning (nr. 2).

Endelig hører efter straffelovens § 8, nr. 5, under dansk straffemyndighed handlinger, uden hensyn til, hvor gerningsmanden hører hjemme, når handlingen er omfattet af

mellemfolkelig overenskomst, ifølge hvilken Danmark er forpligtet til at foretage retsforfølgning. I det omfang, der er sager omfattet af artikel 14, stk. 1, som falder uden for straffelovens § 6 og § 7, stk. 1, vil disse således være omfattet af § 8, nr. 5.

Artikel 9, stk. 2, indeholder en ikke-bindende opregning af en række muligheder for at etablere jurisdiktion for handlinger omfattet af konventionens artikel 1.

Artikel 9, stk. 4, medfører en pligt til at have jurisdiktion i tilfælde, hvor den formodede gerningsmand befinder sig på en stats område, og staten ikke udleverer den pågældende til nogen anden deltagende stat, der har jurisdiktion i overensstemmelse med stk. 1 eller 2.

Denne forpligtelse må anses for opfyldt ved straffelovens § 8, nr. 5 og 6.

Efter straffelovens § 8, nr. 6, hører under dansk straffemyndighed handlinger uden hensyn til hvor gerningsmanden hører hjemme, når udlevering af sigtede til retsforfølgning i et andet land afslås, og handlingen, for så vidt den er foretaget inden for folkeretligt anerkendt statsområde, er strafbar efter den dér gældende lovgivning, og den efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 1 år. I det omfang, der er sager omfattet af artikel 9, stk. 4, som falder uden for straffelovens § 8, nr. 6, vil disse være omfattet af § 8, nr. 5, jf. ovenfor."

3.3.1.2.2. Straffelovrådets overvejelser

3.3.1.2.2.1. Straffelovrådet kan tiltræde Justitsministeriets opfattelse, hvorved bemærkes, at en tilsvarende opfattelse senest er lagt til grund ved gennemførelsen af lignende bestemmelser i FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme (artikel 7), sml. Folketingstidende 2001-2002, 2. samling, Tillæg A, side 819-820, 829 og 832 ff.

Kapitel 4

Straffelovrådets overvejelser om det øvrige strafferetlige værn mod terrorisme

4.1. Indledning

4.1.1. Som det fremgår af Straffelovrådets kommissorium, sml. kapitel 1, pkt. 1.1, er Straffelovrådet anmodet om i lyset af den senere tids udvikling og erfaringer på terrorområdet mere generelt at overveje, om straffelovens særlige antiterrorbestemmelser (§§ 114-114 e) i sammenhæng med den øvrige strafferetlige lovgivning fortsat giver et tilstrækkeligt strafferetligt værn mod terrorisme. I dette kapitel redegøres på den anførte baggrund for Straffelovrådets overvejelser om det øvrige strafferetlige værn mod terrorisme.

4.1.2. Straffelovrådet er bekendt med, at der i den offentlige debat er rejst spørgsmål om kriminalisering af modtagelse af midler fra terrororganisationer, sml. bl.a. artiklen: S og DF vil lukke hul i terrorlov, offentliggjort i JyllandsPosten den 22. november 2005.

4.2. Straffelovrådets overvejelser

Det er ikke i sig selv strafbart at modtage penge fra en terrororganisation.

Modtagelse af midler fra en terrororganisation kan dog være strafbar i tilfælde, hvor modtagelsen sker med henblik på at yde en modydelse, hvorved gerningsmanden medvirker til at fremme virksomheden for en terrororganisation m.v. I sådanne tilfælde kan der straffes for overtrædelse af den gældende straffelovs § 114 b (eller § 114 e i rådets lovudkast), jf. straffelovens § 21.

Det vil endvidere efter omstændighederne være strafbart, hvis modtagelsen har karakter af hæleri, f.eks. hvis man uberettiget modtager eller skaffer sig eller andre del i udbytte, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse.

Der er efter Straffelovrådets opfattelse ikke grundlag for at foreslå yderligere kriminalisering, f.eks. i tilfælde, hvor en gruppe eller sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå terrorhandlinger, anvender lovligt tilvejebragte midler, f.eks. lønindkomst eller indkomst hidrørende fra lovlig erhvervsvirksomhed, til at støtte lovlige aktiviteter, f.eks. i form af humanitært arbejde forestået af Røde Kors. Straffelovrådet finder derfor ikke, at der er grundlag for at foreslå lovændringer på dette område.

Det er i øvrigt Straffelovrådets opfattelse, at de gældende bestemmelser sammen med bestemmelserne i rådets lovudkast rummer mulighed for at straffe i de tilfælde, hvor der har vist sig behov herfor.

Kapitel 5

Straffelovrådets udkast til lovforslag om ændring af straffeloven

1. Indledning

Dette kapitel indeholder Straffelovrådets udkast til lovforslag med bemærkninger. Lovforslaget bygger på en enig indstilling fra Straffelovrådet. Dog udtaler et mindretal af rådets medlemmer (Vagn Greve), at det ville være naturligt, om dansk ret krævede kvalificeret forsæt (hensigt) ved de forskellige bestemmelser om terror og terrorlignende handlinger, særligt når kriminaliseringen vedrører handlinger, som er meget fjerne fra selve terrorhandlingen, f.eks. §§ 114 c, 114 d og 114 e, for at bringe dansk ret i bedre overensstemmelse med folkeretten og andre landes tilsvarende kriminaliseringer.

2. Lovforslag med bemærkninger

§ 1

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 909 af 27. september 2005 som ændret ved lov nr. 1400 af 21. december 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 110 d indsættes efter "det halve": ", medmindre forholdet er omfattet af kapitel 13".

2. Overskriften til 13. kapitel affattes således:

"Forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme m.v."

3. I § 114, stk. 1, indsættes efter nr. 7:

"8) Besiddelse eller anvendelse m.v. af radioaktive stoffer efter § 192 b."

4. §§ 114 a og 114 b ophæves og i stedet indsættes:

"§ 114 a. Begås en af de i nr. 1-6 nævnte handlinger, uden at forholdet omfattes af § 114, kan straffen overstige den højeste for lovovertrædelsen foreskrevne straf med indtil det halve; hvis den højeste straf, der er foreskrevet for den pågældende handling, er mindre end 4 års fængsel, kan straffen dog stige til fængsel indtil 6 år.

1) Overtrædelse af §§ 180, 181, stk. 1, 183, stk. 1 eller 2, 183 a, 184, stk. 1, 192 a, 193, stk. 1, 237, 244, 245, 246, 250, 252, stk. 1, 266, 288 eller 291, stk. 1 eller 2, når handlingen

er omfattet af artikel 1 i konventionen af 16. december 1970 om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer, artikel 1 i konventionen af 23. september 1971 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed eller artikel II i protokollen af 24. februar 1988 til bekæmpelse af ulovlige voldshandlinger i lufthavne, der betjener den internationale civile luftfart.

- 2) Overtrædelse af §§ 180, 181, stk. 1, 183, stk. 1 eller 2, 184, stk. 1, 237, 244, 245, 246, 250, 252, stk. 1, 260, 261, stk. 1 eller 2, 266 eller 291, stk. 1 eller 2, når handlingen er omfattet af artikel 2 i konventionen af 14. december 1973 om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter.
- 3) Overtrædelse af § 261, stk. 1 eller 2, når handlingen er omfattet af artikel 1 i den internationale konvention imod gidseltagning af 17. december 1979.
- 4) Overtrædelse af §§ 180, 181, stk. 1, 183, stk. 1 eller 2, 186, stk. 1, 192 a, 192 b, 237, 244, 245, 246, 260, 266, 276, 278, 279, 279 a, 281, 288 eller 291, stk. 2, når handlingen er omfattet af artikel 7 i IAEA-konventionen (Det Internationale Atomenergiagents konvention) af 26. oktober 1979 om fysisk beskyttelse af nukleare materialer.
- 5) Overtrædelse af §§ 180, 181, stk. 1, 183, stk. 1 eller 2, 183 a, 184, stk. 1, 192 a, 193, stk. 1, 237, 244, 245, 246, 252, stk. 1, 260, 266, 288 eller 291, stk. 1 eller 2, når handlingen er omfattet af artikel 3 i konventionen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartssikkerheden eller artikel 2 i protokollen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod sikkerheden for fastgjorte platforme, der befinder sig på kontinentalsokkelen.
- 6) Overtrædelse af §§ 180, 181, stk. 1, 183, stk. 1 eller 2, 183 a, 184, stk. 1, 186, stk. 1, 192 a, 193, stk. 1, 237, 244, 245, 246, 250, 252, stk. 1, 266 eller 291, stk. 2, når handlingen er omfattet af artikel 2 i den internationale konvention af 15. december 1997 til bekæmpelse af terrorbombninger.

§ 114 b. Med fængsel indtil 10 år straffes den, som

- 1) direkte eller indirekte yder økonomisk støtte til,
- 2) direkte eller indirekte tilvejebringer eller indsamler midler til eller
- 3) direkte eller indirekte stiller penge, andre formuegoder eller finansielle eller andre lignende ydelser til rådighed for

en person, en gruppe eller en sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a.

§ 114 c. Med fængsel indtil 10 år straffes den, som hverver en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a eller til at slutte sig til en gruppe eller sammenslutning for at fremme, at gruppen eller sammenslutningen begår handlinger af denne karakter. Under særligt skærpende omstændigheder kan straffen stige til fængsel indtil 16 år. Som sær-

ligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor der er tale om overtrædelser af systematisk eller organiseret karakter.

Stk. 2. Med fængsel indtil 6 år straffes den, som hverver en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 b eller til at slutte sig til en gruppe eller sammenslutning for at fremme, at gruppen eller sammenslutningen begår handlinger af denne karakter.

Stk. 3. Med fængsel indtil 6 år straffes den, som lader sig hverve til at begå handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a.

§ 114 d. Med fængsel indtil 10 år straffes den, som træner, instruerer eller på anden måde oplærer en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a med viden om, at personen har til hensigt at anvende færdighederne til dette formål. Under særligt skærpende omstændigheder kan straffen stige til fængsel indtil 16 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor der er tale om overtrædelser af systematisk eller organiseret karakter.

Stk. 2. Med fængsel indtil 6 år straffes den, som træner, instruerer eller på anden måde oplærer en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 b med viden om, at personen har til hensigt at anvende de tillærte færdigheder til dette formål.

Stk. 3. Med fængsel indtil 6 år straffes den, som lader sig træne, instruere eller på anden måde oplære til at begå handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a.

§ 114 e. Med fængsel indtil 6 år straffes den, som i øvrigt fremmer virksomheden for en person, en gruppe eller en sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af §§ 114, 114 a, 114 b, 114 c eller 114 d."

§§ 114 c-114 e bliver herefter §§ 114 f-114 h.

5. I § 114 c, der bliver § 114 f, ændres "§§ 114-114 b" til: "§§ 114-114 e", og i § 114 d, der bliver § 114 g, ændres "§§ 114-114 c" til: "§§ 114-114 f".

6. § 183 a affattes således:

"§ 183 a. Den, som ved ulovlig tvang, jf. § 260, tager kontrollen over et luftfartøj, et skib eller et andet kollektivt transportmiddel eller godstransportmiddel eller griber ind i dets manøvrering, straffes med fængsel indtil på livstid.

Stk. 2. På samme måde straffes den, som ved ulovlig tvang, jf. § 260, tager kontrollen over et offshoreanlæg."

7. Efter § 192 a indsættes:

”§ 192 b. Den, der med forsæt til skade på andres person eller til betydelig skade på andres ting eller på miljøet modtager, besidder, overdrager eller ændrer radioaktive stoffer eller fremstiller eller besidder en eksplosiv nuklear anordning eller en anordning, der er beregnet til at sprede radioaktive stoffer eller kan udsende ioniserende stråling, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Med fængsel indtil 12 år straffes den, der med forsæt til skade på andres person eller til betydelig skade på andres ting eller på miljøet eller til at tvinge nogen til at foretage eller undlade at foretage en handling

- 1) anvender radioaktive stoffer eller anordninger, der udsender ioniserende stråling,
- 2) fjerner, ændrer eller beskadiger en nødvendig beskyttelse mod spredning af radioaktive stoffer eller mod ioniserende stråling eller
- 3) anvender eller beskadiger et nukleart anlæg med den følge, at der sker udslip af radioaktive stoffer eller fremkaldes fare derfor.

Stk. 3. Foretages en af de i stk. 2 nævnte handlinger under de i § 180 angivne omstændigheder eller med den følge, at der sker omfattende skade på miljøet eller fremkaldes nærliggende fare derfor, er straffen fængsel indtil på livstid.

Stk. 4. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 2 år.”

§ 2

Loven træder i kraft den ...

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 110 d)

Efter straffelovens § 110 d kan den foreskrevne straf forhøjes med indtil det halve, når nogen af de i kapitlerne 25 (legemskrænkelser), 26 (frihedskrænkelser) og 27 (freds- og ærekrænkelser) omhandlede forbrydelser begås mod et fremmed statsoverhoved eller lederen af en fremmed diplomatisk mission. Med den foreslåede ændring undtages forbrydelser omfattet af straffelovens 13. kapitel fra bestemmelsens anvendelsesområde. Ændringen skal ses i sammenhæng med de nye bestemmelser i 13. kapitel om terrorisme m.v., der fastsætter forhøjede strafmaksima for en række af de forbrydelser, der indgår i § 110 d. Hvor en forbrydelse er omfattet af såvel § 110 d som en bestemmelse i 13. kapitel, f.eks. lovforslagets § 114 a, nr. 2, indebærer ændringen, at strafforhøjelse sker efter § 114 a uden samtidig anvendelse af § 110 d.

Til nr. 2 (Overskriften til 13. kapitel)

Der foreslås en ny overskrift til 13. kapitel, der er mere dækkende for kapitlets indhold efter indføjjelsen af bestemmelserne om terrorhandlinger m.v.

Til nr. 3 (§ 114, stk. 1, nr. 8)

Med lovforslagets § 114, stk. 1, nr. 8, udvides den særlige terrorismeparagraf i straffelovens § 114 med besiddelse og anvendelse m.v. af radioaktive stoffer efter § 192 b, sml. lovforslagets § 1, nr. 7, med tilhørende bemærkninger.

Til nr. 4 (§§ 114 a-114 e)

Til § 114 a

Forslaget til en ny § 114 a omfatter handlinger, der efter Europarådskonventionen skal anses som terrorhandlinger, og som ikke allerede er omfattet af § 114. Det foreslås, at straffen kan overstige den højeste for lovovertrædelsen foreskrevne straf med indtil det halve, når handlingen er omfattet af vedkommende artikel i en af de opregnede konventioner. Hvis den højeste straf, der er foreskrevet for den pågældende handling, er mindre end 4 års fængsel, kan straffen dog stige til fængsel indtil 6 år. Med den sidstnævnte bestemmelse sigtes til forbrydelser, der har strafmaksima på under 4 års fængsel, f.eks. straffelovens § 260 om ulovlig tvang og § 266 om trusler. Den foreslåede bestemmelse er subsidiær i forhold til § 114.

Med § 114 a tilsigtes ingen nykriminalisering. Formålet med bestemmelsen er at indføre en sidestrafferamme med mulighed for strafforhøjelse, når overtrædelse af visse bestemmelser i straffeloven er begået under omstændigheder omfattet af de berørte artikler i de nævnte inter-

nationale konventioner, f.eks. § 114 a, nr. 4, sammenholdt med straffelovens § 276, jf. § 285, stk. 1, eller § 286.

Muligheden for strafforhøjelse efter § 114 a får ingen selvstændig betydning, når overtrædelser kan henføres til bestemmelser med fængsel på livstid som strafmaksimum, sml. f.eks. straffelovens § 180. Med § 114 a tilsigtes ingen ændring af straffelovens § 33, stk. 2, om forhøjelse af tidsbestemt straf til fængsel indtil 20 år.

De konventioner, der indgår i lovforslagets § 114 a, indebærer pligt til at kriminalisere handlinger af meget forskellig karakter, herunder ulovlige handlinger mod sikkerheden for den civile luftfart og søfartssikkerheden og forbrydelser mod internationalt beskyttede personer.

Konventionen af 16. december 1970 om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer omhandler kapring af luftfartøjer. Efter konventionens artikel 1 begår enhver, der om bord i et luftfartøj under flyvning uberettiget ved vold eller trussel herom eller ved enhver anden form for trussel bemægtiger sig eller udøver kontrol over et luftfartøj eller forsøger at udføre en sådan handling, en forbrydelse. Det samme gør enhver, der om bord i et luftfartøj under flyvning medvirker til, at en anden udfører eller forsøger at udføre enhver sådan handling.

Artikel 1 i *konventionen af 23. september 1971 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed* omfatter en række andre handlinger, der indebærer fare for den civile luftfarts sikkerhed. Efter artikel 1, stk. 1, gør en person sig skyldig i en forbrydelse, hvis den pågældende uberettiget og forsætligt (a) foretager en voldshandling mod en person om bord i et luftfartøj under flyvning, dersom denne handling må antages at bringe luftfartøjets sikkerhed i fare, (b) ødelægger et luftfartøj i drift eller beskadiger det på en sådan måde, at det ikke kan flyve, eller dets sikkerhed må antages at blive bragt i fare under flyvning, (c) anbringer eller lader anbringe – uanset på hvilken måde – i et luftfartøj i drift en indretning eller et stof, der må antages at ødelægge luftfartøjet eller beskadige det på en sådan måde, at det ikke kan flyve, eller dets sikkerhed må antages at blive bragt i fare under flyvning, (d) ødelægger eller beskadiger luftfartøjsbånde eller forstyrrer deres drift, dersom en sådan handling må antages at bringe et luftfartøj i fare under flyvning, eller (e) giver oplysninger, som personen ved, er urigtige, og derved bringer et luftfartøjs sikkerhed i fare under flyvning. En person gør sig ligeledes skyldig i en forbrydelse, jf. artikel 1, stk. 2, hvis den pågældende forsøger at begå nogen af de i stk. 1 nævnte forbrydelser eller medvirker til, at en anden begår eller forsøger at begå en sådan forbrydelse.

De nævnte artikler suppleres af bestemmelser i artikel II i *protokollen af 24. februar 1988 til bekæmpelse af ulovlige voldshandlinger i lufthavne, der betjener den internationale civile luftfart*. Herefter gør enhver person sig skyldig i en forbrydelse, hvis den pågældende uberettiget

og forsætligt ved hjælp af et redskab, et stof eller et våben (a) foretager en voldshandling mod en person i en lufthavn, der betjener den internationale civile luftfart, som forårsager, eller som må antages at forårsage alvorlig skade eller død, eller (b) ødelægger eller alvorligt beskadiger anlæg i en lufthavn, der betjener den internationale civile luftfart, eller luftfartøjer, som ikke er i drift og befinder sig i lufthavnen, eller afbryder lufthavnens drift, hvis en sådan handling bringer eller må antages at bringe sikkerheden i lufthavnen i fare.

Konventionen af 14. december 1973 om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter, omfatter ifølge artikel 2 følgende forsætlige handlinger rettet mod internationalt beskyttede personer som defineret i konventionens artikel 1: (a) manddram, bortførelse eller andet angreb på en internationalt beskyttet persons legeme eller frihed, (b) voldshandling mod en internationalt beskyttet persons tjenestested, privatbolig eller transportmiddel, som må antages at bringe den pågældendes person eller frihed i fare, (c) trussel om at foretage sådant angreb, (d) forsøg på at foretage sådant angreb og (e) medvirken til foretagelse af angreb som nævnt i litra a-d.

Den internationale konvention imod gidseltagning af 17. december 1979 retter sig mod gidseltagning, der efter konventionens artikel 1, stk. 1, omfatter tilfælde, hvor en person tilfangetager eller tilbageholder en anden person og truer med at dræbe, legemsbeskadige eller fortsat at tilbageholde denne ("gidslet") med henblik på at tvinge tredjepart, dvs. en stat, en international interguvernemantal organisation, en fysisk eller juridisk person eller en gruppe personer til at foretage eller undlade at foretage nogen handling som en udtrykkelig eller stiltiende betingelse for frigivelsen af gidslet. Efter artikel 1, stk. 2, omfattes også forsøg på gidseltagning samt medvirken til, at andre foretager eller forsøger at foretage gidseltagning.

IAEA-konventionen (Det Internationale Atomenergiagenturs konvention) af 26. oktober 1979 om fysisk beskyttelse af nukleare materialer retter sig efter artikel 7 mod følgende handlinger: (a) en handling uden lovlig bemyndigelse, der indebærer modtagelse, besiddelse, brug, overdragelse, ændring, bortskaffelse eller spredning af nukleare materialer, og som forvolder eller sandsynligvis vil forvolde død eller alvorlig overlast på nogen person eller betydelig tingsskade, (b) tyveri eller røveri af nukleare materialer, (c) underslæb eller svigagtig tilegnelse af nukleare materialer, (d) en handling, der indebærer et krav om nukleare materialer ved trusler eller brug af magt eller enhver anden form for tvang, (e) en trussel i) om at anvende nukleare materialer til at forvolde død eller alvorlig overlast på nogen person eller betydelig tingsskade, eller ii) om at begå tyveri eller røveri af nukleare materialer for at tvinge en fysisk eller juridisk person, en international organisation eller en stat til at udføre eller afholde sig fra at udføre nogen handling. Forsøg på at begå de i litra a, b eller c nævnte handlinger samt medvirken til alle de nævnte handlinger er ligeledes omfattet.

Konventionen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartssikkerheden omfatter skibskapring samt en række andre handlinger, der kan være til fare for søfartssikkerheden. Efter konventionens artikel 3, stk. 1, gør en person sig skyldig i en forbrydelse, hvis den pågældende uberettiget og forsætligt (a) tilbageholder eller udøver kontrol over et skib ved hjælp af magt eller trusler herom eller om enhver anden krænkelse, (b) udøver en voldshandling om bord på et skib, hvis handlingen må antages at bringe skibets sikkerhed i fare under sejlads, (c) ødelægger eller beskadiger et skib eller dets last, hvis handlingen må antages at bringe skibets sikkerhed i fare under sejlads, (d) på et skib anbringer eller lader anbringe – uanset på hvilken måde – en indretning eller et stof, der må antages at ødelægge skibet eller beskadige skibet eller dets last, således at det må antages at bringe skibets sikkerhed i fare under sejlads, (e) ødelægger eller alvorligt beskadiger navigations- og afmærkningssystemer til vejledning for skibsfarten eller alvorligt griber ind i deres drift, hvis en sådan handling må antages at bringe et skibs sikkerhed i fare under sejlads, (f) videregiver oplysninger, personen ved, er usande, og derved bringer sikkerheden i fare for et skib under sejlads, (g) sårer eller dræber en person i forbindelse med, at en af nævnte forbrydelser begås eller forsøges begået. En person gør sig ifølge artikel 3, stk. 2, ligeledes skyldig i en forbrydelse, hvis den pågældende forsøger at begå en af de i stk. 1 omhandlede forbrydelser, tilskynder hertil, uanset af hvem den begås, eller på anden måde står i ledtog med en, der begår en sådan forbrydelse. Efter artikel 3, stk. 2, begås tillige en forbrydelse, hvis en person for at foranledige en fysisk eller juridisk person til at foretage eller undlade nogen handling truer med at begå en af de i stk. 1, litra b, c, eller e omhandlede forbrydelser, hvis en sådan trussel må antages at bringe sikkerheden for et skib i fare under sejlads.

Den nævnte artikel suppleres af bestemmelser i artikel 2 i *protokollen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod sikkerheden for fastgjorte platforme, der befinder sig på kontinentalsoklen*. Efter artikel 2, stk. 1, gør en person sig skyldig i en forbrydelse, hvis den pågældende uberettiget og forsætligt (a) tilbageholder eller udøver kontrol over en fastgjort platform ved hjælp af magt eller trusler herom eller trusler om enhver anden krænkelse, (b) udøver en voldshandling om bord på en fastgjort platform, hvis handlingen må antages at bringe dens sikkerhed i fare, (c) ødelægger eller beskadiger en fastgjort platform, hvis handlingen må antages at bringe dens sikkerhed i fare, (d) på en fastgjort platform anbringer eller lader anbringe – uanset på hvilken måde – en indretning eller et stof, der må antages at ødelægge den fastgjorte platform eller bringe dens sikkerhed i fare, (e) sårer eller dræber en person i forbindelse med, at en af de i litra a til d nævnte forbrydelser begås eller forsøges begået. En person gør sig ligeledes skyldig i en forbrydelse, hvis personen forsøger at begå en af de i stk. 1 omhandlede forbrydelser, tilskynder hertil, uanset af hvem den begås, eller på anden måde står i ledtog med en, der begår en sådan forbrydelse. Det samme gælder, hvor en person for at foranledige en fysisk eller juridisk person til at foretage eller undlade nogen handling truer

med at begå en af de i stk. 1, litra b eller c, omhandlede forbrydelser, hvis en sådan trussel må antages at bringe sikkerheden for den fastgjorte platform i fare.

Den internationale konvention af 15. december 1997 til bekæmpelse af terrorbombninger omfatter efter artikel 2, stk. 1, tilfælde, hvor en person uberettiget og forsætligt leverer, anbringer, affyrer eller detonerer en eksplosiv eller anden dødbringende anordning i eller på, ind i eller mod et offentligt sted, en stats- eller regeringsfacilitet, et offentligt transportsystem eller en infrastrukturfacilitet med forsæt til at forårsage a) død eller alvorlig personskade eller b) omfattende ødelæggelse af stedet, faciliteten eller systemet, hvis ødelæggelsen medfører eller sandsynligvis vil medføre et større økonomisk tab. Ifølge artikel 2, stk. 2, omfattes tillige forsøg på at begå en forbrydelse som anført i stk. 1. Efter artikel 2, stk. 3, begår en person ligeledes en forbrydelse, hvis den pågældende medvirker til en forbrydelse som nævnt i stk. 1 eller 2 eller organiserer eller pålægger andre at begå en sådan forbrydelse eller på anden måde medvirker til, at en gruppe personer, der handler med et fælles formål, begår en eller flere forbrydelser som anført i stk. 1 eller 2. Denne medvirken skal være forsætlig og skal enten foretages i den hensigt at fremme gruppens generelle kriminelle virksomhed eller formål eller foretages med viden om, at gruppen har til hensigt at begå den eller de pågældende forbrydelser.

Som det fremgår af ordlyden, er lovforslagets § 114 a subsidær i forhold til den gældende § 114. Begås nogen af de opregnede handlinger under omstændigheder, der indebærer, at handlingen er omfattet af § 114, skal der straffes efter § 114.

Efter straffelovens § 88, stk. 1, 2. pkt., kan straffen i sammenstødtilfælde under særdeles skærpende omstændigheder overstige den højeste for nogen af lovovertrædelserne foreskrevne straf med indtil det halve. Denne bestemmelse finder, for så vidt ikke andet er bestemt, anvendelse på alle strafbare forhold, jf. straffelovens § 2. Med lovforslagets § 114 a tilsigtes en afvigelse herfra. Det forudsættes således, at der ikke kan ske yderligere strafforhøjelse efter straffelovens § 88, stk. 1, 2. pkt., i tilfælde, hvor der opstår spørgsmål om fastsættelse af sammenstødsstraf for lovovertrædelser omfattet af § 114 a. Med § 114 a tilsigtes ingen forandring i øvrigt med hensyn til muligheden for at anvende straffelovens § 88, stk. 1, 2. pkt., f.eks. hvor der opstår spørgsmål om sammenstødsstraf for lovovertrædelser omfattet af § 114 a og lovovertrædelser, der ikke indgår i den bestemmelse i § 114 a, der er rejst tiltale for.

Indføjjelsen af § 114 a i kapitel 13 indebærer en udvidelse af anvendelsesområdet for straffelovens § 136, stk. 2, hvorefter den, der offentligt udtrykkeligt billiger en af de i denne lovs 12. eller 13. kapitel omhandlede forbrydelser, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år. Denne bestemmelse blev med indsættelsen af § 114 ved lov nr. 378 af 6. juni 2002 ændret fra alene at omfatte udtrykkelige billigelser, der fremsættes offentligt, af terrorhandling rettet mod danske myndigheder, til også at omfatte offentlige, udtrykkelige billigelser af terrorhandling ret-

tet mod udenlandske myndigheder eller internationale organisationer. Bestemmelsen vil fremover tillige omfatte offentlige, udtrykkelige billigelser af handlinger omhandlet i den foreslåede § 114 a.

Til §§ 114 b-114 e

De foreslåede bestemmelser omfatter økonomisk støtte m.v. (lovforslagets § 114 b), hvervning (lovforslagets § 114 c) og oplæring (lovforslagets § 114 d) til terrorhandling og lignende samt fremme i øvrigt af sådanne handlinger (lovforslagets § 114 e). Ordet "handling" i de nævnte bestemmelser anvendes i ubestemt betydning og kan derfor omfatte en eller flere handlinger. Bestemmelserne er forbeholdt tilfælde, hvor der ikke kan straffes efter den gældende § 114 eller efter bestemmelser, der indgår i lovforslagets § 114 a, jf. straffelovens § 21 og/eller § 23, idet der ikke er forsæt til at forsøge og/eller medvirke til at begå en konkretiseret handling af den omhandlede beskaffenhed. Er der forsæt hertil, f.eks. fordi der købes en flybillet til brug for en konkret terroraktion eller en computer til brug ved formidling af trusler mod en bestemt diplomat, skal der straffes efter den gældende § 114, jf. § 21 og/eller § 23, hhv. lovforslagets § 114 a, nr. 2, sammenholdt med den gældende § 266, jf. § 21 og/eller § 23. Er der forsæt til ikke konkretiserede handlinger af den omhandlede beskaffenhed, f.eks. fordi der ydes økonomisk støtte til en terrorgruppe som sådan, skal der straffes efter lovforslagets § 114 b. Er der forsæt til såvel konkretiserede som ikke konkretiserede handlinger, f.eks. fordi der hverves både til en bestemt terrorhandling og til at slutte sig til en terrorgruppe, skal der straffes i sammenstød for begge forbrydelser, jf. den gældende § 114, jf. § 21 og/eller § 23, og lovforslagets § 114 c, stk. 1.

Til § 114 b

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til den gældende § 114 a bortset fra den tilføjede henvisning til den foreslåede nye § 114 a. Tilføjjelsen indebærer, at det efter omstændighederne tillige vil være strafbart at yde økonomisk støtte m.v. til en person, gruppe eller sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger af den i lovforslagets § 114 a omhandlede beskaffenhed.

Med lovforslagets § 114 b tilsigtes ingen ændringer i øvrigt i den hidtil gældende bestemmelse i straffelovens § 114 a, sml. Folketingstidende 2001-2002, 2. samling, Tillæg A, side 808 f. og 875 f. I bemærkningerne til den gældende § 114 a er det det pågældende sted bl.a. anført: "Den særlige medvirkensregel i § 114 a forudsættes at være subsidiær i forhold til den almindelige medvirkensregel i straffelovens § 23, jf. § 114 (strafferamme: fængsel indtil på livstid). Heraf følger, at hvis en medvirkende har et konkretiseret forsæt til gennem sin deltagelse i eller finansiering af terrorgruppen at medvirke til en af de i § 114 nævnte handlinger, skal der straffes efter denne bestemmelse, jf. § 23. Hvis der ikke foreligger et tilstrækkeligt konkretise-

ret forsæt til en bestemt terrorhandling, kan medvirkensbestemmelsen i § 114 a imidlertid anvendes."

Straffelovrådet har forstået den gældende § 114 a således, at § 114 a som anført i bemærkningerne er en "særlig medvirkensregel", og at § 114 a derfor er forbeholdt tilfælde, hvor der ikke ved ydelsen af den økonomiske støtte m.v. er forsæt til en konkretiseret handling omfattet af den gældende § 114 og dermed mulighed for straffe for forsøg på og/eller medvirken til at begå den pågældende handling, sml. bemærkningerne ovenfor til lovforslagets §§ 114 b-114 e og nedenfor til lovforslagets § 114 e.

Til § 114 c

Bestemmelsen er ny. Stk. 1 og 2 retter sig mod hvervning til handlinger af den i den gældende § 114 eller i lovforslagets §§ 114 a eller 114 b omhandlede beskaffenhed og har til formål at gennemføre artikel 6 i Europarådskonventionen om forebyggelse af terrorisme.

Stk. 3 retter sig mod den, der lader sig hverve til at begå handlinger af den i den gældende § 114 eller i lovforslagets § 114 a omhandlede beskaffenhed. Artikel 6 i Europarådskonventionen om forebyggelse af terrorisme indebærer ikke pligt til at kriminalisere det at lade sig hverve. Lovforslaget er på dette punkt videregående, idet Straffelovrådet har fundet det naturligt at medtage en bestemmelse herom som modstykke til kriminaliseringen af hvervning til at begå terrorhandlinger, hvilket også er i overensstemmelse med den generelle tendens til at fremrykke det strafferetlige værn mod terrorhandlinger, sml. betænkningens kapitel 2, side 24. Det forhold at lade sig hverve til handlinger af den i lovforslagets § 114 b omhandlede beskaffenhed omfattes ikke af stk. 3, idet finansieringsvirksomhed er fjernere fra de konkrete terrorhandlinger m.v. Den, der lader sig hverve til at begå handlinger omfattet af § 114 b, vil efter omstændighederne kunne straffes efter straffelovens § 114 b, jf. § 21 sammenholdt med § 23, f.eks. hvis der er tale om at lade sig hverve til et konkret indsamlings- eller støtteprojekt.

Hvervning af en person til at slutte sig til en gruppe eller sammenslutning for at fremme, at gruppen eller sammenslutningen begår en eller flere ikke konkretiserede handlinger kan straffes efter den gældende § 114 b, når der er tale om handlinger af den beskaffenhed, der nævnes i denne bestemmelse, dvs. den gældende § 114 eller § 114 a, nr. 1 eller 2. Lovforslagets § 114 c går videre, idet denne bestemmelse tillige omfatter hvervning til handlinger af den beskaffenhed, der omfattes af lovforslagets §§ 114 a og 114 b, nr. 3 (der svarer til den gældende § 114 a, nr. 3). § 114 c omfatter endvidere tilfælde, hvor der hverves til, at enkeltpersoner begår eller fremmer handlinger af den omhandlede beskaffenhed.

Ved hvervning sigtes til handlinger, hvorved en anden person engageres, rekrutteres eller hyres til et bestemt formål. Hvervning kræver ikke nødvendigvis et kontraktsforhold mellem den,

der hverves, og f.eks. den organisation, der hverves til. Hvervning er en form for mellemmandsvirksomhed. Hvervning kan ske på forskellige måder, f.eks. ved personlig henvendelse. Forbindelsen kan også etableres ved hverveannoncer, hvervekampagner eller lignende udsendt f.eks. via internettet, hvorved den hvervede opnår kontakt til den gruppe eller sammenslutning, der hverves til.

Udsendelse af en generel opfordring til at begå terrorhandlinger er ikke omfattet af § 114 c, men er kriminaliseret i straffelovens § 136, stk. 1, om den, som uden derved at have forskyldt højere straf, offentlig tilskynder til forbrydelse.

Ved hvervning til at begå handlinger sigtes f.eks. til hvervning til at udføre en eller flere bombesprængninger. Ved hvervning til at fremme handlinger sigtes f.eks. til hvervning til at virke som chauffør ved transporten af bomber eller til, at den hvervede person slutter sig til en gruppe eller sammenslutning for at yde bistand til, at gruppen eller sammenslutningen fremmer handlinger af den nævnte karakter, f.eks. ved at forsyne en terrorgruppe med våben. Ved hvervning af en person til at slutte sig til en gruppe eller sammenslutning for at fremme, at gruppen eller sammenslutningen begår handlinger, sigtes til tilfælde, hvor der hverves medlemmer eller tilhængere til en gruppe eller sammenslutning med henblik på, at de pågældende bidrager til, at gruppen eller sammenslutningen begår handlinger af den nævnte karakter.

Forbrydelsen i § 114 c, stk. 1 og 2, fuldbyrdes, når en person er blevet hvervet. Forud for dette tidspunkt og ved manglende accept kan der i stedet efter omstændighederne straffes for forsøg. Forbrydelsen i § 114 c, stk. 3, fuldbyrdes, når en person har accepteret at ville begå handlinger af den omhandlede beskaffenhed, f.eks. en eller flere ikke konkretiserede bombesprængninger. Det er uden betydning for strafansvaret efter § 114 c, om der begås en sådan handling. Der er således ikke mulighed for at henføre forholdet under reglerne om frivillig tilbagetræden, jf. straffelovens §§ 22 og 24, hvis gerningsmanden efterfølgende fortryder hvervningen. Der kan i stedet opstå spørgsmål om anvendelse af straffelovens § 82, nr. 8, hvorefter det ved straffastsættelsen i almindelighed skal indgå som formildende omstændighed, at gerningsmanden frivilligt har afværget eller søgt at afværge den fare, der er forvoldt ved den strafbare handling.

Subjektivt kræves det, at hververen har forsæt til alle led i gerningsindholdet. Hververen skal således have forsæt til, at personen hverves med henblik på at begå eller fremme handlinger af den i §§ 114, 114 a, og 114 b nævnte beskaffenhed. Tilsvarende skal hververen for at kunne straffes for at hverve en person til at slutte sig til en gruppe eller sammenslutning for at fremme, at gruppen eller sammenslutningen begår sådanne handlinger, have forsæt til, at den hvervede person slutter sig til en gruppe eller sammenslutning med henblik på at bidrage til, at gruppen eller sammenslutningen begår handlinger af den omhandlede karakter. Det er uden be-

tydning for hververens tilregnelser, hvad den hvervede har tilregnelser til. Den, der lader sig hverve, skal have forsat hertil og til at begå handlinger af den i bestemmelsen omhandlede beskaffenhed.

Normalstrafferammen for hvervning til handlinger af den beskaffenhed, der omfattes af den gældende § 114 eller af lovforslagets § 114 a, foreslås i § 114 c, stk. 1, fastsat til fængsel indtil 10 år med mulighed for under særligt skærpende omstændigheder at stige til fængsel indtil 16 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor der er tale om overtrædelser af systematisk eller organiseret karakter. Herved sigtes bl.a. til tilfælde, hvor der er tale om hvervning af et større antal personer.

For hvervning til handlinger af den beskaffenhed, der omfattes af lovforslagets § 114 b, foreslås i § 114 c, stk. 2, fastsat en strafferamme på fængsel indtil 6 år. Der foreslås ikke hertil knyttet nogen sidestrafteframe med et skærpet strafmaksimum. Denne afvigelse i forhold til hvervning efter stk. 1 har sammenhæng med, at stk. 2 omfatter hvervning til finansiering af handlinger af den beskaffenhed, der omhandles i den gældende § 114 og af lovforslagets § 114 a, og at bestemmelsen således rammer en personkreds, hvis handlinger er fjernere fra de konkrete terrorhandling m.v. § 114 c, stk. 2, kan f.eks. finde anvendelse ved hvervning af medlemmer til en gruppe, der yder økonomisk støtte til en terrororganisation, med henblik på, at de nye medlemmer bidrager til, at den økonomiske støtte fortsat ydes.

For adfærd, der består i at lade sig hverve, foreslås i lovforslagets § 114 c, stk. 3, en strafferamme svarende til hvervning til finansieringsvirksomhed omfattet af § 114 c, stk. 2, dvs. fængsel indtil 6 år.

Til § 114 d

Bestemmelsen er ny. Stk. 1 og 2 retter sig mod træning, instruktion og anden oplæring til handlinger af den i den gældende § 114 eller i lovforslagets §§ 114 a eller 114 b omhandlede beskaffenhed og har til formål at gennemføre artikel 7 i Europarådskonventionen om forebyggelse af terrorisme.

Stk. 3 retter sig mod den, der lader sig træne, instruere eller på anden måde oplære til at begå handlinger af den i den gældende § 114 eller i lovforslagets § 114 a omhandlede beskaffenhed. Artikel 7 i Europarådskonventionen om forebyggelse af terrorisme indebærer ikke pligt til at kriminalisere det at lade sig oplære til at begå terrorhandling m.v. Lovforslaget er på dette punkt videregående, idet Straffelovrådet har fundet det naturligt at medtage en bestemmelse herom som modstykke til kriminaliseringen af oplæring til at begå terrorhandling, hvilket også er i overensstemmelse med den generelle tendens til at fremrykke det strafferetlige værn mod terrorhandling, sml. betænkningens kapitel 2, side 24. Det forhold at lade sig oplære til

handlinger af den i lovforslagets § 114 b omhandlede beskaffenhed omfattes ikke af stk. 3, idet finansieringsvirksomhed er fjernere fra de konkrete terrorhandlinger m.v. Den, der lader sig oplære til at begå handlinger omfattet af § 114 b vil efter omstændighederne kunne straffes efter § 114 b, jf. § 21 sammenholdt med § 23, f.eks. hvis der er tale om at lade sig oplære m.v. til et konkret indsamlings- eller støtteprojekt.

Den af den foreslåede bestemmelse omfattede træning, instruktion og anden oplæring til at begå eller fremme handlinger kan straffes efter den gældende § 114 b, når der er tale om handlinger af den beskaffenhed, der nævnes i denne bestemmelse, dvs. den gældende § 114 eller § 114 a, nr. 1 eller 2. Lovforslagets § 114 d går videre, idet denne bestemmelse tillige omfatter oplæring til handlinger af den beskaffenhed, der omfattes af lovforslagets §§ 114 a og 114 b, nr. 3 (der svarer til den gældende § 114 a, nr. 3). § 114 d omfatter endvidere tilfælde, hvor der oplæres til, at enkeltpersoner begår eller fremmer handlinger af den omhandlede beskaffenhed.

§ 114 d omfatter såvel teoretisk undervisning og vidensformidling som mere praktisk betonet instruktion og vejledning, som kan bibringe eleven færdigheder, der kan anvendes i forbindelse med begåelse af handlinger af den beskaffenhed, der omhandles i den gældende § 114 eller i lovforslagets §§ 114 a eller 114 b. § 114 d kan omfatte oplæring i færdigheder, der i sig selv er lovlige og kan have lovlige anvendelsesformål. Det må dog kræves, at de færdigheder, der oplæres i, kan være egnede til at begå de handlinger, der er nævnt i bestemmelsen, og at der er tale om oplæring i konkrete færdigheder som f.eks. våbenbrug.

Ved oplæring til at begå terrorhandlinger sigtes til oplæring til at udføre f.eks. en eller flere bombesprængninger. Ved oplæring til at fremme terrorhandlinger sigtes til oplæring til bistand til udførelsen heraf, f.eks. oplæring i fremstilling af bomber, hvor den, der oplæres, ikke selv skal udføre terroraktionen.

Strafansvar efter § 114 d, stk. 1 og 2, er betinget af, at oplæringen sker med viden om, at den, der oplæres, har til hensigt at anvende færdighederne til at begå eller fremme handlinger af den i den gældende § 114 eller i lovforslagets §§ 114 a eller 114 b omhandlede beskaffenhed. Herved afskæres straf for personer, der f.eks. underviser i våbenbrug på politiskoler eller i skytteforeninger, og som ikke har viden om, at eleverne påtænker at anvende færdighederne i det nævnte øjemed. Endvidere udelukkes tilfælde, hvor gerningsmanden alene har viden om, at eleven vil anvende det tillærte til at begå forbrydelser af en anden beskaffenhed end de i den gældende § 114 eller i lovforslagets §§ 114 a eller 114 b omhandlede.

Forbrydelsen i lovforslagets § 114 d, stk. 1 og 2, fuldbyrdes, når træningen, instruktionen eller oplæringen iværksættes. Forbrydelsen i lovforslagets § 114 d, stk. 3, fuldbyrdes, når ger-

ningsmanden påbegynder træning, instruktion eller anden oplæring. Det er uden betydning for strafansvaret efter § 114 d, om der begås en handling af den i bestemmelsen nævnte beskaffenhed. Der er således ikke mulighed for at henføre forholdet under reglerne om frivillig tilbage-træden, jf. straffelovens §§ 22 og 24, hvis gerningsmanden efterfølgende fortryder, at oplæringen er iværksat eller påbegyndt. Der kan i stedet opstå spørgsmål om anvendelse af straffelovens § 82, nr. 8, hvorefter det ved straffastsættelsen i almindelighed skal indgå som formildende omstændighed, at gerningsmanden frivilligt har afværget eller søgt at afværge den fare, der er forvoldt ved den strafbare handling.

Subjektivt kræves det, at gerningsmanden har forsæt til alle led i gerningsindholdet. Gerningsmanden skal således for så vidt angår § 114 d, stk. 1 og 2, have forsæt til, at personen oplæres til at begå eller fremme handlinger af den i bestemmelsen nævnte beskaffenhed. Den, der lader sig oplære, jf. § 114 d, stk. 3, skal have forsæt hertil og til at begå handlinger af den i bestemmelsen nævnte beskaffenhed. Herudover kræves for at være omfattet af § 114 d, stk. 1 eller 2, at gerningsmanden handler med viden om, at den, der oplæres, har til hensigt at anvende færdighederne til at begå eller fremme handlinger af den nævnte karakter.

Normalstrafferammen for oplæring til handlinger af den beskaffenhed, der omfattes af den gældende § 114 eller af lovforslagets § 114 a, foreslås i § 114 d, stk. 1, fastsat til fængsel indtil 10 år med mulighed for under særligt skærpende omstændigheder at stige til fængsel indtil 16 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor der er tale om overtrædelser af systematisk eller organiseret karakter, f.eks. oplæring af et større antal personer.

For oplæring til handlinger af den beskaffenhed, der omfattes af lovforslagets § 114 b, foreslås i § 114 d, stk. 2, fastsat en strafferamme på fængsel indtil 6 år. Der foreslås ikke hertil knyttet nogen sidestrafferamme med et skærpet strafmaksimum. Denne afvigelse i forhold til oplæring efter stk. 1 har sammenhæng med, at stk. 2 omfatter oplæring til finansiering af handlinger af den beskaffenhed, der omhandles i den gældende § 114 og lovforslagets 114 a, og at bestemmelsen således rammer en personkreds, hvis handlinger er fjernere fra de konkrete terrorhandlinger m.v. § 114 d, stk. 2, kan f.eks. finde anvendelse ved oplæring i, hvorledes der mest effektivt ydes økonomisk støtte til en terrororganisation, uden at pengene kan spores.

For adfærd, der består i at lade sig oplære, foreslås i lovforslagets § 114 d, stk. 3, en strafferamme svarende til oplæring til finansieringsvirksomhed omfattet af § 114 d, stk. 2, dvs. fængsel indtil 6 år.

Til § 114 e

Bestemmelsen bygger på den gældende § 114 b. Såvel den gældende bestemmelse som den nye bestemmelse i § 114 e er en opsamlingsbestemmelse, jf. ordene "i øvrigt". I bemærkningerne til den gældende § 114 b er det bl.a. anført, sml. Folketingstidende 2001-2002, 2. samling, Tillæg A, side 876: "Den særlige medvirkensregel i § 114 b forudsættes at være subsidiær i forhold til den almindelige medvirkensregel i straffelovens § 23, jf. § 114 (strafferamme: fængsel indtil på livstid), og den særlige regel om medvirken i form af finansiering m.v. i straffelovens § 114 a (strafferamme: fængsel indtil 10 år). Heraf følger, at hvis en medvirken har et konkretiseret forsæt til medvirken til en af de i § 114 nævnte handlinger, skal der straffes efter denne bestemmelse, jf. § 23. Hvis der ikke foreligger et tilstrækkeligt konkretiseret forsæt til en bestemt terrorhandling, og der ikke er tale om medvirken i form af finansiering mv. heraf, jf. § 114 a, kan medvirkensbestemmelsen i § 114 b imidlertid anvendes." Straffelovrådet har forstået den gældende § 114 b således, at § 114 b som anført i bemærkningerne er en "særlig medvirkensregel", og at § 114 b derfor er forbeholdt tilfælde, hvor der ikke ved ydelsen af støtten m.v. er forsæt til en konkretiseret handling omfattet af den gældende § 114 og dermed mulighed for straffe for forsøg på og/eller medvirken til at begå den pågældende handling, sml. bemærkningerne ovenfor til lovforslagets §§ 114 b-114 e og til lovforslagets § 114 b.

Den gældende § 114 b foreslås i § 114 e ændret på følgende punkter.

Det foreslås for det første, at bestemmelsens anvendelsesområde udvides med handlinger af den beskaffenhed, der omfattes af den gældende § 114 a, nr. 3 (lovforslagets § 114 b, nr. 3) og af lovforslagets §§ 114 a, 114 c og 114 d. Denne ændring sigter for så vidt angår henvisningen til § 114 c, stk. 1 og 2, og § 114 d, stk. 1 og 2, på at gennemføre artikel 9, stk. 1, litra c, i Europarådskonventionen om forebyggelse af terrorisme og for så vidt angår henvisningen til lovforslagets §§ 114 a og 114 b, nr. 3, på at ligestille handlinger omfattet af den gældende § 114 og af lovforslagets § 114 b, nr. 1 og 2, med handlinger omfattet af lovforslagets §§ 114 a og 114 b, nr. 3. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets §§ 114 c og 114 d, har Straffelovrådet fundet det naturligt at medtage bestemmelser, hvorved det kriminaliseres at lade sig hverve og oplære til at begå terrorhandlinger m.v., sml. §§ 114 c, stk. 3, og 114 d, stk. 3. Det er som følge heraf fundet naturligt tillige at udvide opsamlingsbestemmelsens anvendelsesområde med handlinger af den beskaffenhed, der omfattes af §§ 114 c, stk. 3, og 114 d, stk. 3.

Med § 114 e foreslås den gældende § 114 b for det andet udvidet til at omfatte fremme af enkeltpersoners virksomhed. Herved bringes bestemmelsen på linje med lovforslagets §§ 114 b, 114 c og 114 d.

Med den ændrede formulering tilsigtes ikke i øvrigt forandring i forhold til gældende ret. Støtte til sammenslutninger m.v., der har både humanitære formål og terrorformål, kan således efter omstændighederne være omfattet af den nye bestemmelse. Det samme gælder tilfælde, hvor f.eks. en professionel rådgiver yder generel rådgivningsbistand til en terrororganisation, uden at denne rådgivning kan henføres til en bestemt terrorhandling, sml. Folketingstidende 2001-2002, 2. samling, Tillæg A, side 876.

Til nr. 5 (§§ 114 f og 114 g)

De foreslåede ændringer har alene karakter af konsekvensændringer, der er affødt af de nye bestemmelser i lovforslagets §§ 114 a - 114 e.

Til nr. 6 (§ 183 a)

Til § 183 a, stk. 1

Med forslaget til § 183 a, stk. 1, videreføres den gældende § 183 a uændret.

Til § 183 a, stk. 2

Bestemmelsen er ny og tilsigter at sidestille kapring af offshoreanlæg med kapring af bl.a. skibe, jf. straffelovens § 183 a.

Udtrykket "offshoreanlæg" i § 183 a, stk. 2, anvendes i samme betydning som i offshoresikkerhedsloven, sml. lov nr. 1424 af 21. december 2005 om sikkerhed m.v. for offshoreanlæg til efterforskning, produktion og transport af kulbrinter (offshoresikkerhedslov). Ved "offshoreanlæg" forstås efter offshoresikkerhedslovens § 2, stk. 1, nr. 1, platforme eller andre indretninger, (a) hvorfra der udføres efterforskning eller produktion af kulbrinter fra undergrunden under havbunden, (b) der anvendes til indkvartering af personer beskæftiget på de eller ved de i litra a nævnte indretninger, eller (c) der anvendes til brug ved rørbunden transport af kulbrinter og andre stoffer og materialer mellem de under litra a indeholdte platforme og indretninger eller mellem disse og installationer på land. Udtrykket "offshoreanlæg" omfatter endvidere efter § 2, stk. 1, nr. 2, indretninger, der anvendes til lagring og lastning af kulbrinter produceret af en i nr. 1, litra a, nævnt indretning, og som er permanent knyttet til en sådan indretning.

Offshoreanlæg omfatter herefter såvel efterforsknings- og produktionsanlæg som beboelsesindretninger knyttet hertil, f.eks. beboelsesplatforme og floteller, der fungerer som indkvartering for mandskab på et anlæg. De i § 2, stk. 1, nr. 1, litra c, nævnte platforme og andre indretninger omfatter kompressorer, pumper og såkaldte booster platforme, der har udstyr, som tilfører naturgas ekstra tryk med henblik på transport af gassen gennem rørledningen. § 2, stk. 1, nr. 2, sigter til lagerfaciliteter, f.eks. tanke for de kulbrinter, der produceres offshore, og lastebøjer, dvs. indretninger, der anvendes til lastning af olie fra produktionsplatforme til tankskibe.

Skibe er ikke omfattet af definitionen af offshoreanlæg bortset fra boreskibe og flydende produktions-, lager- og afskibningsenheder, jf. offshoresikkerhedslovens § 2, stk. 2.

Offshoreanlæg omfatter både faste og mobile offshoreanlæg. Ved et fast offshoreanlæg forstås efter offshoresikkerhedslovens § 2, stk. 4, et offshoreanlæg, som ikke er et mobilt offshoreanlæg. Faste offshoreanlæg kan f.eks. være faststående anlæg, hvorfra der produceres olie og gas. Ved et mobilt offshoreanlæg forstås efter offshoresikkerhedslovens § 2, stk. 3, ethvert offshoreanlæg, som kan flyttes fra en position til en anden ved forsejling eller bugsering, og som er tiltænkt anvendt på flere forskellige positioner i dets levetid. Mobile offshoreanlæg kan f.eks. være borerigge eller flytbare beboelsesplatforme. Ved forsejling eller bugsering flyttes mobile offshoreanlæg fra en position til en anden, f.eks. ved at sejle ved egen kraft eller ved at blive trukket af slæbebåd el. lign.

Offshoreanlæg omfatter efter definitionen i offshoresikkerhedslovens § 2, stk. 1, ikke mobile offshoreanlæg, når de er under bugsering eller forsejling (sml. ovenfor), når sejladsen eller bugseringen af dem afbrydes, uden at anlægget udfører efterforsknings- eller indvindingsaktiviteter, eller når de ligger i havn eller er på værft. I disse tilfælde har de mobile anlæg karakter af skibe. Offshoreanlæg er efter definitionen i offshoresikkerhedslovens § 2, stk. 1, forbeholdt anlæg, der har relation til efterforskning eller produktion af kulbrinter.

Den foreslåede § 183 a, stk. 2, omfatter mobile og faste offshoreanlæg i den anførte betydning. Kapring, der ikke er omfattet af § 183 a, stk. 2, kan efter omstændighederne være omfattet af § 183 a, stk. 1, om kapring bl.a. af skib eller af andre bestemmelser i straffeloven.

Med § 183 a, stk. 2, tilsigtes ingen ændring af de gældende regler om straffemyndighed (jurisdiktion), sml. straffelovens §§ 6-9 og lov om kontinentalsoklen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1101 af 18. november 2005 § 3.

Til nr. 7 (§ 192 b)

Efter § 1 i lov nr. 94 af 31. marts 1953 om brug m.v. af radioaktive stoffer med senere ændringer må radioaktive stoffer af enhver art kun fremstilles, indføres eller besiddes, såfremt tilfaldelse er meddelt af Sundhedsstyrelsen. Overtrædelse heraf kan straffes med bøde, jf. lovens § 5.

Lovforslagets § 192 b, stk. 1, omfatter besiddelse m.m. af radioaktive stoffer samt fremstilling og besiddelse af eksplosive nukleare anordninger m.m. med forsæt til skade på andres person eller til betydelig skade på andres ting eller på miljøet. § 192 b, stk. 2, angår anvendelsen m.m. af radioaktive stoffer samt anordninger, der udsender ioniserende stråling, med forsæt

som nævnt i stk. 1 eller med forsæt til at tvinge nogen til at foretage eller undlade at foretage en handling.

For forhold omfattet af lovforslagets § 192 b, stk. 1, foreslås en strafferamme på fængsel indtil 6 år. For forhold omfattet af lovforslagets § 192 b, stk. 2, foreslås en strafferamme på fængsel indtil 12 år med mulighed for forhøjelse til fængsel indtil på livstid under de i de den gældende straffelovs § 180 angivne omstændigheder eller ved omfattende skade på miljøet eller nærliggende fare derfor, jf. lovforslagets § 192 b, stk. 3.

§ 192 b er ny og har til formål at gennemføre artikel 2 i FN's konvention om nuklear terrorisme. Bestemmelsen rækker på visse punkter videre end konventionens artikel 2 bl.a. derved, at der ud over besiddelse medtages modtagelse, overdragelse og ændring af radioaktive stoffer og ved, at kriminaliseringen af personskade ikke begrænses til tilfælde, hvor der foreligger forsæt til død eller alvorlig personskade. Straffelovrådet har fundet det naturligt at foretage denne udvidelse af kriminaliseringen. Rådet har i den forbindelse lagt vægt på, at det på tidspunktet for pådømmelse ofte vil være forbundet med betydelige vanskeligheder at vurdere nærmere, om en konkret strålingskade senere vil medføre alvorlig personskade.

Ved "radioaktive stoffer" forstås et grundstof, hvor atomkernen kan undergå en spontan omdannelse i en proces, der efterfølges af udsendelse af ioniserende stråling i form af alfa-, beta-, neutron- eller gammastråling. Nukleart materiale er sådanne radioaktive stoffer, som - eventuelt under særlige omstændigheder - kan spaltes i en kædereaktion under udløsning af høje energier (en atomsprængning) og udsendelse af ioniserende stråling.

En "eksplosiv nuklear anordning" vil typisk være en atombombe, men derimod ikke en såkaldt "dirty bomb", der består af konventionelle sprængstoffer blandet med radioaktive stoffer, og hvor det konventionelle sprængstof bruges til at sprede de radioaktive stoffer. Udtrykket "anordning, der er beregnet til at sprede radioaktive stoffer eller kan udsende ioniserende stråling" skal forstås i overensstemmelse med definitionen i konventionens artikel 1.

Ioniserende stråling kan frembringes på forskellig måde, hvor en anordning ved tilførsel af energi (elektrisk spænding) kan bringes til at udsende ioniserende stråling. Karakteristisk for en sådan anordning er, at når tilførslen af energi ophører, ophører tilsvarende og momentant udsendelsen af ioniserende stråling. En "anordning, der kan udsende ioniserende stråling", kan f.eks. være et røntgenanlæg eller en accelerator.

§ 192 b kan efter omstændighederne omfatte anordninger, der har lovlige anvendelsesformål, jf. ovenfor. F.eks. vil et aggregat beregnet til at sprede pulver kunne sprede såvel lovligt in-

sektmiddel som radioaktivt pulver. I sådanne tilfælde begrænses bestemmelsens anvendelsesområde af forsætskravet, sml. nedenfor.

Ved "nukleart anlæg" forstås enhver atomreaktor, inkl. reaktorer installeret på skibe, køretøjer, fly eller rumfartøjer eller andre steder, hvor de bruges som energikilde (kraftværker), samt ethvert anlæg eller transportsystem, der bruges ved produktion, opbevaring, forarbejdning eller transport af nukleart materiale.

Med formuleringen "ændrer" nukleart materiale og andre radioaktive stoffer i § 192 b, stk. 1, sigtes til tilfælde, hvor nukleart materiale oparbejdes fra eksempelvis uranmalm til nukleart (fissilt) materiale ved opkoncentrering af den ønskede nuklid, eller hvor radioaktivt materiale spaltes til andre radioaktive nuklider.

§ 192 b, stk. 2, nr. 1, omhandler anvendelse af radioaktive stoffer eller anordninger, der udsender ioniserende stråling. At anvendelse af anordninger, der kan sprede radioaktive stoffer, i modsætning til i stk. 1 ikke er nævnt i stk. 2, skyldes, at anvendelse af sådanne anordninger er omfattet af udtrykket: "anvender radioaktive stoffer". Formuleringen indebærer således ikke, at anvendelse af anordninger, der kan sprede radioaktive stoffer, er undtaget fra det strafbare område. "Anvendelse" skal forstås bredt. Anvendelse af radioaktive stoffer kan f.eks. bestå i at bringe en atombombe til eksplosion, sprede radioaktive stoffer eller placere radioaktive kilder på en sådan måde, at personer, ting eller miljøet udsættes for skadelig bestråling. Anvendelse af anordninger, der udsender ioniserende stråling, kan f.eks. omfatte tilfælde, hvor et røntgenanlæg opsættes og eksponerer tilfældige forbigående personer.

§ 192 b, stk. 2, nr. 2, vedrører fjernelse, ændring eller beskadigelse af en nødvendig beskyttelse mod spredning af radioaktive stoffer eller mod ioniserende stråling. Hermed sigtes til tilfælde, hvor en nødvendig indkapsling af et radioaktivt stof eller afskærmning af en anordning, der kan udsende ioniserende stråling, fjernes, eksempelvis hvor afskærmningen ved et røntgenanlæg beskadiges, så strålingen rammer forbigående. Bestemmelsen kræver, at beskyttelsen mod spredning af radioaktive stoffer eller mod ioniserende stråling er nødvendig, f.eks. fordi de radioaktive stoffer eller den ioniserende stråling uden beskyttelsen vil gøre skade på personer, ting eller miljø på kortere eller længere sigt.

§ 192 b, stk. 2, nr. 3, retter sig mod anvendelse eller beskadigelse af et nukleart anlæg med den følge, at der sker udslip af radioaktive stoffer eller fremkaldes fare derfor. Bestemmelsen kan f.eks. finde anvendelse i tilfælde, hvor et atomkraftværk beskadiges på en sådan måde, at der sker udslip af radioaktive stoffer, eller hvor der fremkaldes fare herfor.

Forbrydelsen i lovforslagets § 192 b fuldbyrdes ved henholdsvis besiddelsen m.v. og anvendelsen m.v. af de omhandlede radioaktive stoffer og anordninger m.fl.

Subjektivt kræves efter § 192, stk. 1, at besiddelsen m.v. sker med forsæt til skade på andres person eller til betydelig skade på andres ting eller på miljøet. Foruden forsæt til besiddelsen m.v. kræves således forsæt til, at det stof eller den anordning, der besiddes m.v., skal anvendes til at forvolde skade. Det forudsættes, at bestemmelsen alene finder anvendelse i tilfælde, hvor der er forsæt til strålingsskader, men derimod ikke i tilfælde, hvor en sådan anordning anvendes til f.eks. almindelig vold. Det er for så vidt angår andres person tilstrækkeligt, at der foreligger forsæt til skade. Der kræves således ikke, at der foreligger forsæt til at forårsage f.eks. død eller alvorlig personskade. For så vidt angår tings- og miljøskade kræves forsæt til, at skaden er betydelig. Der skal således være tale om forsæt til skade af et vist omfang, når det drejer sig om skade på andres ting eller skade på miljøet. Skade kan efter omstændighederne f.eks. bestå i, at celler i den menneskelige organisme udsættes for skadelig påvirkning, der indebærer risiko for senere udvikling af cancer eller genskader, der først kan spores mange år efter hændelsen.

Efter § 192, stk. 2, kræves, at anvendelsen m.v. sker med forsæt til skade som nævnt i stk. 1 eller til at tvinge nogen til at foretage eller undlade at foretage en handling, f.eks. udbetaling af penge eller fremskaffelse af fortrolige oplysninger.

§ 192, stk. 3, 1. led, er affattet på samme måde som den gældende straffelovs § 183, stk. 2, om forvoldelse af sprængning og spredning af skadevoldende luftarter m.v. under de i § 180 angivne omstændigheder.

Der kræves alene uagtsomhed, jf. straffelovens § 20, med hensyn til den følge, der består i radioaktivt udslip eller fare herfor i § 192 b, stk. 2, nr. 3, eller omfattende miljøskade eller nærliggende fare herfor i § 192 b, stk. 3, 2. led. Bestemmelsen svarer på dette punkt til den gældende straffelovs § 196.

Straffelovrådet har fundet det rigtigst også at medtage en bestemmelse om uagtsomhed, smh. herved straffelovens § 183, stk. 3.

Til § 2

Lovforslagets § 2 indeholder ikrafttrædelsesbestemmelser.

Konvention	Anvendelsesområde	Undtagelser og begrænsninger til anvendelsesområdet
Konvention af 16. december 1970 om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer	Artikel 1 Enhver, som om bord i et luftfartøj under flyvning a) uretsmæssigt, ved vold eller trussel herom, eller ved enhver anden form for trussel bemægtiger sig eller udøver kontrol over luftfartøjet, eller forsøger at udføre en sådan handling, eller b) medvirker til, at en anden udfører eller forsøger at udføre enhver sådan handling, begår en forbrydelse (herefter betegnet »forbrydelsen«).	Artikel 3 2. Konventionen skal ikke finde anvendelse på luftfartøjer, der benyttes i militær-, told- eller polititjeneste. 3. Konventionen finder kun anvendelse, hvis startstedet eller det faktiske landingssted for det luftfartøj, hvori forbrydelsen er begået, er beliggende uden for den stat, hvor luftfartøjet er registreret; dette gælder uanset om fartøjet anvendes i international eller national trafik. 4. I de tilfælde, som er omfattet af artikel 5 (<i>De kontraherende stater, som opretter fælles organisationer for lufttransport eller internationale virksomheder, der anvender luftfartøjer, som er genstand for fælles eller international registrering, skal på hensigtsmæssig måde for hvert luftfartøj udpege den stat iblandt dem, som skal udøve jurisdiktionen og fungere som registreringsland i henhold til denne konvention, samt give underretning herom til orga-</i>

Konvention af 23. september 1971 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed	Artikel 1 1. En person gør sig skyldig i en forbrydelse, hvis han ulovligt og forsætligt a) foretager en voldshandling mod en person om bord i et luftfartøj under flyvning, dersom denne handling må antages at bringe luftfartøjets sikkerhed i fare; eller b) ødelægger et, luftfartøj i drift eller beskadiger det på en sådan måde, at det ikke kan flyve, eller dets sikkerhed må antages at blive bragt i fare under flyvning; eller c) anbringer eller lader anbringe - uanset på hvilken måde - i et	<i>nisationen for international civil luftfart, der viderebringer underretningen til alle de i konventionen deltagende stater), finder konventionen ikke anvendelse, hvis både startstedet og det faktiske landingssted for det luftfartøj, hvori forbrydelsen er begået, ligger inden for samme stat, og denne hører til de stater, der er nævnt i artikel 5.</i> 5. Uanset bestemmelserne i stk. 3 og 4, finder artiklerne 6, 7, 8 og 10 anvendelse uden hensyn til luftfartøjets startsted eller faktiske landingssted, hvis gerningsmanden eller den formodede gerningsmand findes i en anden stat end den, hvor luftfartøjet er registreret.
	Artikel 4 1. Denne konvention finder ikke anvendelse på luftfartøjer, der benyttes i militær-, told- eller polititjeneste. 2. I de tilfælde, der er nævnt i artikel 1, stk. 1, a)-c) og e), finder konventionen, uanset om luftfartøjet flyver i udenrigs- eller indenrigsfart, kun anvendelse, dersom: a) luftfartøjets faktiske eller planmæssige start- eller landingssted	

	luftfartøj i drift en indretning eller et stof, der må antages at ødelægge luftfartøjet eller beskadige det på en sådan måde, at det ikke kan flyve, eller dets sikkerhed må antages at blive bragt i fare under flyvning; eller d) ødelægger eller beskadiger luftfartøjshjælpemidler eller forstyrrer deres drift, dersom en sådan handling må antages at bringe et luftfartøjs sikkerhed i fare under flyvning; eller e) giver oplysninger, som han ved, er urigtige, og derved bringer et luftfartøjs sikkerhed i fare under flyvning. 2. En person gør sig ligeledes skyldig i en forbrydelse, hvis han a) forsøger at begå nogen af de i stk. 1 nævnte forbrydelser; eller b) medvirker til, at en anden begår eller forsøger at begå en sådan forbrydelse.	ligger uden for den stats område, hvor luftfartøjet er registreret; eller b) forbrydelsen er begået i en anden stat end den, hvor luftfartøjet er registreret. 3. I de tilfælde, der er nævnt i artikel 1, stk. 1, a)- c) og e), finder konventionen, uanset bestemmelsen i stk. 2, tillige anvendelse, hvis gerningsmanden eller den formodede gerningsmand findes i en anden stat end den, hvor luftfartøjet er registreret. 4. For så vidt angår de stater, der er nævnt i artikel 9 (<i>se artikel 5 i konventionen om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer</i>), finder konventionen i de tilfælde, der er nævnt i artikel 1, stk. 1, a)-c) og e), ikke anvendelse, dersom de steder, der er nævnt i stk. 2, a), ligger inden for samme stats område, når denne stat er en af de stater, der er nævnt i artikel 9, medmindre forbrydelsen er begået, eller gerningsmanden eller den formodede gerningsmand findes i en anden stat end den pågældende stat. 5. I de tilfælde, der er nævnt i artikel 1, stk. 1, d), finder konventionen kun anvendelse, hvis luftfartøjshjælpemidler-
--	--	---

		ne benyttes i international luftfart.
		6. Bestemmelserne i stk. 2, 3, 4 og 5 finder tillige anvendelse i de tilfælde, der er nævnt i artikel 1, stk. 2.
Konvention af 14. december 1973 om forebyggelse af og Straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede Personer herunder diplomatiske repræsentanter	Artikel 2 1. Følgende forsætlige handlinger a) manddab, bortførelse eller andet angreb på en internationalt beskyttet persons legeme eller frihed; b) voldshandling mod en internationalt beskyttet persons tjenestested, privatbolig eller transportmiddel, som må antages at bringe hans person eller frihed i fare; c) trussel om at foretage et sådant angreb; d) forsøg på at foretage et sådant angreb; og e) medvirken til foretagelse af sådanne angreb skal gøres strafbare i henhold til hver af de deltagende staters nationale lovgivning.	

International konvention imod gidseltagning af 17. december 1979	Artikel 1 1. Enhver person, som tilfanger eller tilbageholder en anden person og truer med at dræbe, legemsbeskadige eller fortsat at tilbageholde denne (i det følgende benævnt »gidslet«) med henblik på at tvinge tredjepart, dvs. en stat, en international interguvernemantal organisation, en fysisk eller juridisk person eller en gruppe personer til at foretage eller undlade at foretage nogen handling som en udtrykkelig eller stiltiende betingelse for frigivelsen af gidslet, begår den forbrydelse at tage gidsler (»gidseltagning«) i denne konventions forstand. 2. Enhver person, som a) forsøger at foretage gidseltagning eller b) medvirker til, at andre foretager eller forsøger at foretage gidseltagning, begår ligeledes en forbrydelse, som falder ind under denne konvention.	Artikel 13 Denne konvention finder ikke anvendelse, når forbrydelsen er begået inden for en enkelt stat, hvori gidslet og den formodede gerningsmand er statsborgere, og på hvis område den formodede gerningsmand befinder sig.
--	---	---

IAEA-konvention af 26. oktober 1979 om fysisk beskyttelse af nukleare materialer	Artikel 2 1. Nærverende Konvention finder anvendelse på nukleare materialer, der anvendes til fredelige formål, medens det befinder sig i international transport. 2. Bortset fra Art. 3 og 4 samt Art. 5, stk. 3, finder denne Konvention også anvendelse på nukleare materialer, der anvendes til fredelige formål, medens det befinder sig i brug, under oplagring eller transport i hjemlandet. Artikel 7 1. Det forhold, at der begås: (a) en handling uden lovlig bemyndigelse, der indebærer modtagelse, besiddelse, brug, overdragelse, ændring, bortskaffelse eller spredning af nukleare materialer og som forvolder eller sandsynligvis vil forvolde død eller alvorlig overlast på nogen person eller betydelig tingskade; (b) et tyveri eller røveri af nukleare materialer; (c) underslæb eller svigagtig tilegnelse af nukleare materialer; (d) en handling, der indebærer et krav om nukleare materialer ved trusler eller brug af magt eller enhver anden form for tvang; (e) en trussel: (i) om at anvende nukleare materialer til at forvolde død eller alvorlig overlast på nogen person eller betydelig	
--	--	--

	tingsskade, eller (ii) om at begå en forbrydelse som beskrevet i pkt. (b) for at tvinge en fysisk eller juridisk person, en international organisation eller en stat til at udføre eller afholde sig fra at udføre nogen handling; (f) et forsøg på at begå en forbrydelse som beskrevet i stk. (a), (b) eller (c); samt (g) en handling, som indebærer medvirken til en forbrydelse som beskrevet i stk. (a) til (f), skal af hver af deltagerstaterne behandles som en strafbar handling i medfør af statens nationale lovgivning.	
--	---	--

Protokol af 24. februar 1988 til bekæmpelse af ulovlige voldshandlinger i lufthavne, der betjener den internationale civile luftfart. Tillæg til konvention til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed, udfærdiget i Montreal den 23. september 1971	Artikel II 1. I konventionens art. 1 tilføjes følgende som nyt stk. 1 <i>bis</i>: »1 <i>bis</i>. Enhver person gør sig skyldig i en forbrydelse, hvis han ulovligt og forsætligt ved hjælp af et redskab, et stof eller et våben: a) foretager en voldshandling mod en person i en lufthavn, der betjener den internationale civile luftfart, som forårsager eller som må antages at forårsage alvorlig skade eller død; eller b) ødelægger eller alvorligt beskadiger anlæg i en lufthavn, der betjener den internationale civile luftfart, eller luftfartøjer, som ikke er i drift og befinder sig i lufthavnen, eller afbryder lufthavnens drift, hvis en sådan handling bringer eller må antages at bringe sikkerheden i lufthavnen i fare.« 2. I konventionens art. 1, stk. 2 (a), indsættes følgende ord efter ordene »stk. 1«: »eller stk. 1 <i>bis</i>«.	
Konvention af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartssikkerheden	Artikel 3 1. En person gør sig skyldig i en forbrydelse, hvis han ulovligt og forsætligt a) tilbageholder eller udøver kontrol over et skib ved hjælp af	Artikel 2 1. Denne konvention finder ikke anvendelse på:

	magt eller truster herom eller om enhver anden krænkelse; eller b) udøver en voldshandling om bord på et skib, hvis handlingen må antages at bringe skibets sikkerhed i fare under sejlads; eller c) ødelægger eller beskadiger et skib eller dets last, hvis handlingen må antages at bringe skibets sikkerhed i fare under sejlads; eller d) på et skib anbringer eller lader anbringe - uanset på hvilken måde - en indretning eller et stof, der må antages at ødelægge skibet eller beskadige skibet eller dets last, således at det må antages at bringe skibets sikkerhed i fare under sejlads; eller e) ødelægger eller alvorligt beskadiger navigations- og afmærkningssystemer til vejledning for skibsfarten eller alvorligt griber ind i deres drift, hvis en sådan handling må antages at bringe et skibs sikkerhed i fare under sejlads; eller f) videregiver oplysninger, han ved er usande, og derved bringer sikkerheden i fare for et skib under sejlads; g) sårer eller dræber en person i forbindelse med overtrædelse eller forsøg på overtrædelse af en af de i litra a) til f) omhandlede forbrydelser. 2. En person gør sig ligeledes skyldig i en forbrydelse, hvis han: a) forsøger at begå en af de i stk. 1 omhandlede forbrydelser; eller b) tilskynder til en af de i stk. 1 omhandlede forbrydelser, uanset af hvem den begås, eller på anden måde er i ledtog med en,	a) krigsskibe, eller b) skibe, der ejes eller benyttes af en stat og anvendes som »hjelpefar-tøj til flåden« eller til toldmæssige eller politimæssige formål, eller c) skibe, der er trukket ud af drift eller er lagt op.
--	--	--

	der begår en sådan forbrydelse;	
Protokol af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod sikkerheden for fastgjorte platforme, der befinder sig på kontinentalsokkelen	c) for at foranledige en fysisk eller juridisk person til at foretage eller undlade nogen handling truer - med eller uden betingelser som fastsat i national lovgivning - med at begå en af de i stk. 1, litra b), c) og e) omhandlede forbrydelser, hvis en sådan trussel må antages at bringe sikkerheden for et skib i fare under sejlads. Artikel 2 1. En person gør sig skyldig i en forbrydelse, hvis han ulovligt og forsætligt: a) tilbageholder eller udøver kontrol over en fastgjort platform ved hjælp af magt eller trusler herom eller trusler om enhver anden krænkelse; eller b) udøver en voldshandling om bord på en fastgjort platform, hvis handlingen må antages at bringe dens sikkerhed i fare; eller c) ødelægger eller beskadiger en fastgjort platform, hvis handlingen må antages at bringe dens sikkerhed i fare; eller d) på en fastgjort platform anbringer eller lader anbringe - uanset på hvilken måde - en indretning eller et stof, der må antages at ødelægge den fastgjorte platform eller bringe dens sikkerhed i fare; eller e) sårer eller dræber en person i forbindelse med overtrædelse eller forsøg på overtrædelse af en af de i litra a) til d) omhandlede forbrydelser. 2. En person gør sig ligeledes skyldig i en forbrydelse, hvis han:	

	a) forsøger at begå en af de i stk. 1 omhandlede forbrydelser; eller b) tilskynder til en af de i stk. 1 omhandlede forbrydelser, uanset af hvem den begås, eller på anden måde er i ledtog med en, der begår en sådan forbrydelse: c) for at foranledige en fysisk eller juridisk person til at foretage eller undlade nogen handling truer - med eller uden betingelser som fastsat i national lovgivning - med at begå en af de i stk. 1, litra b) og c) omhandlede forbrydelser, hvis en sådan trussel må antages at bringe sikkerheden for den fastgjorte platform i fare.	
International konvention af 15. december 1997 til bekæmpelse af terrorbombninger	Artikel 2 1. En person begår en forbrydelse i denne konventions forstand, hvis den pågældende ulovligt og forsætligt leverer, anbringer, affyrer eller detonerer en eksplosiv eller anden dødbringende anordning i eller på, ind i eller mod et offentligt sted, en stats- eller regerings-facilitet, et offentligt transportsystem eller en infrastrukturfacilitet: a) med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade; eller b) med forsæt til at forårsage omfattende ødelæggelse af stedet, faciliteten eller systemet, hvis ødelæggelsen medfører eller sandsynligvis vil medføre et større økonomisk tab. 2. En person begår ligeledes en forbrydelse, hvis den pågældende forsøger at begå en forbrydelse som anført i stk. 1. 3. En person begår ligeledes en forbrydelse, hvis den pågældende:	Artikel 3 Denne konvention finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor forbrydelsen er begået inden for en enkelt stat, hvori den formodede gerningsmand samt ofrene er statsborgere, på hvis område den formodede gerningsmand befinder sig, og ingen anden stat har grundlag i henhold til konventionens artikel 6, stk. 1 eller stk. 2, for at udøve jurisdiktion, idet dog bestemmelserne i artikel 10-15 (<i>som omhandler udlevering, retshjælp, behandling af den pågældende person og samarbejde med henblik på forebyggelse</i>) skal gælde, hvor det er relevant. Artikel 18 Intet i denne konvention berettiger en

	a) medvirker til en forbrydelse som anført i stk. 1 eller 2; eller b) organiserer eller pålægger andre at begå en forbrydelse som anført i stk. 1 eller 2; eller c) på anden måde medvirker til, at en gruppe personer, der handler med et fælles formål, begår en eller flere forbrydelser som anført i stk. 1 eller 2. Denne medvirken skal være forsætlig og skal enten foretages i den hensigt at fremme gruppens generelle kriminelle virksomhed eller formål eller foretages med viden om, at gruppen har til hensigt at begå den eller de pågældende forbrydelser. Artikel 5 Enhver kontraherende stat skal vedtage sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige, herunder efter behov national lovgivning, for at sikre, at strafbare handlinger inden for denne konventions rammer, især hvis de er beregnet eller egnet til at fremkalde en terrorilstand blandt den brede befolkning eller hos en gruppe personer eller bestemte personer, ikke under nogen omstændigheder er berettiget af politiske, filosofiske, ideologiske, racemæssige, etniske, religiøse eller andre lignende grunde, og at de straffes i overensstemmelse med deres alvorlige karakter.	kontraherende stat til på en anden kontraherende stats område at påtage sig udøvelse af straffemyndighed og udførelse af funktioner, der udelukkende er forbeholdt myndighederne i denne anden kontraherende stat ifølge dens lovgivning. Artikel 19 1. Intet i denne konvention skal påvirke staternes og enkeltpersoners øvrige rettigheder, forpligtelser og ansvar i henhold til folkeretten, især formålene og principperne for De Forenede Nationers pagt og den humanitære folkeret. 2. Denne konvention gælder ikke for væbnede styrkers aktiviteter under en væbnet konflikt, sådan som disse udtryk forstås efter den humanitære folkeret, som gælder derfor, eller for aktiviteter foretaget af en stats militærstyrker under udøvelse af deres officielle hverv, for så vidt andre bestemmelser i folkeretten gælder derfor.	
International konvention af 9. december 1999 til bekæmpelse af finansiering af terrorisme	Artikel 2 1. En person begår en forbrydelse i denne konventions forstand, hvis den pågældende ulovligt og forsætligt direkte eller indirekte tilvejebringer eller indsamler midler i den hensigt, at de skal anvendes, eller med viden om, at de vil blive anvendt helt eller delvist til	Artikel 3 Denne konvention finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor forbrydelsen er begået inden for en enkelt stat, hvori den formodede gerningsmand er stats-	

	borger, og på hvis område den formede gerningsmand befinder sig, og ingen anden stat har grundlag i henhold til konventionens artikel 7, stk. 1 eller stk. 2, for at udøve jurisdiktion, idet dog bestemmelserne i artikel 12-18 (som omhandler udlevering, forbud mod at anse forbrydelserne for fiskale lovovertrædelser eller politiske forbrydelser, retshjælp, behandlingen af den pågældende person og samarbejde med henblik på forebyggelse) skal gælde, hvor det er relevant. Artikel 21 Intet i denne konvention skal påvirke staternes og enkeltpersoners øvrige rettigheder, forpligtelser og ansvar i henhold til folkeretten, især formålene i De forenede Nationers pagt, den humanitære folkeret og andre relevante konventioner. Artikel 22 Intet i denne konvention berettiger en kontraherende stat til på en anden kontraherende stats område at påtage sig udøvelse af straffemyndighed og udførelse af funktioner, der udelukkende er forbeholdt myndighederne i denne anden kontraherende stat ifølge dens lov-
at udføre a) en handling, der er en forbrydelse inden for rammerne af og som defineret i en af de i bilaget angivne traktater, eller b) enhver anden handling med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade på en civilperson eller en anden person, der ikke aktivt deltager i fjendtlighederne i en væbnet konfliktssituation, når formålet med en sådan handling, henset til handlingens karakter eller sammenhæng, er at skræmme en befolkning eller tvinge en regering eller en international organisation til at foretage eller at undlade at foretage en given handling. 3. For at en handling kan anses som en i stk. 1 anført forbrydelse, er det ikke nødvendigt, at midlerne faktisk blev anvendt til at udføre en i stk. 1, litra a eller b, anført forbrydelse. 4. En person begår ligeledes en forbrydelse, hvis den pågældende forsøger at begå en forbrydelse som anført i stk. 1. 5. En person begår ligeledes en forbrydelse, hvis den pågældende a) medvirker til en forbrydelse som anført i stk. 1 eller 4; b) organiserer eller pålægger andre at begå en forbrydelse som anført i stk. 1 eller 4; c) medvirker til, at en gruppe personer, der handler med et fælles formål, begår en eller flere forbrydelser som anført i stk. 1 eller 4. Denne medvirken skal være forsætlig og skal enten i) foretages i den hensigt at fremme gruppens kriminelle virksomhed eller formål, når virksomheden eller formål-	

	let indebærer, at en i stk. 1 anført forbrydelse begås; eller ii) foretages med viden om, at gruppen har til hensigt at begå en i stk. 1 anført forbrydelse. Artikel 6 Enhver kontraherende stat skal vedtage sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige, herunder efter behov national lovgivning, for at sikre, at strafbare handlinger inden for denne konventions rammer ikke under nogen omstændigheder er berettiget af politiske, filosofiske, ideologiske, racemæssige, etniske, religiøse eller andre lignende grunde.	givning.
--	---	----------

**Council of Europe Convention
on the Prevention of Terrorism
(Warsaw, 16 May 2005)**

The member States of the Council of Europe and the other Signatories hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members;

Recognising the value of reinforcing co-operation with the other Parties to this Convention;

Wishing to take effective measures to prevent terrorism and to counter, in particular, public provocation to commit terrorist offences and recruitment and training for terrorism;

Aware of the grave concern caused by the increase in terrorist offences and the growing terrorist threat;

Aware of the precarious situation faced by those who suffer from terrorism, and in this connection reaffirming their profound solidarity with the victims of terrorism and their families;

Recognising that terrorist offences and the offences set forth in this Convention, by whoever perpetrated, are under no circumstances justifiable by considerations of a political, philosophical, ideological, racial, ethnic, religious or other similar nature, and recalling the obligation of all Parties to prevent such offences and, if not prevented, to prosecute and ensure that they are punishable by penalties which take into account their grave nature;

Recalling the need to strengthen the fight against terrorism and reaffirming that all

**Europarådets konvention
om forebyggelse af terrorisme
(Warszawa, 16. maj 2005)**

Europarådets medlemsstater og de øvrige parter, der undertegner denne konvention, der finder, at Europarådets mål er at opnå større enhed mellem dets medlemmer,

der anerkender værdien af at styrke samarbejdet med konventionens øvrige parter,

der ønsker at træffe effektive foranstaltninger til at forebygge terrorisme og især til at imødegå enhver offentlig opfordring til at begå terrorhandlinger samt rekruttering til og oplæring i terrorisme,

der er bevidst om, at stigningen i terrorhandlinger og den voksende terrortrussel giver anledning til dyb bekymring,

der er bevidst om de terrorramtes uholdbare situation, og som i den forbindelse på ny bekræfter deres dybtfølte solidaritet med terrorofrene og deres familier,

der anerkender, at terrorhandlinger og de i konventionen anførte forbrydelser, uanset af hvem de begås, ikke under nogen omstændigheder er berettigede af politiske, filosofiske, ideologiske, racemæssige, etniske, religiøse eller andre lignende grunde, og som minder om alle parternes forpligtelse til at forebygge sådanne forbrydelser og, hvis de ikke forhindres, da at iværksætte retsforfølgning og sikre, at de kan straffes med straffe i overensstemmelse med deres alvorlige karakter,

der minder om behovet for at styrke kampen mod terror og på ny bekræfter, at alle

measures taken to prevent or suppress terrorist offences have to respect the rule of law and democratic values, human rights and fundamental freedoms as well as other provisions of international law, including, where applicable, international humanitarian law;

Recognising that this Convention is not intended to affect established principles relating to freedom of expression and freedom of association;

Recalling that acts of terrorism have the purpose by their nature or context to seriously intimidate a population or unduly compel a government or an international organisation to perform or abstain from performing any act or seriously destabilise or destroy the fundamental political, constitutional, economic or social structures of a country or an international organisation;

Have agreed as follows:

Article 1 – Terminology

1. For the purposes of this Convention, “terrorist offence” means any of the offences within the scope of and as defined in one of the treaties listed in the Appendix.

2. On depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, a State or the European Community which is not a party to a treaty listed in the Appendix may declare that, in the application of this Convention to the Party concerned, that treaty shall be deemed not to be included in the Appendix. This declaration shall cease to have effect as soon as the treaty enters into force for the Party having made such a declaration, which shall notify the Secretary General of the Council of Europe of this entry into force.

foranstaltninger, der træffes for at forebygge eller bekæmpe terrorhandlinger, skal respektere retssikkerheden og de demokratiske værdier, menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder samt andre folkeretlige bestemmelser, herunder de humanitære folkeretlige bestemmelser, der måtte finde anvendelse,

der anerkender, at det ikke er formålet med denne konvention at påvirke anerkendte retsprincipper om ytringsfrihed og forsamlingsfrihed,

der minder om, at terrorisme efter sin natur eller sammenhæng har til formål at skræmme en befolkning i alvorlig grad eller uretmæssigt at tvinge en regering eller en international organisation til at foretage eller undlade at foretage en handling, eller alvorligt at destabilisere eller ødelægge et lands eller en international organisations grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller sociale struktur, har indgået følgende aftale:

Artikel 1 – Terminologi

1. I denne konvention betyder ”terrorhandling” enhver af de forbrydelser, der er omfattet af og defineret i en af de i bilaget opregnede traktater.

2. Ved deponering af sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument kan en stat eller Det Europæiske Fællesskab, som ikke er deltager i en i bilaget angivet traktat, erklære, at den pågældende traktat ved anvendelse af denne konvention over for den pågældende part skal anses for ikke at være omfattet af bilaget. Erklæringen ophører med at være gældende, så snart traktaten træder i kraft for den part, der har afgivet erklæringen, idet parten skal underrette Europarådets generalsekretær om en sådan ikrafttræden.

Article 2 – Purpose

The purpose of the present Convention is to enhance the efforts of Parties in preventing terrorism and its negative effects on the full enjoyment of human rights, in particular the right to life, both by measures to be taken at national level and through international co-operation, with due regard to the existing applicable multilateral or bilateral treaties or agreements between the Parties.

Article 3 – National prevention policies

1. Each Party shall take appropriate measures, particularly in the field of training of law enforcement authorities and other bodies, and in the fields of education, culture, information, media and public awareness raising, with a view to preventing terrorist offences and their negative effects while respecting human rights obligations as set forth in, where applicable to that Party, the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, the International Covenant on Civil and Political Rights, and other obligations under international law.

2. Each Party shall take such measures as may be necessary to improve and develop the co-operation among national authorities with a view to preventing terrorist offences and their negative effects by, inter alia:

- a) exchanging information;
- b) improving the physical protection of persons and facilities;
- c) enhancing training and coordination plans for civil emergencies.

3. Each Party shall promote tolerance by encouraging inter-religious and cross-cultural dialogue involving, where appropriate, non-governmental organisations and other elements of civil society with a view to preventing tensions that might contribute

Artikel 2 – Formål

Formålet med denne konvention er at forstærke parternes bestræbelser på at forebygge terrorisme og terrorismens negative virkninger på den fulde nydelse af menneskerettighederne, særligt retten til liv, både gennem foranstaltninger, der skal træffes på nationalt plan, og ved internationalt samarbejde under behørig hensyntagen til de eksisterende multilaterale eller bilaterale konventioner eller aftaler mellem parterne.

Artikel 3 – National forebyggelsespolitik

1. Enhver part skal træffe passende foranstaltninger, særligt inden for uddannelse af de retshåndhævende myndigheder og andre organer samt inden for uddannelse, kultur, oplysning, medier og offentlig bevidstgørelse, til at forebygge terrorhandlinger og disses negative virkninger samtidig med, at parten respekterer de menneskeretlige forpligtelser, der er anført i konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder samt andre folkeretlige forpligtelser, såfremt disse gælder for den pågældende part.

2. Enhver part skal træffe de foranstaltninger, der måtte være nødvendige, for at forbedre og udvikle samarbejdet mellem de nationale myndigheder med henblik på at forebygge terrorhandlinger og disses negative virkninger ved bl. a.:

- a) at udveksle oplysninger,
- b) at forbedre den fysiske beskyttelse af personer og faciliteter,
- c) at styrke uddannelse og koordineringsplaner for civile katastrofesituationer.

3. Enhver part skal fremme tolerance ved at opfordre til en tværreligiøs og tværkulturel dialog, der i givet fald kan omfatte ikke-statslige organisationer og andre af civilsamfundets elementer med henblik på at

to the commission of terrorist offences.

4. Each Party shall endeavour to promote public awareness regarding the existence, causes and gravity of and the threat posed by terrorist offences and the offences set forth in this Convention and consider encouraging the public to provide factual, specific help to its competent authorities that may contribute to preventing terrorist offences and offences set forth in this Convention.

Article 4 – International co-operation on prevention

Parties shall, as appropriate and with due regard to their capabilities, assist and support each other with a view to enhancing their capacity to prevent the commission of terrorist offences, including through exchange of information and best practices, as well as through training and other joint efforts of a preventive character.

Article 5 – Public provocation to commit a terrorist offence

1. For the purposes of this Convention, "public provocation to commit a terrorist offence" means the distribution, or otherwise making available, of a message to the public, with the intent to incite the commission of a terrorist offence, where such conduct, whether or not directly advocating terrorist offences, causes a danger that one or more such offences may be committed.

2. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish public provocation to commit a terrorist offence, as defined in paragraph 1, when committed unlawfully and intentionally, as a criminal offence under its domestic law.

forebygge spændinger, der kan bidrage til, at der begås terrorhandlinger.

4. Enhver part skal bestræbe sig på at fremme offentlighedens bevidsthed om eksistensen af, årsagerne til, alvoren af samt truslen fra terrorhandlinger og de i konventionen anførte forbrydelser samt overveje at opfordre offentligheden til at yde sine kompetente myndigheder faktuel og specifik bistand, der kan bidrage til at forebygge terrorhandlinger og de i denne konvention anførte forbrydelser.

Artikel 4 – Internationalt samarbejde om forebyggelse

Parterne skal, som det findes passende og med behørig hensyntagen til deres muligheder, bistå og støtte hinanden med henblik på at styrke deres evne til at forebygge, at der begås terrorhandlinger, herunder ved udveksling af oplysninger og bedste praksis samt ved uddannelse og andre fælles bestræbelser af forebyggende karakter.

Artikel 5 – Offentlig opfordring til at begå en terrorhandling

1. I denne konvention betyder "offentlig opfordring til at begå en terrorhandling" at udbrede eller på anden måde gøre en meddelelse til offentligheden tilgængelig med forsæt til at tilskynde nogen til at begå en terrorhandling, hvor denne adfærd, uanset om der derved direkte plæderes for terrorhandlinger eller ej, medfører fare for, at der begås en eller flere terrorhandlinger.

2. Enhver part skal vedtage sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at fastsætte, at en uberettiget og forsætlig offentlig opfordring til at begå en terrorhandling som defineret i stk. 1 er en strafbar handling i henhold til national ret.

Article 6 – Recruitment for terrorism

1. For the purposes of this Convention, "recruitment for terrorism" means to solicit another person to commit or participate in the commission of a terrorist offence, or to join an association or group, for the purpose of contributing to the commission of one or more terrorist offences by the association or the group.

2. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish recruitment for terrorism, as defined in paragraph 1, when committed unlawfully and intentionally, as a criminal offence under its domestic law.

Article 7 – Training for terrorism

1. For the purposes of this Convention, "training for terrorism" means to provide instruction in the making or use of explosives, firearms or other weapons or noxious or hazardous substances, or in other specific methods or techniques, for the purpose of carrying out or contributing to the commission of a terrorist offence, knowing that the skills provided are intended to be used for this purpose.

2. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish training for terrorism, as defined in paragraph 1, when committed unlawfully and intentionally, as a criminal offence under its domestic law.

Article 8 – Irrelevance of the commission of a terrorist offence

For an act to constitute an offence as set forth in Articles 5 to 7 of this Convention, it shall not be necessary that a terrorist offence be actually committed.

Artikel 6 – Rekruttering til at begå terrorhandlinger

1. I denne konvention betyder "rekruttering til terrorisme" at hverve en anden person til at begå eller deltage i en terrorhandling eller til at slutte sig til en sammenslutning eller en gruppe med henblik på at bidrage til, at sammenslutningen eller gruppen begår en eller flere terrorhandlinger.

2. Enhver part skal vedtage sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at fastsætte, at uberettiget og forsætlig rekruttering til terrorisme som defineret i stk. 1 er en strafbar handling i henhold til national ret.

Artikel 7 – Oplæring i at begå terrorhandlinger

1. I denne konvention betyder "oplæring i at begå terrorhandlinger" at give undervisning i fremstilling eller brug af sprængstoffer, skydevåben eller andre våben eller skadelige eller farlige stoffer eller i andre konkrete metoder eller teknikker med henblik på at udføre eller bidrage til, at en terrorhandling begås, med viden om, at det er hensigten, at de givne færdigheder skal bruges til dette formål.

2. Enhver part skal vedtage sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at fastsætte, at uberettiget og forsætlig oplæring i at begå terrorhandlinger som defineret i stk. 1 er en strafbar handling i henhold til national ret.

Artikel 8 – Manglende relevans af, om en terrorhandling begås

For at en handling kan anses som en i konventionens artikel 5-7 anført forbrydelse, er det ikke nødvendigt, at en terrorhandling faktisk begås.

Article 9 – Ancillary offences

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish as a criminal offence under its domestic law:

- a) Participating as an accomplice in an offence as set forth in Articles 5 to 7 of this Convention;
- b) Organising or directing others to commit an offence as set forth in Articles 5 to 7 of this Convention;
- c) Contributing to the commission of one or more offences as set forth in Articles 5 to 7 of this Convention by a group of persons acting with a common purpose. Such contribution shall be intentional and shall either:
 - (i) be made with the aim of furthering the criminal activity or criminal purpose of the group, where such activity or purpose involves the commission of an offence as set forth in Articles 5 to 7 of this Convention; or
 - (ii) be made in the knowledge of the intention of the group to commit an offence as set forth in Articles 5 to 7 of this Convention.

2. Each Party shall also adopt such measures as may be necessary to establish as a criminal offence under, and in accordance with, its domestic law the attempt to commit an offence as set forth in Articles 6 and 7 of this Convention.

Article 10 – Liability of legal entities

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary, in accordance with its legal principles, to establish the liability of legal entities for participation in the offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention.

Artikel 9 – Forsøg og medvirken

1. Enhver part skal vedtage sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at fastsætte, at følgende er en strafbar handling i henhold til national ret:

- a) medvirken til en forbrydelse som anført i konventionens artikel 5-7,
- b) organisering af eller pålæg til andre om at begå en forbrydelse som anført i konventionens artikel 5-7,
- c) medvirken til, at en gruppe personer, der handler med et fælles formål, begår en eller flere forbrydelser som anført i konventionens artikel 5-7. Denne medvirken skal være forsætlig og skal enten:
 - (i) foretages i den hensigt at fremme gruppens kriminelle virksomhed eller formål, når virksomheden eller formålet indebærer, at en i konventionens artikel 5-7 anført forbrydelse begås, eller
 - (ii) foretages med viden om, at gruppen har til hensigt at begå en i konventionens artikel 5-7 anført forbrydelse.

2. Enhver part skal ligeledes vedtage de foranstaltninger, der måtte være nødvendige for fastsætte, at forsøg på at begå en i konventionens artikel 6 og 7 anført forbrydelse er en strafbar handling i henhold til dens nationale ret.

Artikel 10 – Juridiske personers ansvar

1. Enhver part skal vedtage de foranstaltninger, der måtte være nødvendige, og er i overensstemmelse med dens juridiske principper, for at gøre det muligt at drage juridiske personer til ansvar for deltagelse i de i konventionens artikel 5-7 og 9 anførte forbrydelser.

2. Subject to the legal principles of the Party, the liability of legal entities may be criminal, civil or administrative.

3. Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the offences.

Article 11 – Sanctions and measures

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to make the offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention punishable by effective, proportionate and dissuasive penalties.

2. Previous final convictions pronounced in foreign States for offences set forth in the present Convention may, to the extent permitted by domestic law, be taken into account for the purpose of determining the sentence in accordance with domestic law.

3. Each Party shall ensure that legal entities held liable in accordance with Article 10 are subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.

Article 12 – Conditions and safeguards

1. Each Party shall ensure that the establishment, implementation and application of the criminalisation under Articles 5 to 7 and 9 of this Convention are carried out while respecting human rights obligations, in particular the right to freedom of expression, freedom of association and freedom of religion, as set forth in, where applicable to that Party, the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, the International Covenant on Civil and Political Rights, and other obligations under international law.

2. The establishment, implementation and application of the criminalisation under

2. Med forbehold for partens retsprincipper kan juridiske personers ansvar være strafferetligt, civilretligt eller administrativt.

3. Dette ansvar er uden præjudice for det strafferetlige ansvar, der ifaldes af de enkeltpersoner, som har begået forbrydelsen.

Artikel 11 – Sanktioner og foranstaltninger

1. Enhver part skal vedtage de foranstaltninger, der måtte være nødvendige, for at forbrydelser som anført i konventionens artikel 5-7 og 9 kan pålægges effektive, forholdsmæssige og afskrækkende straffe.

2. Forudgående, endelige domme afsagt i fremmede stater for forbrydelser som anført i denne konvention kan i det omfang, det efter national ret er muligt, tages i betragtning ved udmålingen af straffen i overensstemmelse med national ret.

3. Enhver part skal sikre, at juridiske personer, der drages til ansvar i overensstemmelse med artikel 10, kan pålægges effektive, forholdsmæssige og afskrækkende strafferetlige eller ikke-strafferetlige sanktioner, herunder økonomiske sanktioner.

Artikel 12 – Betingelser og beskyttelse af retssikkerheden

1. Enhver part skal sikre, at kriminaliseringen ifølge konventionens artikel 5-7 og 9 fastsættes, gennemføres og anvendes med respekt for de menneskeretlige forpligtelser, særligt retten til ytringsfrihed, forsamlingsfrihed og religionsfrihed, som anført i konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder samt andre folkeretlige forpligtelser, såfremt disse gælder for den pågældende part.

2. Fastsættelse, implementering og anvendelse af kriminaliseringen ifølge konventi-

Articles 5 to 7 and 9 of this Convention should furthermore be subject to the principle of proportionality, with respect to the legitimate aims pursued and to their necessity in a democratic society, and should exclude any form of arbitrariness or discriminatory or racist treatment.

Article 13 – Protection, compensation and support for victims of terrorism

Each Party shall adopt such measures as may be necessary to protect and support the victims of terrorism that has been committed within its own territory. These measures may include, through the appropriate national schemes and subject to domestic legislation, inter alia, financial assistance and compensation for victims of terrorism and their close family members.

Article 14 – Jurisdiction

1. Each Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in this Convention:

- a) when the offence is committed in the territory of that Party;
- b) when the offence is committed on board a ship flying the flag of that Party, or on board an aircraft registered under the laws of that Party;
- c) when the offence is committed by a national of that Party.

2. Each Party may also establish its jurisdiction over the offences set forth in this Convention:

- a) when the offence was directed towards or resulted in the carrying out of an offence referred to in Article 1 of this Convention, in the territory of or against a national of that Party;
- b) when the offence was directed towards or resulted in the carrying out of an of-

onens artikel 5-7 og 9 bør endvidere være undergivet proportionalitetsprincippet med hensyn til de legitime mål, der forfølges, samt nødvendigheden deraf i et demokratisk samfund og bør udelukke enhver form for vilkårlighed eller diskriminerende eller racistisk behandling.

Artikel 13 – Beskyttelse, erstatning og støtte til ofre for terrorisme

Enhver part skal vedtage de foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at beskytte og støtte ofre for terrorisme begået på partens eget område. Sådanne foranstaltninger kan gennem hensigtsmæssige nationale ordninger og ifølge den nationale lovgivning bl.a. omfatte økonomisk bistand og erstatning til ofre for terrorisme samt deres nære familie.

Artikel 14 - Jurisdiktion

1. Enhver part skal træffe de foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at den har straffemyndighed med hensyn til de i konventionen anførte forbrydelser:

- a) når forbrydelsen begås på den pågældende parts område,
- b) når forbrydelsen begås ombord på et fartøj, der sejler under den pågældende parts flag, eller i et fly, der er registreret efter den pågældende parts lovgivning,
- c) når forbrydelsen begås af en statsborger fra den pågældende part.

2. Enhver part kan ligeledes sikre, at den har straffemyndighed med hensyn til de i konventionen anførte forbrydelser:

- a) når forbrydelsen sigtede på eller medførte, at en i konventionens artikel 1 anført forbrydelse blev begået på den pågældende parts område eller mod en statsborger fra den pågældende part,
- b) når forbrydelsen sigtede på eller medførte, at en i konventionens artikel 1 anført

fence referred to in Article 1 of this Convention, against a State or government facility of that Party abroad, including diplomatic or consular premises of that Party;

- c) when the offence was directed towards or resulted in an offence referred to in Article 1 of this Convention, committed in an attempt to compel that Party to do or abstain from doing any act;
- d) when the offence is committed by a stateless person who has his or her habitual residence in the territory of that Party;
- e) when the offence is committed on board an aircraft which is operated by the Government of that Party.

3. Each Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in this Convention in the case where the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him or her to a Party whose jurisdiction is based on a rule of jurisdiction existing equally in the law of the requested Party.

4. This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with national law.

5. When more than one Party claims jurisdiction over an alleged offence set forth in this Convention, the Parties involved shall, where appropriate, consult with a view to determining the most appropriate jurisdiction for prosecution.

Article 15 – Duty to investigate

1. Upon receiving information that a person who has committed or who is alleged to have committed an offence set forth in this Convention may be present in its territory, the Party concerned shall take such

forbrydelse blev begået mod stats- eller regeringsfaciliteter i udlandet tilhørende den pågældende part, herunder den pågældende parts diplomatiske eller konsulære lokaler,

- c) når forbrydelsen sigtede på eller medførte, at en i konventionens artikel 1 anført forbrydelse blev begået i et forsøg på at tvinge den pågældende part til at foretage eller undlade at foretage en bestemt handling,
- d) når forbrydelsen begås af en statsløs person, som har fast bopæl på den pågældende parts område,
- e) når forbrydelsen begås ombord på et fly, der drives af den pågældende parts regeringsmyndigheder.

3. Enhver part skal træffe de foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastsætte, at den har straffemyndighed med hensyn til de i konventionen anførte forbrydelser i tilfælde, hvor den formodede gerningsmand befinder sig på dens område, og den ikke udleverer den pågældende til en part, hvis straffemyndighed er baseret på en jurisdiktionsregel, der ligeledes eksisterer i den anmodede parts ret.

4. Denne konvention udelukker ikke straffemyndighed udøvet i overensstemmelse med national lovgivning.

5. Når mere end en part påberåber sig straffemyndighed med hensyn til en formodet forbrydelse i henhold til denne konvention, skal de berørte parter, hvor det findes passende, rådføre sig med hinanden for at beslutte, hvis straffemyndighed er mest hensigtsmæssig med henblik på retsforfølgning.

Artikel 15 – Efterforskningsforpligtelse

1. Når en part har modtaget meddelelse om, at en person, der har begået eller formodes at have begået en forbrydelse som anført i denne konvention, måske befinder sig på partens område, skal den pågældende

measures as may be necessary under its domestic law to investigate the facts contained in the information.

2. Upon being satisfied that the circumstances so warrant, the Party in whose territory the offender or alleged offender is present shall take the appropriate measures under its domestic law so as to ensure that person's presence for the purpose of prosecution or extradition.

3. Any person in respect of whom the measures referred to in paragraph 2 are being taken shall be entitled to:

- a) communicate without delay with the nearest appropriate representative of the State of which that person is a national or which is otherwise entitled to protect that person's rights or, if that person is a stateless person, the State in the territory of which that person habitually resides;
- b) be visited by a representative of that State;
- c) be informed of that person's rights under subparagraphs a. and b.

4. The rights referred to in paragraph 3 shall be exercised in conformity with the laws and regulations of the Party in the territory of which the offender or alleged offender is present, subject to the provision that the said laws and regulations must enable full effect to be given to the purposes for which the rights accorded under paragraph 3 are intended.

5. The provisions of paragraphs 3 and 4 shall be without prejudice to the right of any Party having a claim of jurisdiction in accordance with Article 14, paragraphs 1.c and 2.d to invite the International Committee of the Red Cross to communicate with and visit the alleged offender.

part i overensstemmelse med sin lovgivning træffe de foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at efterforske oplysningerne i meddelelsen.

2. Når betingelserne herfor er til stede, skal den part, på hvis område gerningsmanden eller den formodede gerningsmand befinder sig, i overensstemmelse med sin lovgivning træffe passende foranstaltninger for at sikre den pågældendes tilstedeværelse med henblik på retsforfølgning eller udlevering.

3. En person, over for hvem de i stk. 2 nævnte foranstaltninger træffes, har ret til:

- a) uden ophold at komme i forbindelse med den nærmeste relevante repræsentant for den stat, hvori den pågældende er statsborger, eller som af andre grunde er beføjet til at beskytte den pågældendes rettigheder, eller, hvis han er statsløs, den stat på hvis område han har fast bopæl,
- b) at modtage besøg af en repræsentant for den pågældende stat,
- c) at blive oplyst om sine rettigheder i henhold til litra a og b.

4. De i stk. 3 nævnte rettigheder skal udøves i overensstemmelse med gældende love og bestemmelser i den part, på hvis område gerningsmanden eller den formodede gerningsmand befinder sig, dog under forudsætning af at de pågældende love og bestemmelser i fuldt omfang gør det muligt at tilgodese formålet med de rettigheder, der tilstås i medfør af stk. 3.

5. Bestemmelserne i stk. 3 og 4 er uden præjudice for den ret, som enhver part, som har krav på at udøve jurisdiktion i overensstemmelse med artikel 14, stk. 1, litra c, og stk. 2, litra d, har til at anmode Den Internationale Røde Kors-Komité om at sætte sig i forbindelse med og besøge den formodede gerningsmand.

Article 16 – Non application of the Convention

This Convention shall not apply where any of the offences established in accordance with Articles 5 to 7 and 9 is committed within a single State, the alleged offender is a national of that State and is present in the territory of that State, and no other State has a basis under Article 14, paragraph 1 or 2 of this Convention, to exercise jurisdiction, it being understood that the provisions of Articles 17 and 20 to 22 of this Convention shall, as appropriate, apply in those cases.

Article 17 – International co-operation in criminal matters

1. Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with criminal investigations or criminal or extradition proceedings in respect of the offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention, including assistance in obtaining evidence in their possession necessary for the proceedings.

2. Parties shall carry out their obligations under paragraph 1 in conformity with any treaties or other agreements on mutual legal assistance that may exist between them. In the absence of such treaties or agreements, Parties shall afford one another assistance in accordance with their domestic law.

3. Parties shall co-operate with each other to the fullest extent possible under relevant law, treaties, agreements and arrangements of the requested Party with respect to criminal investigations or proceedings in relation to the offences for which a legal entity may be held liable in accordance with Article 10 of this Convention in the requesting Party.

4. Each Party may give consideration to establishing additional mechanisms to share with other Parties information or evidence

Artikel 16 – Undladelse af at anvende konventionen

Denne konvention finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor en af de i overensstemmelse med artikel 5-7 og 9 påviste forbrydelser er begået inden for en enkelt stat, hvori den formodede gerningsmand er statsborger og på hvis område den formodede gerningsmand befinder sig, og ingen anden stat har grundlag i henhold til konventionens artikel 14, stk. 1 eller 2, for at udøve jurisdiktion, idet det er underforstået, at bestemmelserne i konventionens artikel 17 og 20-22 skal gælde, hvor det er relevant.

Artikel 17 – Internationalt samarbejde i straffesager

1. Parterne skal yde hinanden størst mulig bistand i forbindelse med strafferetlig efterforskning, retsforfølgning eller udlevering i anledning af de i konventionens artikel 5-7 og 9 nævnte forbrydelser, herunder bistand til at fremskaffe bevismateriale i deres besiddelse, som er nødvendig for retssagen.

2. Parterne skal opfylde deres forpligtelser i medfør af stk. 1 i overensstemmelse med de traktater eller andre aftaler om retshjælp, de måtte have indgået indbyrdes. I mangel af sådanne traktater eller aftaler skal parterne yde hinanden bistand i overensstemmelse med deres nationale lovgivning.

3. Parterne skal samarbejde med hinanden i videst muligt omfang i medfør af den anmodede parts relevante lovgivning, traktater, aftaler og ordninger med hensyn til strafferetlig efterforskning eller retsforfølgning vedrørende de forbrydelser, for hvilke en juridisk person kan ifalde ansvar i overensstemmelse med konventionens artikel 10 i den anmodende part.

4. Enhver part kan overveje at etablere yderligere ordninger med henblik på med andre parter at dele oplysninger eller bevi-

needed to establish criminal, civil or administrative liability pursuant to Article 10.

Article 18 – Extradite or prosecute

1. The Party in the territory of which the alleged offender is present shall, when it has jurisdiction in accordance with Article 14, if it does not extradite that person, be obliged, without exception whatsoever and whether or not the offence was committed in its territory, to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution, through proceedings in accordance with the laws of that Party. Those authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any other offence of a serious nature under the law of that Party.

2. Whenever a Party is permitted under its domestic law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition that the person will be returned to that Party to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceeding for which the extradition or surrender of the person was sought, and this Party and the Party seeking the extradition of the person agree with this option and other terms they may deem appropriate, such a conditional extradition or surrender shall be sufficient to discharge the obligation set forth in paragraph 1.

Article 19 – Extradition

1. The offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between any of the Parties before the entry into force of this Convention. Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be subse-

ser, som er nødvendige for at kunne pålægge strafferetligt, civilretligt eller administrativt ansvar ifølge artikel 10.

Artikel 18 – Udlevering eller retsforfølgning

1. Den part, på hvis område den formodede gerningsmand befinder sig, skal, når den har jurisdiktion i overensstemmelse med artikel 14, hvis den ikke udleverer personen, uden nogen som helst undtagelse og uanset om forbrydelsen er begået på partens område eller ej, uden ugrundet ophold overgive sagen til sine kompetente myndigheder med henblik på retsforfølgning i overensstemmelse med sin egen lovgivning. Disse myndigheder skal træffe deres afgørelse efter samme retningslinjer, som i henhold til statens lovgivning anvendes ved enhver anden forbrydelse af alvorlig karakter.

2. Hvis en part efter sin egen lovgivning kun må udlevere eller på anden vis overgive en af sine statsborgere på den betingelse, at personen sendes tilbage til den pågældende part for at afsone den straf, der er resultatet af retsforfølgningen, som anmodningen om udlevering eller overgivelse angår, og denne part samt den part, der anmoder om udlevering af personen, er enige om denne betingelse og andre betingelser, som de måtte finde passende, er en sådan betinget udlevering eller overgivelse tilstrækkelig til at opfylde den i stk. 1 nævnte forpligtelse.

Artikel 19 - Udlevering

1. De i konventionens artikel 5-7 og 9 nævnte forbrydelser skal i enhver udleveringstraktat mellem parterne, som er indgået, før denne konvention træder i kraft, anses for omfattet af de forbrydelser, der ifølge en sådan traktat kan medføre udlevering. Parterne forpligter sig til i enhver udleveringstraktat, de efterfølgende indgår med

quently concluded between them.

2. When a Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another Party with which it has no extradition treaty, the requested Party may, if it so decides, consider this Convention as a legal basis for extradition in respect of the offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention. Extradition shall be subject to the other conditions provided by the law of the requested Party.

3. Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognise the offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention as extraditable offences between themselves, subject to the conditions provided by the law of the requested Party.

4. Where necessary, the offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention shall be treated, for the purposes of extradition between Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territory of the Parties that have established jurisdiction in accordance with Article 14.

5. The provisions of all extradition treaties and agreements concluded between Parties in respect of offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention shall be deemed to be modified as between Parties to the extent that they are incompatible with this Convention.

Article 20 – Exclusion of the political exception clause

1. None of the offences referred to in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention, shall be regarded, for the purposes of extradition or mutual legal assistance, as a political offence, an offence connected with a political offence, or as an offence inspired by

hinanden, at optage forbrydelserne blandt de forbrydelser, der kan medføre udlevering.

2. Hvis en part, som kun foretager udlevering på grundlag af en traktat herom, modtager en anmodning om udlevering fra en anden part, med hvilken den ikke har indgået en udleveringstraktat, kan den anmodede part betragte denne konvention som det retlige grundlag for udlevering med hensyn til de i konventionens artikel 5-7 og 9 nævnte forbrydelser. For udleveringen gælder i øvrigt de bestemmelser, der er fastsat i den anmodede parts lovgivning.

3. Parter, der ikke gør udlevering betinget af, at der består en traktat herom, skal gensidigt anse de i konventionens artikel 5-7 og 9 nævnte forbrydelser som forbrydelser, der kan medføre udlevering i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i den anmodede parts lovgivning.

4. For så vidt angår udlevering mellem parterne skal de i konventionens artikel 5-7 og 9 nævnte forbrydelser om nødvendigt anses som begået ikke blot der, hvor de fandt sted, men også på de parters område, som ifølge artikel 14 har straffemyndighed med hensyn til forbrydelserne.

5. Bestemmelserne i samtlige traktater og aftaler om udlevering mellem parterne vedrørende de i konventionens artikel 5-7 og 9 nævnte forbrydelser skal anses for ændret i forholdet mellem parterne i det omfang, sådanne bestemmelser er uforenelige med denne konvention.

Artikel 20 – Udelukkelse af den politiske undtagelsesklausul

1. For så vidt angår udlevering eller retshjælp skal ingen af de i konventionens artikel 5-7 og 9 nævnte forbrydelser anses for en politisk forbrydelse eller for en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller for en forbrydelse, der

political motives. Accordingly, a request for extradition or for mutual legal assistance based on such an offence may not be refused on the sole ground that it concerns a political offence or an offence connected with a political offence or an offence inspired by political motives.

2. Without prejudice to the application of Articles 19 to 23 of the Vienna Convention on the Law of Treaties of 23 May 1969 to the other Articles of this Convention, any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession of the Convention, declare that it reserves the right to not apply paragraph 1 of this Article as far as extradition in respect of an offence set forth in this Convention is concerned. The Party undertakes to apply this reservation on a case-by-case basis, through a duly reasoned decision.

3. Any Party may wholly or partly withdraw a reservation it has made in accordance with paragraph 2 by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe which shall become effective as from the date of its receipt.

4. A Party which has made a reservation in accordance with paragraph 2 of this Article may not claim the application of paragraph 1 of this Article by any other Party; it may, however, if its reservation is partial or conditional, claim the application of this Article in so far as it has itself accepted it.

5. The reservation shall be valid for a period of three years from the day of the entry into force of this Convention in respect of the Party concerned. However, such reservation may be renewed for periods of the same duration.

6. Twelve months before the date of expiry of the reservation, the Secretary General of the Council of Europe shall give notice of that expiry to the Party concerned. No later than three months before expiry,

udspringer af politiske motiver. En anmodning om udlevering eller retshjælp på grundlag af en sådan forbrydelse kan derfor ikke afvises alene med den begrundelse, at den angår en politisk forbrydelse eller en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver.

2. Uden præjudice for anvendelsen af artikel 19-23 i konventionen om traktatretten indgået i Wien den 23. maj 1969 på de andre artikler i denne konvention kan enhver stat eller Det Europæiske Fællesskab ved undertegnelsen eller deponeringen af partens ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument til konventionen erklære, at parten forbeholder sig ret til ikke at anvende stk. 1, for så vidt angår udlevering på grundlag af en i konventionen nævnt forbrydelse. Parten forpligter sig til at anvende dette forbehold fra sag til sag og med en behørigt begrundet afgørelse.

3. Enhver part kan helt eller delvist tilbagekalde et forbehold taget i overensstemmelse med stk. 2 ved til Europarådets generalsekretær at afgive en erklæring, som træder i kraft fra datoen for dens modtagelse.

4. En part, der har taget forbehold i overensstemmelse med stk. 2, kan ikke kræve, at en anden part anvender stk. 1; hvis dens forbehold er delvist eller betinget, kan den imidlertid kræve, at denne artikel finder anvendelse i det omfang, den selv har accepteret den.

5. Forbeholdet gælder for en periode på tre år fra konventionens ikrafttrædelsesdato for den pågældende part. Et sådant forbehold kan dog forlænges med perioder af samme længde.

6. Europarådets generalsekretær skal give den pågældende part varsel om forbeholdets udløb 12 måneder før udløbsdatoen. Senest tre måneder før udløbet skal parten give Europarådets generalsekretær medde-

the Party shall notify the Secretary General of the Council of Europe that it is upholding, amending or withdrawing its reservation. Where a Party notifies the Secretary General of the Council of Europe that it is upholding its reservation, it shall provide an explanation of the grounds justifying its continuance. In the absence of notification by the Party concerned, the Secretary General of the Council of Europe shall inform that Party that its reservation is considered to have been extended automatically for a period of six months. Failure by the Party concerned to notify its intention to uphold or modify its reservation before the expiry of that period shall cause the reservation to lapse.

7. Where a Party does not extradite a person in application of this reservation, after receiving an extradition request from another Party, it shall submit the case, without exception whatsoever and without undue delay, to its competent authorities for the purpose of prosecution, unless the requesting Party and the requested Party agree otherwise. The competent authorities, for the purpose of prosecution in the requested Party, shall take their decision in the same manner as in the case of any offence of a grave nature under the law of that Party. The requested Party shall communicate, without undue delay, the final outcome of the proceedings to the requesting Party and to the Secretary General of the Council of Europe, who shall forward it to the Consultation of the Parties provided for in Article 30.

8. The decision to refuse the extradition request on the basis of this reservation shall be forwarded promptly to the requesting Party. If within a reasonable time no judicial decision on the merits has been taken in the requested Party according to paragraph 7, the requesting Party may communicate this fact to the Secretary General of the Council of Europe, who shall submit the matter to the Consultation of the Parties provided for in Article 30. This Consulta-

tion shall be held in the requested Party, unless the requesting Party gives notice to the Secretary General of the Council of Europe that it is upholding its reservation. Where a Party notifies the Secretary General of the Council of Europe that it is upholding its reservation, it shall provide an explanation of the grounds justifying its continuance. In the absence of notification by the Party concerned, the Secretary General of the Council of Europe shall inform that Party that its reservation is considered to have been extended automatically for a period of six months. Failure by the Party concerned to notify its intention to uphold or modify its reservation before the expiry of that period shall cause the reservation to lapse.

7. Hvis en part ikke udleverer en person under anvendelse af dette forbehold, skal den efter at have modtaget en udleveringsanmodning fra en anden part uden undtagelse og uden ugrundet ophold overgive sagen til sine kompetente myndigheder med henblik på retsforfølgning, medmindre den anmodende stat og den anmodede stat træffer anden aftale. De kompetente myndigheder skal med henblik på retsforfølgning i den anmodede part træffe deres afgørelse efter samme retningslinjer, som i henhold til partens lovgivning anvendes ved enhver anden alvorlig lovovertrædelse. Den anmodede part skal uden unødigt ophold give meddelelse om sagens endelige resultat til den anmodende part og til Europarådets generalsekretær, som skal fremsende det til det i artikel 30 fastsatte samråd mellem parterne.

8. Afgørelsen om at afvise udleveringsanmodningen på grundlag af forbeholdet skal omgående fremsendes til den anmodende part. Hvis der ikke inden for rimelig tid er truffet en retslig afgørelse i sagen i den anmodede part i overensstemmelse med stk. 7, kan den anmodende part give Europarådets generalsekretær meddelelse herom, og denne skal forelægge sagen for det i artikel 30 nævnte samråd mellem parterne. Samrådet skal overveje sagen og

tion shall consider the matter and issue an opinion on the conformity of the refusal with the Convention and shall submit it to the Committee of Ministers for the purpose of issuing a declaration thereon. When performing its functions under this paragraph, the Committee of Ministers shall meet in its composition restricted to the States Parties.

Article 21 – Discrimination clause

1. Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite or to afford mutual legal assistance, if the requested Party has substantial grounds for believing that the request for extradition for offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 or for mutual legal assistance with respect to such offences has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's race, religion, nationality, ethnic origin or political opinion or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any of these reasons.

2. Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the person who is the subject of the extradition request risks being exposed to torture or to inhuman or degrading treatment or punishment.

3. Nothing in this Convention shall be interpreted either as imposing an obligation to extradite if the person who is the subject of the extradition request risks being exposed to the death penalty or, where the law of the requested Party does not allow for life imprisonment, to life imprisonment without the possibility of parole, unless under applicable extradition treaties the requested Party is under the obligation to extradite if the requesting Party gives such assurance as the requested Party considers sufficient that the death penalty will not be imposed or, where imposed, will not be

udtalt sig om, hvorvidt afslaget er i overensstemmelse med konventionen, og skal forelægge den for Ministerkomitéen, således at denne kan udstede en erklæring herom. Ved udførelsen af sit hverv efter dette stykke skal Ministerkomitéen mødes i den sammensætning, der er begrænset til de deltagende stater.

Artikel 21 - Diskriminationsklausul

1. Intet i denne konvention skal fortolkes som forpligtende til udlevering eller retshjælp, hvis den anmodede part har vægtige grunde til at antage, at anmodningen om udlevering for en af de i artikel 5-7 og 9 anførte forbrydelser eller om retshjælp vedrørende sådanne forbrydelser er fremsat med det formål at tiltale eller straffe en person på grund af dennes race, religion, nationalitet, etniske oprindelse eller politiske overbevisning, eller at imødekommelse af anmodningen kunne skade den pågældendes stilling af nogen af disse grunde.

2. Intet i denne konvention skal fortolkes som forpligtende til udlevering, hvis den person, som udleveringen angår, risikerer at blive udsat for tortur eller for umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

3. Ej heller skal noget i denne konvention fortolkes som forpligtende til udlevering, hvis den person, som udleveringsanmodningen angår, risikerer at blive udsat for dødsstraf eller, hvis lovgivningen i den anmodede part ikke giver mulighed for livstidsstraf, for livstidsstraf uden mulighed for prøveløsladelse, medmindre den anmodede part efter gældende udleveringskonventioner er forpligtet til udlevering, såfremt den anmodende part afgiver en efter den anmodede parts opfattelse tilstrækkelig garanti for, at den pågældende person ikke vil blive idømt dødsstraf, eller at en sådan

carried out, or that the person concerned will not be subject to life imprisonment without the possibility of parole.

Article 22 – Spontaneous information

1. Without prejudice to their own investigations or proceedings, the competent authorities of a Party may, without prior request, forward to the competent authorities of another Party information obtained within the framework of their own investigations, when they consider that the disclosure of such information might assist the Party receiving the information in initiating or carrying out investigations or proceedings, or might lead to a request by that Party under this Convention.

2. The Party providing the information may, pursuant to its national law, impose conditions on the use of such information by the Party receiving the information.

3. The Party receiving the information shall be bound by those conditions.

4. However, any Party may, at any time, by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to be bound by the conditions imposed by the Party providing the information under paragraph 2 above, unless it receives prior notice of the nature of the information to be provided and agrees to its transmission.

Article 23 – Signature and entry into force

1. This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the European Community and by non-member States which have participated in its elaboration.

2. This Convention is subject to ratifica-

eventuelt idømt straf ikke vil blive fuldbyrdet, eller at den pågældende ikke vil blive udsat for livstidsstraf uden mulighed for prøveløsladelse.

Artikel 22 – Uanmodet videregivelse af oplysninger

1. Uden præjudice for deres egen efterforskning eller retsforfølgning kan en parts kompetente myndigheder uden forudgående anmodning til en anden parts kompetente myndigheder fremsende oplysninger, der er indhentet i forbindelse med deres egen efterforskning, når de antager, at videregivelse af sådanne oplysninger kan hjælpe den part, der modtager oplysningerne, til at indlede eller gennemføre efterforskning eller retsforfølgning eller kan føre til en anmodning fra den pågældende part efter konventionen.

2. Den part, der giver oplysningerne, kan efter sin nationale lovgivning pålægge den part, der modtager oplysningerne, betingelser for brugen af sådanne oplysninger.

3. Den part, der modtager oplysningerne, er bundet af disse betingelser.

4. Enhver part kan imidlertid til enhver tid ved at afgive en erklæring til Europarådets generalsekretær erklære, at den forbeholder sig ret til ikke at være bundet af de betingelser, der pålægges den af den part, der giver oplysningerne efter stk. 2, medmindre den modtager forudgående meddelelse om arten af de oplysninger, der vil blive givet, og indvilliger i oversendelsen deraf.

Artikel 23 - Undertegnelse og ikrafttræden

1. Denne konvention står åben for undertegnelse for alle Europarådets medlemsstater, Det Europæiske Fællesskab samt ikke-medlemsstater, der har deltaget i dens udarbejdelse.

2. Denne konvention skal ratificeres, ac-

tion, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which six Signatories, including at least four member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 2.

4. In respect of any Signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 2.

Article 24 – Accession to the Convention

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe, after consulting with and obtaining the unanimous consent of the Parties to the Convention, may invite any State which is not a member of the Council of Europe and which has not participated in its elaboration to accede to this convention. The decision shall be taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Parties entitled to sit on the Committee of Ministers.

2. In respect of any State acceding to the convention under paragraph 1 above, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

cepteres eller godkendes. Ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumenter skal deponeres hos Europarådets generalsekretær.

3. Denne konvention træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter den dato, hvor seks undertegnende parter, herunder mindst fire af Europarådets medlemsstater, har udtrykt deres samtykke til at være bundet af konventionen i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 2.

4. For så vidt angår enhver undertegnende part, der efterfølgende udtrykker samtykke til at være bundet af konventionen, træder den i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for partens tilkendegivelse af at ville være bundet af konventionen i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 2.

Artikel 24 - Tiltrædelse af konventionen

1. Efter denne konventions ikrafttræden kan Europarådets Ministerkomité efter at have konsulteret parterne og opnået deres enstemmige samtykke dertil opfordre enhver stat, der ikke er medlem af Europarådet og ikke har deltaget i konventionens udarbejdelse, til at tiltræde konventionen. Beslutningen skal træffes med det flertal, der er fastsat i artikel 20, litra d, i Europarådets statut, og med enstemmighed blandt repræsentanterne for de parter, der er berettiget til at sidde i Ministerkomitéen.

2. For så vidt angår stater, der tiltræder konventionen efter stk. 1, træder konventionen i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af tiltrædelsesinstrumentet hos Europarådets generalsekretær.

Article 25 – Territorial application

1. Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 26 – Effects of the Convention

1. The present Convention supplements applicable multilateral or bilateral treaties or agreements between the Parties, including the provisions of the following Council of Europe treaties:

- European Convention on Extradition, opened for signature, in Paris, on 13 December 1957 (ETS No. 24);
- European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, opened for signature, in Strasbourg, on 20 April 1959 (ETS No. 30);

Artikel 25 - Territorialt anvendelsesområde

1. Enhver stat eller Det Europæiske Fællesskab kan på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument angive, inden for hvilket område eller hvilke områder denne konvention skal finde anvendelse.

2. Enhver part kan på et senere tidspunkt ved erklæring til Europarådets generalsekretær udvide anvendelsen af denne konvention til ethvert andet område, der er angivet i erklæringen. For så vidt angår et sådant område træder konventionen i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for generalsekretærens modtagelse af en sådan erklæring.

3. Enhver erklæring, der afgives i henhold til ovenstående til stykker, kan for så vidt angår ethvert område, der er anført i en sådan erklæring, tilbagetrækkes ved notifikation stilet til Europarådets generalsekretær. Tilbagetrækningen træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder fra datoen for generalsekretærens modtagelse af en sådan notifikation.

Artikel 26 - Konventionens retsvirkninger

1. Denne konvention supplerer gældende multilaterale eller bilaterale traktater eller aftaler mellem parterne, herunder bestemmelserne i følgende europæiske traktater:

- den europæiske konvention om udlevering, der blev åbnet for undertegnelse i Paris den 13. december 1957 (ETS nr. 24),
- den europæiske konvention om gensidig retshjælp i straffesager, der blev åbnet for undertegnelse i Strasbourg den 20. april 1959 (ETS nr. 30),

– European Convention on the Suppression of Terrorism, opened for signature, in Strasbourg, on 27 January 1977 (ETS No. 90);

– Additional Protocol to the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, opened for signature in Strasbourg on 17 March 1978 (ETS No. 99);

– Second Additional Protocol to the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, opened for signature in Strasbourg on 8 November 2001 (ETS No. 182);

– Protocol amending the European Convention on the Suppression of Terrorism, opened for signature in Strasbourg on 15 May 2003 (ETS No. 190).

2. If two or more Parties have already concluded an agreement or treaty on the matters dealt with in this Convention or have otherwise established their relations on such matters, or should they in future do so, they shall also be entitled to apply that agreement or treaty or to regulate those relations accordingly. However, where Parties establish their relations in respect of the matters dealt with in the present Convention other than as regulated therein, they shall do so in a manner that is not inconsistent with the Convention's objectives and principles.

3. Parties which are members of the European Union shall, in their mutual relations, apply Community and European Union rules in so far as there are Community or European Union rules governing the particular subject concerned and applicable to the specific case, without prejudice to the object and purpose of the present Convention and without prejudice to its full application with other Parties.

4. Nothing in this Convention shall affect

– den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme, der blev åbnet for undertegnelse i Strasbourg den 27. januar 1977 (ETS nr. 90),

– tillægsprotokollen til den europæiske konvention om gensidig retshjælp i straffesager, der blev åbnet for undertegnelse i Strasbourg den 17. marts 1978 (ETS nr. 99),

– den 2. tillægsprotokol til den europæiske konvention om gensidig retshjælp i straffesager, der blev åbnet for undertegnelse i Strasbourg den 8. november 2001 (ETS nr. 182),

– ændringsprotokollen til den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme, der blev åbnet for undertegnelse i Strasbourg den 15. maj 2003 (ETS nr. 190).

2. Såfremt to eller flere parter allerede har indgået en aftale eller traktat for så vidt angår spørgsmål, der er omhandlet i denne konvention, eller på anden måde har etableret indbyrdes relationer for så vidt angår disse spørgsmål, eller såfremt de måtte gøre det i fremtiden, er de berettiget til at lade denne aftale eller traktat finde anvendelse eller til at lade disse relationer regulere deraf. Hvis parterne imidlertid etablerer deres indbyrdes relationer om de i denne konvention omhandlede spørgsmål på anden måde end den, der er foreskrevet i konventionen, skal dette ske på en måde, der ikke er uforenelig med konventionens formål og principper.

3. Parter, der er medlem af den Europæiske Union, skal i deres indbyrdes relationer uden præjudice for formålet med denne konvention og uden præjudice for dens fulde anvendelse over for andre parter anvende EF- og EU-regler, for så vidt der findes EF- eller EU-regler, der regulerer det pågældende emne og kan finde anvendelse på den konkrete sag.

4. Intet i denne konvention skal påvirke

other rights, obligations and responsibilities of a Party and individuals under international law, including international humanitarian law.

5. The activities of armed forces during an armed conflict, as those terms are understood under international humanitarian law, which are governed by that law, are not governed by this Convention, and the activities undertaken by military forces of a Party in the exercise of their official duties, inasmuch as they are governed by other rules of international law, are not governed by this Convention.

Article 27 – Amendments to the Convention

1. Amendments to this Convention may be proposed by any Party, the Committee of Ministers of the Council of Europe or the Consultation of the Parties.

2. Any proposal for amendment shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the Parties.

3. Moreover, any amendment proposed by a Party or the Committee of Ministers shall be communicated to the Consultation of the Parties, which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on the proposed amendment.

4. The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and any opinion submitted by the Consultation of the Parties and may approve the amendment.

5. The text of any amendment approved by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 4 shall be forwarded to the Parties for acceptance.

6. Any amendment approved in accordance with paragraph 4 shall come into force on the thirtieth day after all Parties have informed the Secretary General of their acceptance thereof.

en parts eller en enkeltpersons øvrige rettigheder, forpligtelser eller ansvar efter folkeretten, herunder den humanitære folkeret.

5. Denne konvention gælder ikke for væbnede styrkers aktiviteter under en væbnet konflikt, sådan som disse udtryk forstås efter den humanitære folkeret, som gælder derfor, eller for aktiviteter foretaget af en stats militærstyrker under udøvelse af deres officielle hverv, for så vidt andre bestemmelser i folkeretten gælder derfor.

Artikel 27 – Ændringer til konventionen

1. Enhver part, Europarådets Ministerkomité eller samrådet mellem parterne kan foreslå ændringer til denne konvention.

2. Europarådets generalsekretær skal underrette parterne om forslag til ændringer.

3. Enhver ændring, der foreslås af en part eller af Ministerkomiteén, skal meddeles til samrådet mellem parterne, som skal fremsende sin udtalelse om den foreslåede ændring til Ministerkomiteen.

4. Ministerkomiteen skal behandle den foreslåede ændring samt en eventuel udtalelse afgivet af samrådet mellem parterne og kan godkende ændringen.

5. Teksten til enhver ændring, der godkendes af Ministerkomiteén i overensstemmelse med stk. 4, skal fremsendes til parterne til accept.

6. Enhver ændring, der godkendes i overensstemmelse med stk. 4, træder i kraft den 30. dag efter, at alle parter har underrettet generalsekretæren om deres accept deraf.

Article 28 – Revision of the Appendix

1. In order to update the list of treaties in the Appendix, amendments may be proposed by any Party or by the Committee of Ministers. These proposals for amendment shall only concern universal treaties concluded within the United Nations system dealing specifically with international terrorism and having entered into force. They shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the Parties.

2. After having consulted the non-member Parties, the Committee of Ministers may adopt a proposed amendment by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe. The amendment shall enter into force following the expiry of a period of one year after the date on which it has been forwarded to the Parties. During this period, any Party may notify the Secretary General of the Council of Europe of any objection to the entry into force of the amendment in respect of that Party.

3. If one third of the Parties notifies the Secretary General of the Council of Europe of an objection to the entry into force of the amendment, the amendment shall not enter into force.

4. If less than one third of the Parties notifies an objection, the amendment shall enter into force for those Parties which have not notified an objection.

5. Once an amendment has entered into force in accordance with paragraph 2 and a Party has notified an objection to it, this amendment shall come into force in respect of the Party concerned on the first day of the month following the date on which it notifies the Secretary General of the Council of Europe of its acceptance.

Artikel 28 – Revidering af bilaget

1. Enhver part eller Ministerkomitéen kan foreslå ændringer med henblik på ajourføring af listen af konventioner i bilaget. Disse ændringsforslag må kun vedrøre universelle konventioner, som er indgået inden for De forenede Nationers rammer, og som specifikt beskæftiger sig med international terrorisme og er trådt i kraft. Europarådets generalsekretær skal underrette parterne om sådanne ændringsforslag.

2. Efter høring af de parter, som ikke er medlem af Europarådet, kan Ministerkomitéen vedtage et ændringsforslag med det i artikel 20, litra d, i Europarådets statutt fastsatte flertal. Ændringen træder i kraft efter udløbet af en periode på et år efter den dato, hvor den blev fremsendt til parterne. I denne periode kan enhver part underrette Europarådets generalsekretær om indsigelser mod ændringens ikrafttræden for så vidt angår den pågældende part.

3. Hvis en tredjedel af parterne giver generalsekretæren meddelelse om indsigelse mod ændringens ikrafttræden, træder ændringen ikke i kraft.

4. Hvis mindre end en tredjedel af parterne giver meddelelse om indsigelse, træder ændringen i kraft for de parter, som ikke har givet meddelelse om indsigelse.

5. Når en ændring først er trådt i kraft i overensstemmelse med stk. 2, og en part har givet meddelelse om indsigelse mod ændringen, træder ændringen i kraft for så vidt angår den pågældende part på den første dag i den måned, der følger efter den dato, hvor den underrettede Europarådets generalsekretær om sin accept.

Article 29 – Settlement of disputes

In the event of a dispute between Parties as to the interpretation or application of this Convention, they shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their choice, including submission of the dispute to an arbitral tribunal whose decisions shall be binding upon the Parties to the dispute, or to the International Court of Justice, as agreed upon by the Parties concerned.

Article 30 – Consultation of the Parties

1. The Parties shall consult periodically with a view to:

- a) making proposals to facilitate or improve the effective use and implementation of this Convention, including the identification of any problems and the effects of any declaration made under this Convention;
- b) formulating its opinion on the conformity of a refusal to extradite which is referred to them in accordance with Article 20, paragraph 8;
- c) making proposals for the amendment of this Convention in accordance with Article 27;
- d) formulating their opinion on any proposal for the amendment of this Convention which is referred to them in accordance with Article 27, paragraph 3;
- e) expressing an opinion on any question concerning the application of this Convention and facilitating the exchange of information on significant legal, policy or technological developments.

2. The Consultation of the Parties shall be convened by the Secretary General of the Council of Europe whenever he finds it necessary and in any case when a majority of the Parties or the Committee of Ministers request its convocation.

3. The Parties shall be assisted by the

Artikel 29 - Afgørelse af tvister

I tilfælde af en tvist mellem parterne for så vidt angår fortolkning eller anvendelse af denne konvention skal de forsøge at afgøre tvisten ved forhandling eller andre fredelige midler efter eget valg, herunder indbringelse af tvisten for en voldgiftsinstans, hvis afgørelse skal være bindende for parterne, eller for Den Internationale Domstol, efter aftale mellem de berørte parter.

Artikel 30 - Samråd mellem parterne

1. Parterne skal periodisk holde samråd med hinanden med henblik på:

- a) at komme med forslag til at lette eller forbedre den effektive anvendelse og implementering af konventionen, herunder identifikation af eventuelle problemer samt virkningerne af erklæringer afgivet i henhold til konventionen,
- b) at udtale sig om, hvorvidt en afvisning af udlevering, der forelægges for dem i overensstemmelse med artikel 20, stk. 8, er i overensstemmelse med konventionen,
- c) at fremsætte forslag til ændring af konventionen i overensstemmelse med artikel 27,
- d) at udtale sig om et forslag til ændring af konventionen, der meddeles dem i overensstemmelse med artikel 27, stk. 3,
- e) at udtale sig om ethvert spørgsmål vedrørende anvendelsen af konventionen samt at fremme udvekslingen af oplysninger om betydelige juridiske, politiske eller teknologiske udviklinger.

2. Samrådet mellem parterne skal indkaldes af Europarådets generalsekretær, når denne finder det nødvendigt, og under alle omstændigheder når et flertal af parterne eller Ministerkomitéen anmoder om, at det samles.

3. Parterne modtager bistand fra Europa-

Secretariat of the Council of Europe in carrying out their functions pursuant to this Article.

Article 31 – Denunciation

1. Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 32 – Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the European Community, the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention as well as any State which has acceded to, or has been invited to accede to, this Convention of:

- a) any signature;
- b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c) any date of entry into force of this Convention in accordance with Article 23;
- d) any declaration made under Article 1, paragraph 2, 22, paragraph 4, and 25 ;
- e) any other act, notification or communication relating to this Convention.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Warsaw, this 16th day of May 2005, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary Gen-

rådets sekretariat til udførelse af deres funktioner ifølge denne artikel.

Artikel 31 - Opsigelse

1. Enhver part kan på ethvert tidspunkt opsig denne konvention ved notifikation stilet til Europarådets generalsekretær.

2. En sådan opsigelse træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for generalsekretærens modtagelse af notifikationen.

Artikel 32 - Notifikation

Europarådets generalsekretær skal notificere Europarådets medlemsstater, Det Europæiske Fællesskab, de ikke-medlemsstater, der har deltaget i udarbejdelsen af denne konvention, samt enhver stat, der har tiltrådt eller er blevet opfordret til at tiltræde denne konvention, om:

- a) undertegnelse,
- b) deponering af ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenter,
- c) datoen for denne konventions ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 23,
- d) erklæringer i henhold til artikel 1, stk. 2, artikel 22, stk. 4, og artikel 25,
- e) enhver anden handling, notifikation eller meddelelse vedrørende denne konvention.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede efter at være behørigt bemyndiget hertil undertegnet denne konvention.

Udfærdiget i Warszawa den 16. maj 2005 på engelsk og fransk, idet begge tekster skal have samme gyldighed, i ét enkelt eksemplar, der deponeres i Europarådets arkiver. Europarådets generalsekretær fremsen-

eral of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the European Community, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, and to any State invited to accede to it.

Appendix

1. Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft, signed at The Hague on 16 December 1970;
2. Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Civil Aviation, concluded at Montreal on 23 September 1971;
3. Convention on the Prevention and Punishment of Crimes Against Internationally Protected Persons, Including Diplomatic Agents, adopted in New York on 14 December 1973;
4. International Convention Against the Taking of Hostages, adopted in New York on 17 December 1979;
5. Convention on the Physical Protection of Nuclear Material, adopted in Vienna on 3 March 1980;
6. Protocol for the Suppression of Unlawful Acts of Violence at Airports Serving International Civil Aviation, done at Montreal on 24 February 1988;
7. Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Maritime Navigation, done at Rome on 10 March 1988;
8. Protocol for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Fixed Platforms Located on the Continental Shelf, done at Rome on 10 March 1988;
9. International Convention for the Suppression of Terrorist Bombings, adopted in New York on 15 December 1997;
10. International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism, adopted in New York on 9 December 1999.

der bekræftede genparter heraf til Europarådets medlemsstater, til Det Europæiske Fællesskab, til de ikke-medlemsstater, der har deltaget i udarbejdelsen af denne konvention, samt til de stater, der er blevet opfordret til at tiltræde den.

Bilag

1. Konvention til bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer, undertegnet i Haag den 16. december 1970,
2. Konvention til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed, indgået i Montreal den 23. september 1971,
3. Konvention om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter, vedtaget i New York den 14. december 1973,
4. International konvention imod gidselstagning, vedtaget i New York den 17. december 1979,
5. Konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer, vedtaget i Wien den 3. marts 1980,
6. Protokol til bekæmpelse af ulovlige voldshandlinger i lufthavne, der betjener den internationale civile luftfart, udfærdiget i Montreal den 24. februar 1988,
7. Konvention til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartssikkerheden, udfærdiget i Rom den 10. marts 1988,
8. Protokol til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod sikkerheden for fastgjorte platforme, der befinder sig på kontinental-soklen, udfærdiget i Rom den 10. marts 1988,
9. International konvention til bekæmpelse af terrorbombninger, vedtaget i New York den 15. december 1997,
10. International konvention til bekæmpelse af finansieringen af terrorisme, vedtaget i New York den 9. december 1999.

**International Convention
for the Suppression of Acts of
Nuclear Terrorism**

The States Parties to this Convention,

Having in mind the purposes and principles of the Charter of the United Nations concerning the maintenance of international peace and security and the promotion of good-neighbourliness and friendly relations and cooperation among States,

Recalling the Declaration on the Occasion of the Fiftieth Anniversary of the United Nations of 24 October 1995,

Recognizing the right of all States to develop and apply nuclear energy for peaceful purposes and their legitimate interests in the potential benefits to be derived from the peaceful application of nuclear energy,

Bearing in mind the Convention on the Physical Protection of Nuclear Material of 1980,

Deeply concerned about the worldwide escalation of acts of terrorism in all its forms and manifestations,

Recalling the Declaration on Measures to Eliminate International Terrorism annexed to General Assembly resolution 49/60 of 9 December 1994, in which, inter alia, the States Members of the United Nations solemnly reaffirm their unequivocal condemnation of all acts, methods and practices of terrorism as criminal and unjustifiable, wherever and by whomever committed, including those which jeopardize the friendly relations among States and peoples and threaten the territorial integrity and security of States,

Noting that the Declaration also encouraged States to review urgently the scope of the existing international legal provisions on the prevention, repression and elimination of terrorism in all its forms and manifestations, with the aim of ensur-

**International konvention
til bekæmpelse af
nuklear terrorisme**

De i denne konvention deltagende stater, som

har opmærksomheden henledt på de i De Forenede Nationers pagt fastlagte mål og principper med hensyn til opretholdelsen af international fred og sikkerhed og fremme af godt naboskab og venskabelige forbindelser og samarbejde mellem staterne,

erindrer om erklæringen i anledning af De Forenede Nationers 50 års jubilæum af 24. oktober 1995,

anerkender alle staters ret til at udvikle og anvende atomenergi til fredelige formål og deres legitime interesser i de mulige fordele, der kan opnås ved fredelig anvendelse af atomenergi,

henviser til konventionen om fysisk beskyttelse af nukleare materialer fra 1980,

er dybt foruroliget over stigningen i terrorhandlinger af enhver art og udførelse overalt i verden,

erindrer om den til generalforsamlingsresolution nr. 49/60 af 9. december 1994 vedhæftede erklæring om foranstaltninger til eliminering af international terrorisme, hvori bl.a. De Forenede Nationers medlemsstater højtideligt på ny bekræfter deres utvetydige fordømmelse af alle terrorhandlinger, -fremgangsmåder og -metoder som strafbare og uberettigede, uanset hvor eller af hvem de begås, herunder sådanne, der bringer de venskabelige forbindelser mellem stater og befolkninger i fare og truer staternes territoriale integritet og sikkerhed,

bemærker, at erklæringen også opfordrede staterne til øjeblikkelig at revidere rækkevidden af de eksisterende folkeretlige bestemmelser vedrørende forebyggelse, undertrykkelse og afskaffelse af terrorisme af enhver art og udførelse med henblik på

ing that there is a comprehensive legal framework covering all aspects of the matter,

Recalling General Assembly resolution 51/210 of 17 December 1996 and the Declaration to Supplement the 1994 Declaration on Measures to Eliminate International Terrorism annexed thereto,

Recalling also that, pursuant to General Assembly resolution 51/210, an ad hoc committee was established to elaborate, inter alia, an international convention for the suppression of acts of nuclear terrorism to supplement related existing international instruments,

Noting that acts of nuclear terrorism may result in the gravest consequences and may pose a threat to international peace and security,

Noting also that existing multilateral legal provisions do not adequately address those attacks,

Being convinced of the urgent need to enhance international cooperation between States in devising and adopting effective and practical measures for the prevention of such acts of terrorism and for the prosecution and punishment of their perpetrators,

Noting that the activities of military forces of States are governed by rules of international law outside of the framework of this Convention and that the exclusion of certain actions from the coverage of this Convention does not condone or make lawful otherwise unlawful acts, or preclude prosecution under other laws,

Have agreed as follows:

Article 1

For the purposes of this Convention:

1. "Radioactive material" means nuclear

at sikre, at der forefindes omfattende juridiske rammer, der dækker alle sagens aspekter,

erindrer om generalforsamlingsresolution nr. 51/210 af 17. december 1996 og den dertil vedhæftede tillægserklæring til erklæringen om foranstaltninger til eliminering af international terrorisme fra 1994,

ligeledes erindrer om, at der i medfør af FN's generalforsamlingsresolution nr. 51/210 blev nedsat en ad hoc-komité med mandat til bl.a. at udarbejde en konvention til bekæmpelse af nuklear terrorisme som supplement til eksisterende internationale instrumenter,

bemærker, at nuklear terrorisme kan få de alvorligste konsekvenser og kan udgøre en trussel mod den internationale fred og sikkerhed,

ligeledes bemærker, at eksisterende multilaterale retlige instrumenter ikke i tilstrækkelig grad sigter mod sådanne angreb,

er overbevist om, at der er et påtrængende behov for at forstærke det internationale samarbejde mellem staterne med henblik på at finde frem til og vedtage effektive og praktiske foranstaltninger til at forebygge sådanne terrorhandlinger og til at retsforfølge og straffe gerningsmændene,

bemærker, at handlinger udført af staternes militærstyrker er omfattet af internationale retsregler, der ligger uden for konventionens rammer, og at udelukkelse af visse handlinger fra konventionens anvendelsesområde ikke skal anses for en godkendelse eller lovliggørelse af ellers ulovlige handlinger og heller ikke udelukker retsforfølgning efter andre love,

er blevet enige om følgende:

Artikel 1

I denne konvention anvendes følgende udtryk med den angivne betydning:

1. "Radioaktivt materiale" betyder nukleart

material and other radioactive substances which contain nuclides which undergo spontaneous disintegration (a process accompanied by emission of one or more types of ionizing radiation, such as alpha-, beta-, neutron particles and gamma rays) and which may, owing to their radiological or fissile properties, cause death, serious bodily injury or substantial damage to property or to the environment.

2. "Nuclear material" means plutonium, except that with isotopic concentration exceeding 80 per cent in plutonium-238; uranium-233; uranium enriched in the isotope 235 or 233; uranium containing the mixture of isotopes as occurring in nature other than in the form of ore or ore residue; or any material containing one or more of the foregoing;

Whereby "uranium enriched in the isotope 235 or 233" means uranium containing the isotope 235 or 233 or both in an amount such that the abundance ratio of the sum of these isotopes to the isotope 238 is greater than the ratio of the isotope 235 to the isotope 238 occurring in nature.

3. "Nuclear facility" means:

- (a) Any nuclear reactor, including reactors installed on vessels, vehicles, aircraft or space objects for use as an energy source in order to propel such vessels, vehicles, aircraft or space objects or for any other purpose;
- (b) Any plant or conveyance being used for the production, storage, processing or transport of radioactive material.

4. "Device" means:

- (a) Any nuclear explosive device; or
- (b) Any radioactive material dispersal or radiation-emitting device which may, owing to its radiological properties, cause

materiale og andet radioaktivt materiale, som indeholder nuklider, der undergår en spontan omdannelse (en proces, der efterfølges af udsendelse af en eller flere typer ioniserende stråling såsom alfa-, beta-, neutron- eller gammastråling), og som på grund af deres radiologiske eller spaltelige egenskaber kan forårsage død, alvorlig personskade eller betydelig tings- eller miljøskade.

2. "Nukleart materiale" betyder plutonium, bortset fra plutonium med en isotopkoncentration på mere end 80 % plutonium-238; uran-233; uran beriget i isotope 235 eller 233; uran indeholdende den naturligt forekommende blanding af isotoper bortset fra i form af malm eller residualmalm, og ethvert materiale, der indeholder et eller flere af ovennævnte materialer,

idet "uran beriget i isotope 235 eller 233" betyder uran indeholdende isotoperne 235 eller 233 eller begge i en sådan mængde, at isotopforholdet mellem summen af disse isotoper og isotope 238 er større end det naturligt forekommende forhold mellem isotope 235 og isotope 238.

3. "Nukleart anlæg" betyder:

- a) enhver atomreaktor, herunder reaktorer installeret på skibe, køretøjer, fly eller rumfartøjer, der bruges som energikilde til at drive sådanne skibe, køretøjer, fly eller rumfartøjer eller til ethvert andet formål, og
- b) ethvert anlæg eller transportsystem, der bruges ved produktion, opbevaring, forarbejdning eller transport af radioaktivt materiale.

4. "Anordning" betyder:

- a) enhver eksplosiv nuklear anordning, eller
- b) enhver anordning, der kan sprede radioaktivt materiale eller udsende radioaktiv stråling, og som på grund af sine radiologi-

death, serious bodily injury or substantial damage to property or to the environment.

5. "State or government facility" includes any permanent or temporary facility or conveyance that is used or occupied by representatives of a State, members of a Government, the legislature or the judiciary or by officials or employees of a State or any other public authority or entity or by employees or officials of an intergovernmental organization in connection with their official duties.

6. "Military forces of a State" means the armed forces of a State which are organized, trained and equipped under its internal law for the primary purpose of national defence or security and persons acting in support of those armed forces who are under their formal command, control and responsibility.

Article 2

1. Any person commits an offence within the meaning of this Convention if that person unlawfully and intentionally:

(a) Possesses radioactive material or makes or possesses a device:

- (i) With the intent to cause death or serious bodily injury; or
- (ii) With the intent to cause substantial damage to property or to the environment;

(b) Uses in any way radioactive material or a device, or uses or damages a nuclear facility in a manner which releases or risks the release of radioactive material:

- (i) With the intent to cause death or serious bodily injury; or
- (ii) With the intent to cause substantial damage to property or to the

environment. Environmental damage, including damage to natural resources, shall be treated as damage to property.

5. "Stats- eller regeringsfacilitet" omfatter ethvert permanent eller midlertidigt anlæg eller transportmiddel, der anvendes eller er optaget af statsrepræsentanter, medlemmer af regering, lovgivningsmagt eller retsvæsen eller af embedsmænd eller medarbejdere ansat af en stat eller en anden offentlig myndighed eller enhed eller af medarbejdere eller embedsmænd ansat ved en mellemstatslig organisation i forbindelse med deres tjenstlige hverv.

6. "En stats militærstyrke" betyder en stats væbnede styrke, der er organiseret, uddannet og udstyret i henhold til statens egen lovgivning med nationalt forsvar eller sikkerhed som det primære formål, samt personer, der fungerer som støtte for disse væbnede styrker, og som står under deres formelle kommando, styring og ansvar.

Artikel 2

1. En person begår en forbrydelse i denne konventions forstand, hvis den pågældende uberettiget og forsætligt:

a) er i besiddelse af radioaktivt materiale eller fremstiller eller er i besiddelse af en anordning:

- i) med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade, eller
- ii) med forsæt til at forårsage betydelig tings- eller miljøskade.

b) på nogen måde anvender radioaktivt materiale eller en anordning eller anvender eller beskadiger et nukleært anlæg på en måde, som medfører eller risikerer at medføre udslip af radioaktivt materiale:

- i) med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade, eller
- ii) med forsæt til at forårsage betydelig tings- eller miljøskade, eller

environment; or

- (iii) With the intent to compel a natural or legal person, an international organization or a State to do or refrain from doing an act.

2. Any person also commits an offence if that person:

- (a) Threatens, under circumstances which indicate the credibility of the threat, to commit an offence as set forth in paragraph 1 (b) of the present article; or
- (b) Demands unlawfully and intentionally radioactive material, a device or a nuclear facility by threat, under circumstances which indicate the credibility of the threat, or by use of force.

3. Any person also commits an offence if that person attempts to commit an offence as set forth in paragraph 1 of the present article.

4. Any person also commits an offence if that person:

- (a) Participates as an accomplice in an offence as set forth in paragraph 1, 2 or 3 of the present article; or
- (b) Organizes or directs others to commit an offence as set forth in paragraph 1, 2 or 3 of the present article; or
- (c) In any other way contributes to the commission of one or more offences as set forth in paragraph 1, 2 or 3 of the present article by a group of persons acting with a common purpose; such contribution shall be intentional and either be made with the aim of furthering the general criminal activity or purpose of the group or be made in the knowledge of the intention of the group to commit the offence or offences concerned.

Article 3

This Convention shall not apply where the offence is committed within a single State, the alleged offender and the victims

- iii) med forsæt til at tvinge en fysisk eller juridisk person, en international organisation eller en stat til at foretage eller undlade at foretage en handling.

2. En person begår ligeledes en forbrydelse, hvis den pågældende:

- a) truer - under omstændigheder, der indikerer truslens troværdighed - med at begå en forbrydelse som anført i stk. 1, litra b, eller
- b) uberettiget og forsætligt ved trussel - under omstændigheder, der indikerer truslens troværdighed - eller ved brug af magt fremsætter krav om radioaktivt materiale, en anordning eller et nukleart anlæg.

3. En person begår ligeledes en forbrydelse, hvis den pågældende forsøger at begå en forbrydelse som anført i stk. 1.

4. En person begår ligeledes en forbrydelse, hvis den pågældende:

- a) medvirker til en forbrydelse som anført i stk. 1, 2 eller 3, eller
- b) organiserer eller pålægger andre at begå en forbrydelse som anført i stk. 1, 2 eller 3, eller
- c) på anden måde medvirker til, at en gruppe personer, der handler med et fælles formål, begår en eller flere forbrydelser som anført i stk. 1, 2 eller 3. En sådan medvirken skal være forsætlig og skal enten foretages i den hensigt at fremme gruppens generelle kriminelle virksomhed eller formål eller foretages med viden om, at gruppen har til hensigt at begå den eller de pågældende forbrydelser.

Artikel 3

Denne konvention finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor forbrydelsen er begået inden for en enkelt stat, hvori den formodede ger-

are nationals of that State, the alleged offender is found in the territory of that State and no other State has a basis under article 9, paragraph 1 or 2, to exercise jurisdiction, except that the provisions of articles 7, 12, 14, 15, 16 and 17 shall, as appropriate, apply in those cases.

Article 4

1. Nothing in this Convention shall affect other rights, obligations and responsibilities of States and individuals under international law, in particular the purposes and principles of the Charter of the United Nations and international humanitarian law.

2. The activities of armed forces during an armed conflict, as those terms are understood under international humanitarian law, which are governed by that law are not governed by this Convention, and the activities undertaken by military forces of a State in the exercise of their official duties, inasmuch as they are governed by other rules of international law, are not governed by this Convention.

3. The provisions of paragraph 2 of the present article shall not be interpreted as condoning or making lawful otherwise unlawful acts, or precluding prosecution under other laws.

4. This Convention does not address, nor can it be interpreted as addressing, in any way, the issue of the legality of the use or threat of use of nuclear weapons by States.

Article 5

Each State Party shall adopt such measures as may be necessary:

(a) To establish as criminal offences under its national law the offences set forth in

ningsmand samt ofrene er statsborgere, på hvis område den formodede gerningsmand befinder sig, og ingen anden stat har grundlag for i henhold til artikel 9, stk. 1 eller 2, at udøve jurisdiktion, idet dog bestemmelserne i artikel 7, 12, 14, 15, 16 og 17 skal gælde, hvor det er relevant.

Artikel 4

1. Intet i denne konvention skal påvirke staternes og enkeltpersoners øvrige rettigheder, forpligtelser og ansvar i henhold til folkeretten, især formålene og principperne for De Forenede Nationers pagt og den humanitære folkeret.

2. Denne konvention gælder ikke for væbnede styrkers aktiviteter under en væbnet konflikt, sådan som disse udtryk forstås efter den humanitære folkeret, som gælder derfor, eller for aktiviteter foretaget af en stats militærstyrker under udøvelse af deres officielle hverv, for så vidt andre bestemmelser i folkeretten gælder derfor.

3. Bestemmelserne i stk. 2 skal ikke fortolkes som en godkendelse eller lovliggørelse af ellers ulovlige handlinger eller som en udelukkelse af retsforfølgning efter anden lovgivning.

4. Denne konvention beskæftiger sig ikke på nogen måde med spørgsmålet om lovligheden af staters brug eller trussel om brug af atomvåben og kan ikke fortolkes således.

Artikel 5

Enhver kontraherende stat skal vedtage sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige:

a) for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret at

article 2;

- (b) To make those offences punishable by appropriate penalties which take into account the grave nature of these offences.

Article 6

Each State Party shall adopt such measures as may be necessary, including, where appropriate, domestic legislation, to ensure that criminal acts within the scope of this Convention, in particular where they are intended or calculated to provoke a state of terror in the general public or in a group of persons or particular persons, are under no circumstances justifiable by considerations of a political, philosophical, ideological, racial, ethnic, religious or other similar nature and are punished by penalties consistent with their grave nature.

Article 7

1. States Parties shall cooperate by:

- (a) Taking all practicable measures, including, if necessary, adapting their national law, to prevent and counter preparations in their respective territories for the commission within or outside their territories of the offences set forth in article 2, including measures to prohibit in their territories illegal activities of persons, groups and organizations that encourage, instigate, organize, knowingly finance or knowingly provide technical assistance or information or engage in the perpetration of those offences;
- (b) Exchanging accurate and verified information in accordance with their national law and in the manner and subject to the conditions specified herein, and

handle som nævnt i artikel 2,

- b) for at fastsætte passende straffe for sådanne forbrydelser under hensyntagen til deres alvorlige karakter.

Artikel 6

Enhver kontraherende stat skal vedtage sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige, herunder efter behov national lovgivning, for at sikre, at strafbare handlinger inden for denne konventions rammer, især hvis de er beregnet eller egnet til at fremkalde en terrortilstand blandt den brede befolkning eller hos en gruppe personer eller bestemte personer, ikke under nogen omstændigheder er berettiget af politiske, filosofiske, ideologiske, racemæssige, etniske, religiøse eller andre lignende grunde, og at de straffes i overensstemmelse med deres alvorlige karakter.

Artikel 7

1. De kontraherende stater skal samarbejde ved:

- a) at træffe alle praktisk gennemførlige foranstaltninger, herunder om nødvendigt tilpasning af deres nationale lovgivning, for at forebygge og modvirke, at der på deres respektive områder træffes forberedelser til at begå sådanne forbrydelser som anført i artikel 2 inden for eller uden for deres områder, herunder foranstaltninger til at forbyde, at der på deres områder udøves ulovlig virksomhed af personer, grupper og organisationer, der opmuntrer til, anstifter, organiserer, bevidst finansierer eller bevidst yder teknisk bistand eller oplysninger eller deltager i gennemførelsen af disse forbrydelser,
- b) at udveksle nøjagtige og efterprøvede oplysninger i overensstemmelse med deres nationale lovgivning på den heri anførte måde og under de heri anførte be-

coordinating administrative and other measures taken as appropriate to detect, prevent, suppress and investigate the offences set forth in article 2 and also in order to institute criminal proceedings against persons alleged to have committed those crimes. In particular, a State Party shall take appropriate measures in order to inform without delay the other States referred to in article 9 in respect of the commission of the offences set forth in article 2 as well as preparations to commit such offences about which it has learned, and also to inform, where appropriate, international organizations.

2. States Parties shall take appropriate measures consistent with their national law to protect the confidentiality of any information which they receive in confidence by virtue of the provisions of this Convention from another State Party or through participation in an activity carried out for the implementation of this Convention. If States Parties provide information to international organizations in confidence, steps shall be taken to ensure that the confidentiality of such information is protected.

3. States Parties shall not be required by this Convention to provide any information which they are not permitted to communicate pursuant to national law or which would jeopardize the security of the State concerned or the physical protection of nuclear material.

4. States Parties shall inform the Secretary-General of the United Nations of their competent authorities and liaison points responsible for sending and receiving the information referred to in the present article. The Secretary-General of the United Nations shall communicate such information regarding competent authorities and liaison points to all States Parties and the International Atomic Energy Agency. Such authorities and liaison points must be ac-

tingelser samt at samordne administrative og andre foranstaltninger, der er truffet med henblik på at opdage, forebygge, bekæmpe og efterforske de i artikel 2 nævnte forbrydelser, og med henblik på at indlede retsforfølgning af personer, der formodes at have begået disse forbrydelser. En kontraherende stat skal særligt træffe passende foranstaltninger til uden ophold at informere de øvrige i artikel 9 nævnte stater om, at der er begået en af de i artikel 2 anførte forbrydelser, samt om forberedelser til at begå sådanne forbrydelser, som staten har fået kendskab til, og ligeledes at informere internationale organisationer, hvor det findes passende.

2. De kontraherende stater skal træffe passende foranstaltninger i overensstemmelse med deres nationale lovgivning til at beskytte fortroligheden af alle oplysninger, som de modtager i fortrolighed fra en anden kontraherende stat i kraft af bestemmelserne i denne konvention eller gennem deltagelse i en aktivitet udført til gennemførelse af denne konvention. Hvis de kontraherende stater i fortrolighed leverer oplysninger til internationale organisationer, skal der tages skridt til at sikre, at fortroligheden af sådanne oplysninger beskyttes.

3. De kontraherende stater er ikke forpligtet af konventionen til at levere oplysninger, som de ikke i henhold til national lovgivning har tilladelse til at videregive, eller som ville bringe den pågældende stats sikkerhed eller den fysiske beskyttelse af nukleart materiale i fare.

4. De kontraherende stater skal underrette De Forenede Nationers generalsekretær om deres kompetente myndigheder og de forbindelseskontorer, der er ansvarlige for at sende og modtage de i denne artikel nævnte oplysninger. De Forenede Nationers generalsekretær skal videregive disse oplysninger vedrørende kompetente myndigheder og forbindelseskontorer til alle kontraherende stater og til Det Internationale Atomenergiagentur. Disse myndigheder og for-

cessible on a continuous basis.

Article 8

For purposes of preventing offences under this Convention, States Parties shall make every effort to adopt appropriate measures to ensure the protection of radioactive material, taking into account relevant recommendations and functions of the International Atomic Energy Agency.

Article 9

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in article 2 when:

- (a) The offence is committed in the territory of that State; or
- (b) The offence is committed on board a vessel flying the flag of that State or an aircraft which is registered under the laws of that State at the time the offence is committed; or
- (c) The offence is committed by a national of that State.

2. A State Party may also establish its jurisdiction over any such offence when:

- (a) The offence is committed against a national of that State; or
- (b) The offence is committed against a State or government facility of that State abroad, including an embassy or other diplomatic or consular premises of that State; or
- (c) The offence is committed by a stateless person who has his or her habitual residence in the territory of that State; or
- (d) The offence is committed in an attempt to compel that State to do or abstain

bindelseskontorer skal være tilgængelige til enhver tid.

Artikel 8

Med henblik på at forebygge forbrydelser efter denne konvention skal de kontraherende stater gøre, deres yderste for at vedtage passende foranstaltninger til at sikre beskyttelsen af radioaktivt materiale under hensyntagen til Det Internationale Atomenergiagenturs relevante anbefalinger og funktioner.

Artikel 9

1. Enhver kontraherende stat skal træffe de foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at sikre, at den har straffemyndighed med hensyn til de i artikel 2 anførte forbrydelser, når:

- a) forbrydelsen begås på den pågældende stats område, eller
- b) forbrydelsen begås ombord på et fartøj, der sejler under den pågældende stats flag, eller i et fly, der er registreret efter den pågældende stats lovgivning på det tidspunkt, hvor forbrydelsen begås, eller
- c) forbrydelsen begås af en statsborger fra den pågældende stat.

2. En kontraherende stat kan ligeledes sikre, at den har straffemyndighed med hensyn til en sådan forbrydelse, når:

- a) forbrydelsen begås mod en statsborger fra den pågældende stat, eller
- b) forbrydelsen begås mod stats- eller regeringsfaciliteter i udlandet tilhørende den pågældende stat, herunder en af den pågældende stats ambassader eller andre diplomatiske eller konsulære lokaler; eller
- c) forbrydelsen begås af en statsløs person, som har fast bopæl på den pågældende stats område, eller
- d) forbrydelsen begås i et forsøg på at tvinge den pågældende stat til at foretage el-

from doing any act; or

(e) The offence is committed on board an aircraft which is operated by the Government of that State.

3. Upon ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, each State Party shall notify the Secretary-General of the United Nations of the jurisdiction it has established under its national law in accordance with paragraph 2 of the present article. Should any change take place, the State Party concerned shall immediately notify the Secretary-General.

4. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in article 2 in cases where the alleged offender is present in its territory and it does not extradite that person to any of the States Parties which have established their jurisdiction in accordance with paragraph 1 or 2 of the present article.

5. This Convention does not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a State Party in accordance with its national law.

Article 10

1. Upon receiving information that an offence set forth in article 2 has been committed or is being committed in the territory of a State Party or that a person who has committed or who is alleged to have committed such an offence may be present in its territory, the State Party concerned shall take such measures as may be necessary under its national law to investigate the facts contained in the information.

2. Upon being satisfied that the circumstances so warrant, the State Party in whose territory the offender or alleged offender is present shall take the appropriate measures under its national law so as to ensure that

ler undlade at foretage en bestemt handling, eller

e) forbrydelsen begås ombord på et fly, der drives af den pågældende stats regeringsmyndigheder.

3. Efter ratifikation, accept, godkendelse eller tiltrædelse af konventionen skal enhver kontraherende stat underrette De Forenede Nationers generalsekretær om den straffemyndighed, den har efter sin nationale lovgivning i overensstemmelse med stk. 2. I tilfælde af ændringer skal den pågældende kontraherende stat omgående underrette generalsekretæren herom.

4. Enhver kontraherende stat skal ligeledes træffe de foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at sikre, at den har straffemyndighed med hensyn til de i artikel 2 anførte forbrydelser i tilfælde, hvor den formodede gerningsmand befinder sig på statens område, og den ikke udleverer den pågældende til nogen af de kontraherende stater, der har straffemyndighed i overensstemmelse med stk. 1 eller 2.

5. Denne konvention udelukker ikke udøvelse af straffemyndighed etableret af en kontraherende stat i overensstemmelse med national lovgivning.

Artikel 10

1. Når en kontraherende stat har modtaget meddelelse om, at der er begået eller er ved at blive begået en forbrydelse som anført i artikel 2 på dens område, eller at en person, der har begået eller formodes at have begået en sådan forbrydelse, måske befinder sig på dens område, skal den pågældende stat i overensstemmelse med sin lovgivning træffe de foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at efterforske oplysningerne i meddelelsen.

2. Når betingelserne herfor er til stede, skal den kontraherende stat, på hvis område gerningsmanden eller den formodede gerningsmand befinder sig, i overensstemmelse med sin lovgivning træffe passende for-

person's presence for the purpose of prosecution or extradition.

3. Any person regarding whom the measures referred to in paragraph 2 of the present article are being taken shall be entitled:

- (a) To communicate without delay with the nearest appropriate representative of the State of which that person is a national or which is otherwise entitled to protect that person's rights or, if that person is a stateless person, the State in the territory of which that person habitually resides;
- (b) To be visited by a representative of that State;
- (c) To be informed of that person's rights under subparagraphs (a) and (b).

4. The rights referred to in paragraph 3 of the present article shall be exercised in conformity with the laws and regulations of the State in the territory of which the offender or alleged offender is present, subject to the provision that the said laws and regulations must enable full effect to be given to the purposes for which the rights accorded under paragraph 3 are intended.

5. The provisions of paragraphs 3 and 4 of the present article shall be without prejudice to the right of any State Party having a claim to jurisdiction in accordance with article 9, paragraph 1 (c) or 2 (c), to invite the International Committee of the Red Cross to communicate with and visit the alleged offender.

6. When a State Party, pursuant to the present article, has taken a person into custody, it shall immediately notify, directly or through the Secretary-General of the United Nations, the States Parties which have established jurisdiction in accordance with article 9, paragraphs 1 and 2, and, if it considers it advisable, any other interested States Parties, of the fact that that person is in custody and of the circumstances which warrant that person's detention. The State which makes the investigation contemplated in paragraph 1 of the present article shall promptly inform the said States Par-

anstaltninger for at sikre den pågældendes tilstedeværelse med henblik på retsforfølgning eller udlevering.

3. En person, over for hvem de i stk. 2 nævnte foranstaltninger træffes, har ret til:

- a) uden ophold at komme i forbindelse med den nærmeste relevante repræsentant for den stat, hvori den pågældende er statsborger, eller som af andre grunde er beføjet til at beskytte den pågældendes rettigheder, eller, hvis han er statsløs, den stat på hvis område han har fast bopæl,
- b) at modtage besøg af en repræsentant for den pågældende stat, og
- c) at blive oplyst om sine rettigheder i henhold til litra a og b.

4. De i stk. 3 nævnte rettigheder skal udøves i overensstemmelse med gældende love og bestemmelser i den stat, på hvis område gerningsmanden eller den formodede gerningsmand befinder sig, dog under forudsætning af at de pågældende love og bestemmelser i fuldt omfang gør det muligt at tilgodese formålet med de rettigheder, der tilstår i medfør af stk. 3.

5. Bestemmelserne i stk. 3 og 4 er uden præjudice for den ret, som enhver kontraherende stat, der har krav på at udøve jurisdiktion i overensstemmelse med artikel 9, stk. 1, litra c, eller stk. 2, litra d, har til at anmode Den Internationale Røde Kors-Komité om at sætte sig i forbindelse med og besøge den formodede gerningsmand.

6. Når en kontraherende stat i medfør af denne artikel har taget en person i forvaring, skal den omgående direkte eller gennem De Forenede Nationers generalsekretær underrette de kontraherende stater, der har straffemyndighed i overensstemmelse med artikel 9, stk. 1 og 2, samt, hvis den anser det for tilrådeligt, eventuelle andre interesserede kontraherende stater om, at den pågældende person er taget i forvaring, og om de omstændigheder, der ligger til grund for den pågældende persons tilbageholdelse. Den stat, der iværksætter den i stk. 1 forudsete efterforskning, skal omgå-

ties of its findings and shall indicate whether it intends to exercise jurisdiction.

Article 11

1. The State Party in the territory of which the alleged offender is present shall, in cases to which article 9 applies, if it does not extradite that person, be obliged, without exception whatsoever and whether or not the offence was committed in its territory, to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution, through proceedings in accordance with the laws of that State. Those authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any other offence of a grave nature under the law of that State.

2. Whenever a State Party is permitted under its national law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition that the person will be returned to that State to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceeding for which the extradition or surrender of the person was sought, and this State and the State seeking the extradition of the person agree with this option and other terms they may deem appropriate, such a conditional extradition or surrender shall be sufficient to discharge the obligation set forth in paragraph 1 of the present article.

Article 12

Any person who is taken into custody or regarding whom any other measures are taken or proceedings are carried out pursuant to this Convention shall be guaranteed fair treatment, including enjoyment of all rights and guarantees in conformity with the law of the State in the territory of which that person is present and applicable provi-

ende give meddelelse om udfaldet deraf til de pågældende kontraherende stater samt tilkendegive, hvorvidt den agter at udøve straffemyndighed.

Artikel 11

1. Den kontraherende stat, på hvis område den formodede gerningsmand befinder sig, skal i de tilfælde, hvor artikel 9 finder anvendelse, hvis ikke staten udleverer ham, uden nogen som helst undtagelse, og uanset om forbrydelsen er begået på statens område eller ej, uden ugrundet ophold overgive sagen til sine kompetente myndigheder med henblik på retsforfølgning i overensstemmelse med sin egen lovgivning. Disse myndigheder skal træffe deres afgørelse efter samme retningslinjer, som i henhold til statens lovgivning anvendes ved enhver anden forbrydelse af alvorlig karakter.

2. Hvis en kontraherende stat efter sin egen lovgivning kun må udlevere eller på anden vis overgive en af sine statsborgere på den betingelse, at personen sendes tilbage til den pågældende stat for at afsone den straf, der er resultatet af retsforfølgningen, som anmodningen om udlevering eller overgivelse angår, og denne stat samt den stat, der anmoder om udlevering af personen, er enige om denne betingelse og andre betingelser, som de måtte finde passende, er en sådan betinget udlevering eller overgivelse tilstrækkelig til at opfylde den i stk. 1 nævnte forpligtelse.

Artikel 12

Enhver person, der tages i forvaring, eller over for hvem der træffes andre foranstaltninger, eller som retsforfølges i henhold til denne konvention, skal sikres en retfærdig behandling, herunder nydelsen af alle de rettigheder og garantier, som er fastsat i lovgivningen i den stat, hvor den pågældende befinder sig, og i gældende bestem-

sions of international law, including international law of human rights.

Article 13

1. The offences set forth in article 2 shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between any of the States Parties before the entry into force of this Convention. States Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be subsequently concluded between them.

2. When a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, the requested State Party may, at its option, consider this Convention as a legal basis for extradition in respect of the offences set forth in article 2. Extradition shall be subject to the other conditions provided by the law of the requested State.

3. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize the offences set forth in article 2 as extraditable offences between themselves, subject to the conditions provided by the law of the requested State.

4. If necessary, the offences set forth in article 2 shall be treated, for the purposes of extradition between States Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territory of the States that have established jurisdiction in accordance with article 9, paragraphs 1 and 2.

5. The provisions of all extradition treaties and arrangements between States Parties with regard to offences set forth in article 2 shall be deemed to be modified as between States Parties to the extent that

melser i folkeretten, herunder dennes bestemmelser om menneskerettigheder.

Artikel 13

1. De i artikel 2 nævnte forbrydelser skal i enhver udleveringstraktat mellem de kontraherende stater, som er indgået, før denne konvention træder i kraft, anses for omfattet af de forbrydelser, der ifølge en sådan traktat kan medføre udlevering. De kontraherende stater forpligter sig til i enhver udleveringstraktat, de efterfølgende indgår med hinanden, at optage forbrydelserne blandt de forbrydelser, der kan medføre udlevering.

2. Hvis en kontraherende stat, som kun foretager udlevering på grundlag af en traktat herom, modtager en anmodning om udlevering fra en anden kontraherende stat, med hvilken den ikke har indgået en udleveringstraktat, kan den anmodede stat betragte denne konvention som det retlige grundlag for udlevering med hensyn til de i artikel 2 nævnte forbrydelser. For udleveringen gælder i øvrigt de bestemmelser, der er fastsat i den anmodede stats lovgivning.

3. Kontraherende stater, som ikke gør udlevering betinget af, at der består en traktat herom, skal gensidigt anse de i artikel 2 nævnte forbrydelser som forbrydelser, der kan medføre udlevering i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i den anmodede stats lovgivning.

4. For så vidt angår udlevering mellem de kontraherende stater skal de i artikel 2 nævnte forbrydelser om nødvendigt anses som begået ikke blot der, hvor de fandt sted, men også på de staters område, som har straffemyndighed ifølge artikel 9, stk. 1 og 2.

5. Bestemmelserne i samtlige traktater og aftaler om udlevering mellem kontraherende stater vedrørende de i artikel 2 nævnte forbrydelser skal anses for ændret i forholdet mellem de kontraherende stater i det

they are incompatible with this Convention.

Article 14

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with investigations or criminal or extradition proceedings brought in respect of the offences set forth in article 2, including assistance in obtaining evidence at their disposal necessary for the proceedings.

2. States Parties shall carry out their obligations under paragraph 1 of the present article in conformity with any treaties or other arrangements on mutual legal assistance that may exist between them. In the absence of such treaties or arrangements, States Parties shall afford one another assistance in accordance with their national law.

Article 15

None of the offences set forth in article 2 shall be regarded, for the purposes of extradition or mutual legal assistance, as a political offence or as an offence connected with a political offence or as an offence inspired by political motives. Accordingly, a request for extradition or for mutual legal assistance based on such an offence may not be refused on the sole ground that it concerns a political offence or an offence connected with a political offence or an offence inspired by political motives.

Article 16

Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite or to afford mutual legal assistance if

omfang, sådanne bestemmelser er uforenelige med denne konvention.

Artikel 14

1. De kontraherende stater skal yde hinanden størst mulig bistand i forbindelse med efterforskning, retsforfølgning eller udlevering i anledning af de i artikel 2 nævnte forbrydelser, herunder bistand til at fremskaffe alt for dem foreliggende bevismateriale, som er nødvendigt for retssagen.

2. De kontraherende stater skal opfylde deres forpligtelser i medfør af stk. 1 i overensstemmelse med de traktater eller andre aftaler om retshjælp, de måtte have indgået indbyrdes. I mangel af sådanne traktater eller aftaler skal de kontraherende stater yde hinanden bistand i overensstemmelse med deres nationale lovgivning.

Artikel 15

For så vidt angår udlevering eller retshjælp skal ingen af de i artikel 2 nævnte forbrydelser anses for en politisk forbrydelse eller for en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller for en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver. En anmodning om udlevering eller retshjælp på grundlag af en sådan forbrydelse kan derfor ikke afvises alene med den begrundelse, at den angår en politisk forbrydelse eller en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver.

Artikel 16

Intet i denne konvention skal fortolkes som forpligtende til udlevering eller retshjælp, hvis den stat, over for hvilken en anmod-

the requested State Party has substantial grounds for believing that the request for extradition for offences set forth in article 2 or for mutual legal assistance with respect to such offences has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's race, religion, nationality, ethnic origin or political opinion or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any of these reasons.

Article 17

1. A person who is being detained or is serving a sentence in the territory of one State Party whose presence in another State Party is requested for purposes of testimony, identification or otherwise providing assistance in obtaining evidence for the investigation or prosecution of offences under this Convention may be transferred if the following conditions are met:

- (a) The person freely gives his or her informed consent; and
- (b) The competent authorities of both States agree, subject to such conditions as those States may deem appropriate.

2. For the purposes of the present article:

- (a) The State to which the person is transferred shall have the authority and obligation to keep the person transferred in custody, unless otherwise requested or authorized by the State from which the person was transferred;
- (b) The State to which the person is transferred shall without delay implement its obligation to return the person to the custody of the State from which the person was transferred as agreed beforehand, or as otherwise agreed, by the competent authorities of both States;
- (c) The State to which the person is trans-

ning er fremsat, har vægtige grunde til at antage, at anmodningen om udlevering for en af de i artikel 2 anførte forbrydelser eller om retshjælp vedrørende sådanne forbrydelser er fremsat med det formål at tiltale eller straffe en person på grund af dennes race, religion, nationalitet, etniske oprindelse eller politiske overbevisning, eller at imødekommelse af anmodningen kunne skade den pågældendes stilling af nogen af disse grunde.

Artikel 17

1. En person, der tilbageholdes eller afsoner en straf på en kontraherende stats område, og hvis personlige fremmøde en anden kontraherende stat anmoder om med henblik på vidneforklaring, identifikation eller anden bistand i forbindelse med fremskaffelse af bevismateriale til efterforskning eller retsforfølgning af forbrydelser i medfør af denne konvention, kan overføres, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- a) den pågældende giver frivilligt sit informerede samtykke dertil, og
- b) de kompetente myndigheder i begge stater er enige derom med forbehold af de betingelser, som disse stater måtte finde passende.

2. Med henblik på denne artikel:

- a) skal den stat, hvortil den pågældende overføres, have tilladelse og være forpligtet til at holde den overførte person i forvaring, medmindre den stat, hvorfra den pågældende blev overført, anmoder om eller giver tilladelse til andet,
- b) skal den stat, hvortil den pågældende overføres, uden ophold opfylde sin forpligtelse til at sende personen tilbage til forvaring i den stat, hvorfra den pågældende blev overført, som aftalt på forhånd eller på anden vis af begge staters kompetente myndigheder,
- c) må den stat, hvortil den pågældende

ferred shall not require the State from which the person was transferred to initiate extradition proceedings for the return of the person;

- (d) The person transferred shall receive credit for service of the sentence being served in the State from which he or she was transferred for time spent in the custody of the State to which he or she was transferred.

3. Unless the State Party from which a person is to be transferred in accordance with the present article so agrees, that person, whatever his or her nationality, shall not be prosecuted or detained or subjected to any other restriction of his or her personal liberty in the territory of the State to which that person is transferred in respect of acts or convictions anterior to his or her departure from the territory of the State from which such person was transferred.

Article 18

1. Upon seizing or otherwise taking control of radioactive material, devices or nuclear facilities, following the commission of an offence set forth in article 2, the State Party in possession of such items shall:

- (a) Take steps to render harmless the radioactive material, device or nuclear facility;
- (b) Ensure that any nuclear material is held in accordance with applicable International Atomic Energy Agency safeguards; and
- (c) Have regard to physical protection recommendations and health and safety standards published by the International Atomic Energy Agency.

2. Upon the completion of any proceedings connected with an offence set forth in article 2, or sooner if required by international law, any radioactive material, device

overføres, ikke kræve, at den stat, hvorfra den pågældende blev overført, skal indlede en udleveringssag for at få personen sendt tilbage,

- d) skal den overførte person have den tid, der er tilbragt i varetægt i den stat, hvortil den pågældende blev overført, fradraget i afsoningen af den straf, som afsendes i den stat, hvorfra den pågældende blev overført.

3. Medmindre den kontraherende stat, hvorfra en person skal overføres i overensstemmelse med denne artikel, indvilliger deri, må den pågældende person uanset nationalitet ikke retsforfølges, tilbageholdes eller underkastes nogen anden indskrænkning i sin personlige frihed i den stat, som den pågældende overføres til, for handlinger eller på grundlag af straffedomme fra tiden før den pågældendes afrejse fra den stat, hvorfra overførelsen sker.

Artikel 18

1. Efter at have beslaglagt eller på anden måde taget kontrol over radioaktivt materiale, anordninger eller nukleare anlæg, efter at der er begået en forbrydelse som anført i artikel 2, skal den kontraherende stat, der er i besiddelse deraf:

- a) tage skridt til at uskadeliggøre det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg,
- b) sikre, at alle nukleare materialer opbevares i overensstemmelse med de relevante sikkerhedsforskrifter fra Det Internationale Atomenergiagentur, og
- c) tage hensyn til de fysiske beskyttelsesbefalinger og sundheds- og sikkerhedsstandarder, som Det Internationale Atomenergiagentur har offentliggjort.

2. Ved afslutningen af retsforfølgning i forbindelse med en i artikel 2 anført forbrydelse eller tidligere, hvis dette kræves efter folkeretten, skal det radioaktive mate-

or nuclear facility shall be returned, after consultations (in particular, regarding modalities of return and storage) with the States Parties concerned to the State Party to which it belongs, to the State Party of which the natural or legal person owning such radioactive material, device or facility is a national or resident, or to the State Party from whose territory it was stolen or otherwise unlawfully obtained.

3. (a) Where a State Party is prohibited by national or international law from returning or accepting such radioactive material, device or nuclear facility or where the States Parties concerned so agree, subject to paragraph 3 (b) of the present article, the State Party in possession of the radioactive material, devices or nuclear facilities shall continue to take the steps described in paragraph 1 of the present article; such radioactive material, devices or nuclear facilities shall be used only for peaceful purposes;

(b) Where it is not lawful for the State Party in possession of the radioactive material, devices or nuclear facilities to possess them, that State shall ensure that they are placed as soon as possible in the possession of a State for which such possession is lawful and which, where appropriate, has provided assurances consistent with the requirements of paragraph 1 of the present article in consultation with that State, for the purpose of rendering it harmless; such radioactive material, devices or nuclear facilities shall be used only for peaceful purposes.

4. If the radioactive material, devices or nuclear facilities referred to in paragraphs 1 and 2 of the present article do not belong to any of the States Parties or to a national or resident of a State Party or was not stolen or otherwise unlawfully obtained from the

riale, anordningen eller det nukleare anlæg efter samråd (især vedrørende returnerings- og opbevaringsforhold) med de berørte kontraherende stater returneres til ejerstaten, til den kontraherende stat, hvor den fysiske eller juridiske person, der ejer det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg, er statsborger eller har bopæl, eller til den kontraherende stat, fra hvis område det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg er blevet stjålet eller på anden måde anskaffet ulovligt.

3. a) Hvor en kontraherende stat i medfør af national lovgivning eller folkeretten er forhindret i at returnere eller tage imod det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg, eller hvis de pågældende kontraherende stater aftaler det, dog med forbehold for stk. 3, litra b, skal den kontraherende stat, der er i besiddelse af det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg, fortsætte med at tage de i stk. 1 beskrevne skridt, idet det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg kun må bruges til fredelige formål.

b) Hvis det ikke er lovligt for den kontraherende stat, der er i besiddelse af det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg, at være i besiddelse deraf, skal denne stat sørge for, at det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg snarest muligt anbringes hos en stat, der lovligt kan være i besiddelse deraf, og som, hvor det findes passende, i samråd med denne stat har givet tilsagn om uskadeliggørelse deraf i overensstemmelse med kravene i stk. 1, idet det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg kun må bruges til fredelige formål.

4. Hvis det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg, der er nævnt i stk. 1 og 2, ikke tilhører nogen af de kontraherende stater eller en statsborger eller person med fast bopæl i en kontraherende stat eller ikke var stjålet eller på an-

territory of a State Party, or if no State is willing to receive such items pursuant to paragraph 3 of the present article, a separate decision concerning its disposition shall, subject to paragraph 3 (b) of the present article, be taken after consultations between the States concerned and any relevant international organizations.

5. For the purposes of paragraphs 1, 2, 3 and 4 of the present article, the State Party in possession of the radioactive material, device or nuclear facility may request the assistance and cooperation of other States Parties, in particular the States Parties concerned, and any relevant international organizations, in particular the International Atomic Energy Agency. States Parties and the relevant international organizations are encouraged to provide assistance pursuant to this paragraph to the maximum extent possible.

6. The States Parties involved in the disposition or retention of the radioactive material, device or nuclear facility pursuant to the present article shall inform the Director General of the International Atomic Energy Agency of the manner in which such an item was disposed of or retained. The Director General of the International Atomic Energy Agency shall transmit the information to the other States Parties.

7. In the event of any dissemination in connection with an offence set forth in article 2, nothing in the present article shall affect in any way the rules of international law governing liability for nuclear damage, or other rules of international law.

Article 19

The State Party where the alleged offender is prosecuted shall, in accordance with its national law or applicable procedures, communicate the final outcome of

den måde anskaffet ulovligt fra en kontraherende stats område, eller hvis ingen stat er villig til at modtage det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg i medfør af stk. 3, skal der med forbehold af stk. 3, litra b, træffes en separat beslutning vedrørende anbringelsen deraf efter samråd mellem de berørte stater og relevante internationale organisationer.

5. Med henblik på stk. 1, 2, 3 og 4 kan den kontraherende stat, der er i besiddelse af det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg, anmode om bistand og samarbejde fra andre kontraherende stater, særligt de berørte kontraherende stater, og relevante internationale organisationer, særligt Det Internationale Atomenergiagentur. De kontraherende stater og de relevante internationale organisationer opfordres til i videst muligt omfang at yde bistand ifølge denne bestemmelse.

6. De kontraherende stater, der ifølge denne artikel er involveret i anbringelse eller tilbageholdelse af det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg, skal give Det Internationale Atomenergiagents generaldirektør meddelelse om den måde, hvorpå det radioaktive materiale, anordningen eller det nukleare anlæg er blevet anbragt eller tilbageholdt. Det Internationale Atomenergiagents generaldirektør skal videregive oplysningerne til de øvrige kontraherende stater.

7. Intet i denne artikel skal i tilfælde af spredning i forbindelse med en forbrydelse som anført i artikel 2 på nogen måde berøre folkerettens regler vedrørende ansvar for atomskader eller andre folkeretlige regler.

Artikel 19

Den kontraherende stat, hvor en formodet gerningsmand retsforfølges, skal i overensstemmelse med sin lovgivning eller gældende regler give underretning om sagens

the proceedings to the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit the information to the other States Parties.

Article 20

States Parties shall conduct consultations with one another directly or through the Secretary-General of the United Nations, with the assistance of international organizations as necessary, to ensure effective implementation of this Convention.

Article 21

The States Parties shall carry out their obligations under this Convention in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.

Article 22

Nothing in this Convention entitles a State Party to undertake in the territory of another State Party the exercise of jurisdiction and performance of functions which are exclusively reserved for the authorities of that other State Party by its national law.

Article 23

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention which cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If, within six months of the date of the request for arbitration, the parties are unable to

endelige udfald til De Forenede Nationers generalsekretær, som skal videresende oplysningerne til de øvrige kontraherende stater.

Artikel 20

De kontraherende stater skal rådføre sig med hinanden direkte eller gennem De Forenede Nationers generalsekretær, om nødvendigt med bistand fra internationale organisationer, for at sikre effektiv gennemførelse af denne konvention.

Artikel 21

De kontraherende stater skal opfylde deres forpligtelser i henhold til denne konvention på en måde, der er forenelig med principperne om staternes suveræne lighed og territoriale integritet samt om ikke-indblanding i andre staters indre anliggender.

Artikel 22

Intet i denne konvention berettiger en kontraherende stat til på en anden kontraherende stats område at påtage sig udøvelse af straffemyndighed og udførelse af funktioner, der udelukkende er forbeholdt myndighederne i denne anden kontraherende stat ifølge dens lovgivning.

Artikel 23

1. Enhver uoverensstemmelse mellem to eller flere kontraherende stater om fortolkningen eller anvendelsen af denne konvention, der ikke inden for en rimelig tid kan afgøres ved forhandling, skal efter en af disse staters anmodning henvises til voldgift. Såfremt der ikke inden for seks måneder fra datoen for anmodningen om voldgift

agree on the organization of the arbitration, any one of those parties may refer the dispute to the International Court of Justice, by application, in conformity with the Statute of the Court.

2. Each State may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of this Convention or accession thereto, declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of the present article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 with respect to any State Party which has made such a reservation.

3. Any State which has made a reservation in accordance with paragraph 2 of the present article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 24

1. This Convention shall be open for signature by all States from 14 September 2005 until 31 December 2006 at United Nations Headquarters in New York.

2. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. This Convention shall be open to accession by any State. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 25

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of the deposit of the twenty-second instrument of ratification, acceptance, approval or accession with the Secretary-General of the United Nations.

2. For each State ratifying, accepting,

kan opnås enighed mellem parterne om voldgiftsrettens sammensætning, kan hver af parterne henvise tvisten til Den internationale Domstol ved en anmodning herom i overensstemmelse med domstolens statutter.

2. En stat kan ved undertegnelsen, ratifikationen, accepten eller godkendelsen af denne konvention eller ved sin tiltrædelse af konventionen erklære, at den ikke anser sig for bundet af bestemmelsen i stk. 1. De øvrige kontraherende stater skal ikke være bundet af stk. 1 over for en kontraherende stat, der har taget et sådant forbehold.

3. En stat, der har taget forbehold i medfør af stk. 2, kan når som helst trække dette forbehold tilbage ved meddelelse herom til De Forenede Nationers generalsekretær.

Artikel 24

1. Denne konvention står åben for undertegnelse for alle stater i De Forenede Nationers hovedsæde i New York fra den 14. september 2005 til den 31. december 2006.

2. Denne konvention skal ratificeres, accepteres eller godkendes. Ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumenterne skal deponeres hos De Forenede Nationers generalsekretær.

3. Denne konvention står åben for tiltrædelse af enhver stat. Tiltrædelsesinstrumenterne skal deponeres hos De Forenede Nationers generalsekretær.

Artikel 25

1. Denne konvention træder i kraft den 30. dag efter datoen for deponeringen af det 22. ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument hos De Forenede Nationers generalsekretær.

2. For enhver stat, der ratificerer, accepte-

approving or acceding to the Convention after the deposit of the twenty-second instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 26

1. A State Party may propose an amendment to this Convention. The proposed amendment shall be submitted to the depositary, who circulates it immediately to all States Parties.

2. If the majority of the States Parties request the depositary to convene a conference to consider the proposed amendments, the depositary shall invite all States Parties to attend such a conference to begin no sooner than three months after the invitations are issued.

3. The conference shall make every effort to ensure amendments are adopted by consensus. Should this not be possible, amendments shall be adopted by a two-thirds majority of all States Parties. Any amendment adopted at the conference shall be promptly circulated by the depositary to all States Parties.

4. The amendment adopted pursuant to paragraph 3 of the present article shall enter into force for each State Party that deposits its instrument of ratification, acceptance, accession or approval of the amendment on the thirtieth day after the date on which two thirds of the States Parties have deposited their relevant instrument. Thereafter, the amendment shall enter into force for any State Party on the thirtieth day after the date on which that State deposits its relevant instrument.

rer, godkender eller tiltræder konventionen efter deponeringen af det 22. ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, træder konventionen i kraft den 30. dag efter, at den pågældende stat har deponeret sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument.

Artikel 26

1. En kontraherende stat kan foreslå ændringer til konventionen. Den foreslåede ændring skal indgives til depositaren, som omgående rundsender den til alle kontraherende stater.

2. Hvis flertallet af de kontraherende stater anmoder depositaren om at indkalde en konference til behandling af de foreslåede ændringer, skal depositaren indbyde alle kontraherende stater til at deltage i en sådan konference, som tidligst må starte tre måneder efter, at indbydelserne er sendt ud.

3. Konferencens deltagere skal gøre deres yderste for at sikre, at ændringerne vedtages ved konsensus. Hvis dette ikke er muligt, kan ændringerne vedtages med et flertal på 2/3 af alle de kontraherende stater. Enhver ændring vedtaget på konferencen skal omgående rundsendes af depositaren til alle de kontraherende stater.

4. Ændringer vedtaget i henhold til stk. 3 træder i kraft for hver kontraherende stat, der deponerer sit ratifikations-, accept-, tiltrædelses- eller godkendelsesinstrument vedrørende ændringen, på den 30. dag efter den dato, hvor 2/3 af de kontraherende stater har deponeret deres relevante instrument. Derefter træder ændringen i kraft for en kontraherende stat på den 30. dag efter den dato, hvor den pågældende stat deponerer sit relevante instrument.

Article 27

1. Any State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations.

2. Denunciation shall take effect one year following the date on which notification is received by the Secretary-General of the United Nations.

Article 28

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified copies thereof to all States.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Convention, opened for signature at United Nations Headquarters in New York on 14 September 2005.

Artikel 27

1. Enhver kontraherende stat kan opsigge denne konvention ved skriftlig meddelelse derom til De Forenede Nationers generalsekretær.

2. Opsigelsen træder i kraft ét år efter den dato, hvor De Forenede Nationers generalsekretær modtager meddelelsen.

Artikel 28

Originaleksemplaret af denne konvention, hvor den arabiske, kinesiske, engelske, franske, russiske og spanske tekst har samme gyldighed, skal deponeres hos De Forenede Nationers generalsekretær, der skal fremsende bekræftede kopier heraf til alle stater.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undersignede, der har behørig fuldmagt dertil fra deres respektive regeringer, underskrevet denne konvention, der er åbnet for underskrift i De Forenede Nationers hovedsæde i New York den 14. september 2005.

